

ROZSZERZONA
INSTRUKCJA OBSŁUGI
ELZAB TETA

Spis treści

Rozdział 1 Opis ogólny	4
1 Charakterystyka kasy	4
2 Zawartość opakowania	5
3 Budowa kasy	6
4 Panel kierowcy	8
4.1 Opis symboli graficznych	8
4.2 Statusy kopii elektronicznej	9
4.3 Wprowadzanie danych	10
4.4 Domyślne ekrany	11
5 Elektroniczna kopia wydruków	12
5.1 Pamięć podręczna	12
5.2 Archiwizacja danych na kartę microSD	13
5.3 Kopia bezpieczeństwa	14
5.4 Wymiana karty microSD	15
Rozdział 2 Obsługa kasy	17
1 Podłączenie kasy do taksometru	17
2 Włączanie/wyłączanie kasy	17
3 Rozpoczęcie pracy na kasie	18
4 Konfiguracja towarów	19
5 Klawisz FUNKCJE	21
6 Szybka funkcja	22
7 Obsługa kursów	23
7.1 Wprowadzanie rabatu	23
7.2 Wprowadzenie ceny umownej	25
7.3 Wprowadzenie NIPu klienta	26
7.4 Zakończenie paragonu	26
7.4.1 Płatność gotówką	27
7.4.2 Płatność dowolną formą płatności lub płatność w walucie	28
8 Wymiana papieru	29
9 Podłączenie kasy do komputera	30
Rozdział 3 Menu kasy	31
1 Funkcje kierowcy	31
1.1 Logowanie	31
1.2 Wylogowanie	33
1.3 Koniec zmiany	33
1.4 Wpłata do kasy	34
1.5 Wypłata z kasy	35
2 Funkcje kierownika	36
2.1 Konfiguracja	36
2.1.1 Towary	36
2.1.2 Płatności	36

2.1.3 Waluty	38
2.1.3.1 Nazwa i kursy	38
2.1.3.2 Reszta w walucie	39
2.1.3.3 Wydruk równowartości	39
2.1.3.4 Waluta ewidencyjna	40
2.1.3.5 Zmiana waluty ewidencyjnej	40
2.1.4 Kierowcy	41
2.1.4.1 Definiowanie	41
2.1.4.2 Kasowanie	43
2.1.5 Rodzaje kierowców	43
2.1.5.1 Definiowanie	44
2.1.5.2 Kasowanie	47
2.1.5.3 Kopiowanie	47
2.1.5.4 Przywrócenie	48
2.1.6 Lista taksometrów	48
2.1.7 Klawisze rabatu	48
2.2 Raporty zerujące	48
2.2.1 Dobowy fiskalny	49
2.2.2 Koniec zmiany	50
2.3 Raporty niezerujące	51
2.3.1 Finansowy podatkowy	51
2.3.2 Stanu kasy dla kierowcy	52
2.3.3 Danych o towarach	52
2.3.4 Okresowe	52
2.3.4.1 Szczegółowy	52
2.3.4.2 Skrócony	54
2.3.4.3 Historia kopii elektronicznej	55
2.3.5 Konfiguracji	56
2.4 Kopia elektroniczna	56
2.4.1 Wydruki z kopii	57
2.4.2 Podgląd na wyświetlaczu	58
2.4.3 Ustawienia kopii elektronicznej	58
2.4.3.1 Stan kopii elektronicznej	58
2.4.3.2 Inicjowanie karty	58
2.4.3.3 Zamknięcie karty	58
2.4.3.4 Wydruk potwierdzenia zapisu	59
2.5 USB	59
2.5.1 Kopia karty EJ	59
2.5.2 Automatyczna kopia karty EJ	60
2.5.3 Zapis grafik do kasy	60
2.6 Ustawienia	62
2.6.1 Dane użytkownika	63
2.6.2 Ustawienia paragonu	64
2.6.2.1 Dodatki paragonowe	65
2.6.2.2 Maksymalny rabat	65
2.6.2.3 Maksymalna cena umowna	65
2.6.2.4 Domyślny rabat	65
2.6.2.5 Domyślna cena umowna	66
2.6.2.6 Automatyczny rabat	66
2.6.2.7 Domyślna płatność	66
2.6.2.8 Obowiązek wprowadzenia zapłaty	66
2.6.2.9 Automatyczne zamknięcie	67

2.6.3 Ustawienia kasy	67
2.6.3.1 Przesłanie zegara	67
2.6.3.2 Wyświetlacz	67
2.6.3.3 Ustawienia dźwięku	68
2.6.3.4 Ustawienia nr portu COM	68
2.6.3.5 Oszczędzanie energii	68
2.6.3.6 Wyłączanie kasy	69
2.6.4 Ustawienia ekranu głównego	69
2.6.5 Stawki podatku	74
2.6.6 Identyfikator kasy	75
2.6.7 Użycie kierowców	75
2.6.8 Kierowcy sumacyjni	75
2.6.9 Zmiany tylko na kopii	76
2.6.10 Kontrola raportu dobowego	76
2.6.11 Kontrola raportu miesięcznego	76
3 Funkcje serwisowe	76
3.1 Stawki podatku	77
3.2 Sprawdzenie stanu modułu	77
3.3 Raport stanu modułu	77
3.4 Testy podzespołów	77
3.5 Wydruk tekstów stałych	77
3.6 Suma kontrolna programu	78
3.7 Następny przegląd	78
3.8 Następna legalizacja	78
Rozdział 4 Specyfikacja techniczna	79
1 Parametry kasy	79
1.1 Parametry techniczne	79
1.2 Parametry funkcjonalne	79
2 Dodatkowe wyposażenie i akcesoria	80
3 Parametry papieru	80
4 Warunki pracy, przechowywania i transportu	80
5 Zasilanie	81
5.1 Zasilacz sieciowy	81
5.2 Akumulator	81
6 Plombowanie kasy	82
7 Konserwacja, przeglądy okresowe i gwarancja	83
8 Alfabetyczny spis komunikatów i sposoby postępowania	84
Rozdział 5 Informacje dodatkowe	90
1 Dokumentacja	90
1.1 Homologacja	90
1.2 Deklaracja Zgodności	91
1.3 Oświadczenie producenta	92
2 Przykładowe wydruki	92
3 Programy i taksometry współpracujące	99

Rozdział 1 Opis ogólny

Specjalizowana kasa ELZAB Teta przeznaczona jest do pracy w taksówkach, współpracuje z taksometrem elektronicznym.

1 Charakterystyka kasy

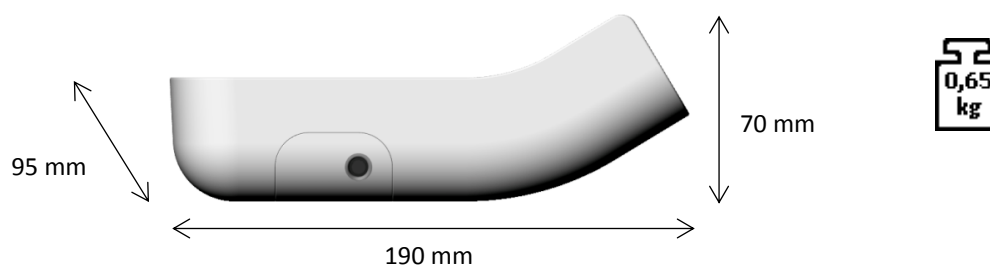
- ✓ **Kolorowy, graficzny wyświetlacz**
 - ✓ **Dotykowa klawiatura kontekstowa umożliwiająca intuicyjną obsługę**
 - ✓ **Indywidualna konfiguracja wyglądu ekranów (wyświetlane informacje, zestaw klawiszy oraz ich układ i kolorystyka)**
 - ✓ **Podgląd wydruków z kopii elektronicznej na wyświetlaczu graficznym**
 - ✓ **Grafika w nagłówku wydruku**
 - ✓ **Praca zarówno w pozycji poziomej, jak i pionowej**
 - ✓ **Cichy wydruk oraz łatwa i szybka wymiana papieru (easy load)**
 - ✓ **Małe wymiary i ciężar**
 - ✓ **Możliwość automatycznego dostosowania poziomu podświetlenia wyświetlacza do panujących warunków oświetlenia**
 - ✓ **Łatwe połączenie z taksometrem**
 - ✓ **Sygnalizacja dźwiękowa wykonywanych czynności na kasie**
 - ✓ **Przypominanie o obowiązku wykonania raportu dobowego i miesięcznego**
 - ✓ **Przypominanie o przeglądzie okresowym**
- Dostępne zewnętrzne złącza USB**
- ✓ **- podłączenie pendrive (zapis grafik do kasy, kopia karty microSD)**
 - ✓ **- współpraca z komputerem (wirtualny port szeregowy)**

Dodatkowe możliwości, na które warto zwrócić uwagę:

- ✓ **Antypoślizgowa, trwała obudowa**
- ✓ **Wymienna bateria o dużej pojemności, zapewniająca pracę bez zewnętrznego zasilania**
- ✓ **Udzielanie rabatu procentowego (wybór z listy lub pole edycyjne, ograniczenie wysokości)**
- ✓ **Wybór ceny za kurs (umowna lub wg impulsów taksometru)**
- ✓ **Wprowadzenie NIPu nabywcy na paragonie**
- ✓ **Definiowanie form płatności oraz płatności walutowych**
- ✓ **Bogate funkcje raportowania i rozliczania sprzedaży (raport zmianowy)**
- ✓ **Weryfikacja danych wprowadzanych przez kierowcę (ograniczenie wartości kwot i rabatów, obowiązek wprowadzenia kwoty do zapłaty)**
- ✓ **Praca w wielu walutach**
- ✓ **Duża pojemność kopii elektronicznej (karta pamięci microSD)**

2 Zawartość opakowania

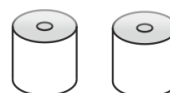
Kasa Teta

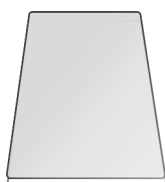
Do kasy załączone są następujące akcesoria:

Karta pamięci microSD
(umieszczona w urządzeniu)

Dwie rolki papieru termicznego

Książka Kasy Rejestrującej,
w której dokonuje się wszelkich adnotacji
dotyczących urządzenia

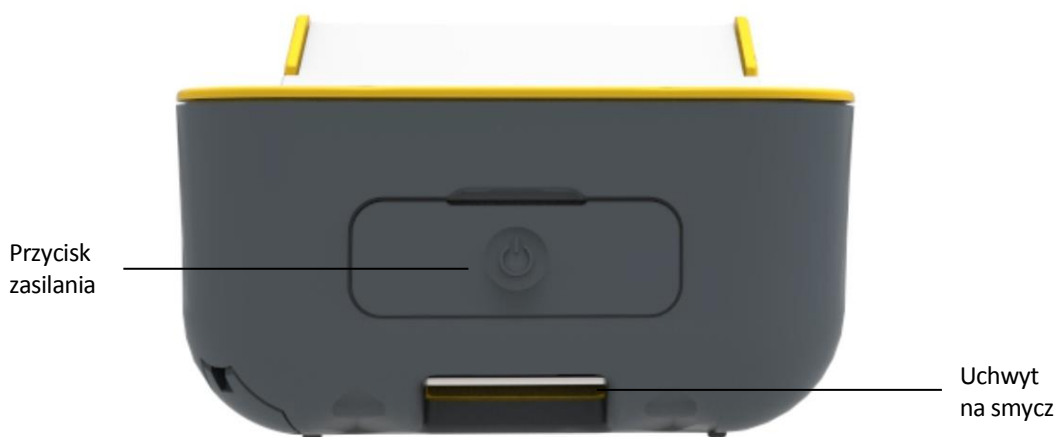
Karta zgłoszenia urządzenia do urzędu skarbowego

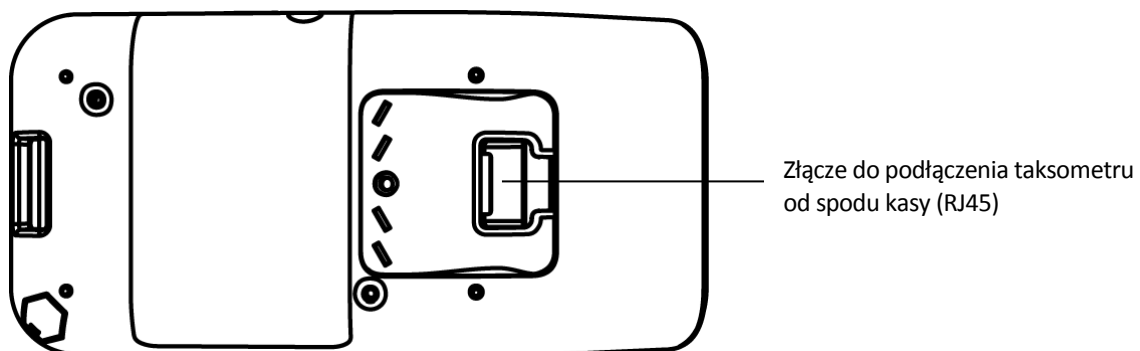
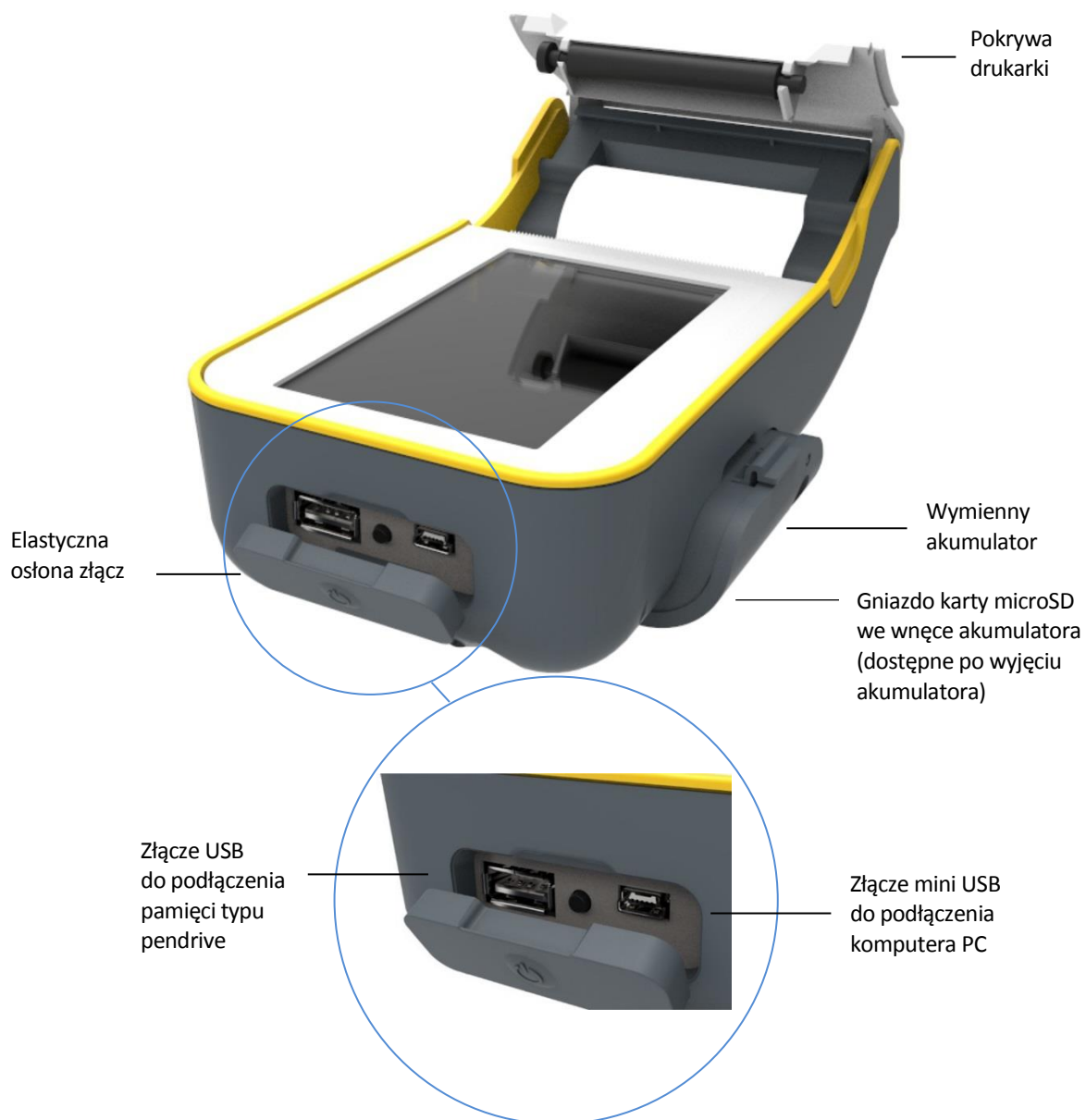
Przed rozpoczęciem eksploatacji należy zapoznać się z instrukcją obsługi urządzenia.

3 Budowa kasy

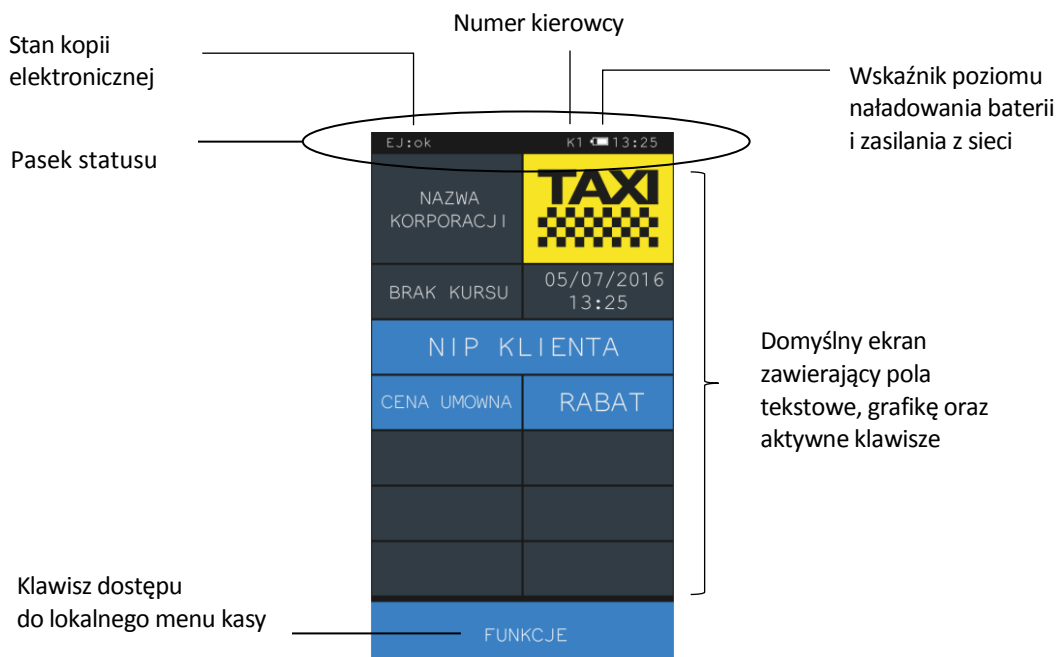
Kasa posiada następujące elementy obsługi dostępne dla użytkownika.

Rozmieszczenie elementów obsługi

4 Panel kierowcy

4.1 Opis symboli graficznych

Symbol	Znaczenie
--------	-----------

Poniższe symbole znajdują się na pasku statusu panelu kierowcy i ich znaczenie jest zmienne w zależności od sposobu zasilania oraz rodzaju modułu rozszerzeń i jego stanu.

	Bateria	Wskazuje poziom naładowania baterii
	Ładowanie	Kasa podłączona do zasilania sieciowego lub taksometru
EJ:	Kopia elektroniczna	Stan kopii elektronicznej i karty pamięci microSD (szczegółowy opis stanów znajduje się poniżej)

Poniższe symbole pojawiają się tylko wtedy, gdy kierowca jest zalogowany, trwa kurs lub kasa jest w trybie serwisowym.

	Numer kierowcy	Numer zalogowanego kierowcy
	Status kursu	Informuje o rozpoczętym kursie
	Status serwisu	Informuje o trybie serwisowym kasy

Wszystkie symbole i przyciski poniżej pojawiają się w części aktywnej klawiatury.

	Zmiana zestawu znaków klawiatury	Zmiana dostępnego zestawu znaków klawiatury tj. litery, cyfry, symbole (np. podczas edycji lub wyszukiwania)
--	----------------------------------	--

Znaczenie strzałek jest niezmiennie dla wszystkich trybów edycji.

	Cofnij/Wyjdź/Anuluj	Wycofanie z funkcji
--	---------------------	---------------------

	Zatwierdź/Akceptuj	Zatwierdzenie wyboru funkcji, paragonu
	Strzałki góra/dół	Poruszanie się o jedną linię w dół lub w górę np. podczas przewijania listy z pozycjami
	Strzałki lewo/prawo	Poruszanie się o jeden znak w lewo lub w prawo w linii
	Kasowanie	Naciśnięcie – kasowanie pojedynczych znaków w linii, przytrzymanie - kasowanie całej linii

4.2 Statusy kopii elektronicznej

Poniżej przedstawiony został opis sygnalizowanych stanów kopii elektronicznej.

Status kopii elektronicznej EJ:	Przyczyna, sposób postępowania
brak karty	Brak karty. Należy włożyć kartę właściwą dla tej kasy lub zainicjować nową.
dane uszkodzone	Została podłączona uszkodzona karta.
karta do odczytu	Została podłączona karta z brakiem możliwości zapisu danych w związku np. z zapisem wcześniejszych danych na innej karcie (brak ciągłości danych). Z takiej karty można drukować kopie wydruków oraz zamknąć kartę. W celu archiwizowania danych, należy podłączyć aktualną, niezamkniętą kartę właściwą dla tej kasy* lub zainicjować nową.
karta obca	Została podłączona karta z innej kasy. Z takiej karty można drukować kopie wydruków, ale nie można na niej archiwizować nowych danych. W celu archiwizowania danych, należy podłączyć aktualną, niezamkniętą kartę właściwą dla tej kasy* lub zainicjować nową.
karta zamknięta	Została podłączona karta zamknięta. Z takiej karty można drukować kopie wydruków, ale nie można na niej archiwizować nowych danych. W celu archiwizowania danych, należy podłączyć aktualną, niezamkniętą kartę właściwą dla tej kasy* lub zainicjować nową.
karta zapełniona	<u>Pamięć na karcie</u> jest bliska zapełnienia. Zaleca się zamknięcie karty i zainicjowanie nowej.
niezainicjowany	Została podłączona niezainicjowana karta, którą należy zainicjować.
ok	Normalny stan pracy, kasa może wystawiać paragony i wykonać raport fiskalny dobowy. W kasie znajduje się zweryfikowana karta, właściwa dla tej kasy.
pełna pam. podr.	<u>Pamięć podręczna</u> jest bliska zapełnienia. Zaleca się wykonanie raportu fiskalnego dobowego w celu automatycznego skopiowania danych na kartę.
trwa zapis	Normalny stan pracy, trwa zapis danych na kartę. Nie wyłączać kasy oraz nie wyjmować karty do czasu zakończenia zapisu.
weryfikacja	Normalny stan pracy, karta jest w trakcie weryfikacji danych. Kasa rozpoczyna weryfikację po zapisie danych na kartę, po każdym włączeniu kasy i po włożeniu karty do gniazda.

* aktualna karta właściwa dla kasy – karta, na którą był już przeprowadzony zapis danych z tego egzemplarza kasy i zachowana jest ciągłość danych (nie było zapisu późniejszych danych na innej karcie)

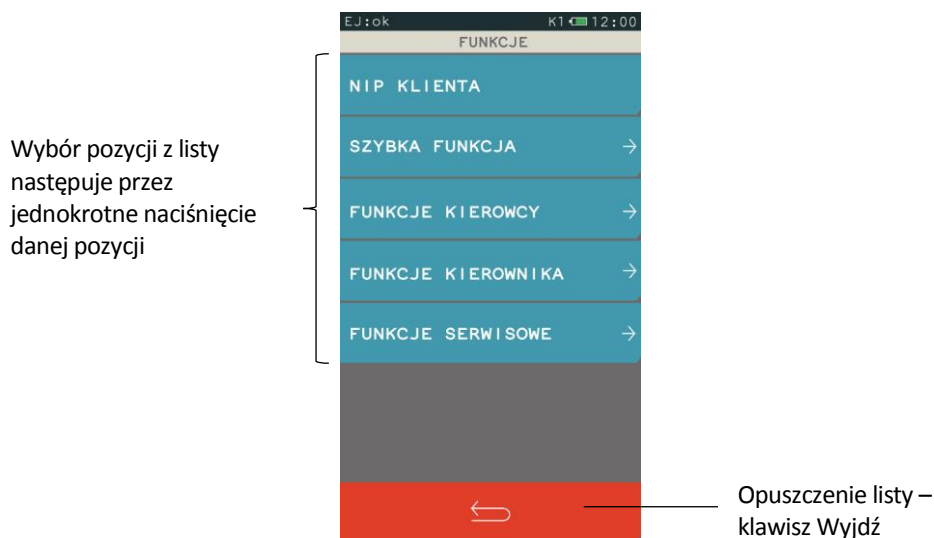
wymagany zapis	W pamięci podręcznej oczekują dane do archiwizacji. Należy sprawdzić, czy jest podłączona aktualna, niezamknięta karta właściwa dla tej kasy* lub zainicjować nową. Po wykryciu odpowiedniej karty kasa zweryfikuje ją i dokona na niej zapisu danych.
-----------------------	--

4.3 Wprowadzanie danych

Dotykowy panel kierowcy umożliwia dopasowanie aktywnej części klawiatury do czynności, jakie wykonuje aktualnie użytkownik podczas pracy na kasie. Zestaw dostępnych przycisków oraz sposób obsługi panelu zmienia się w zależności od kontekstu.

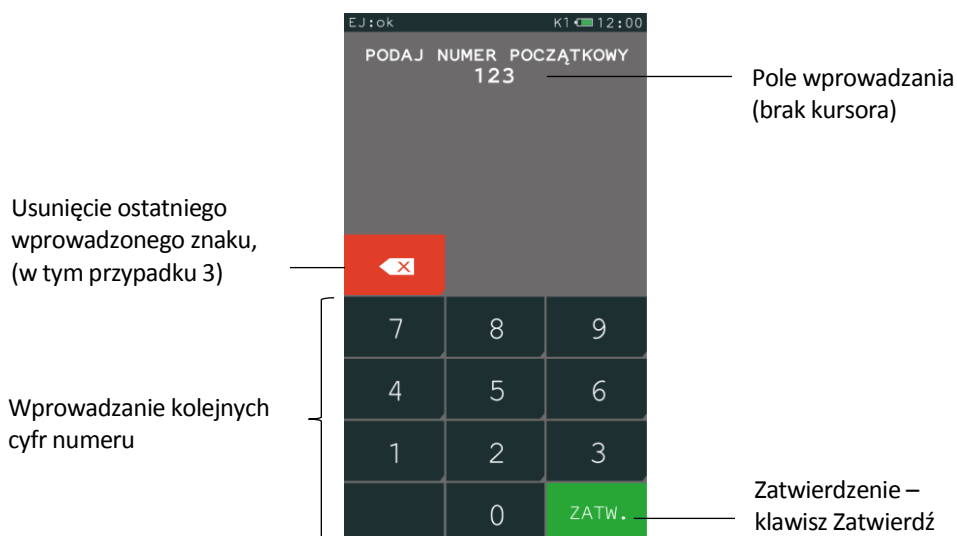
WYBÓR POZYCJI Z LISTY

Możliwe jest proste wskazanie pozycji z listy wyświetlanej na wyświetlaczu kierowcy.

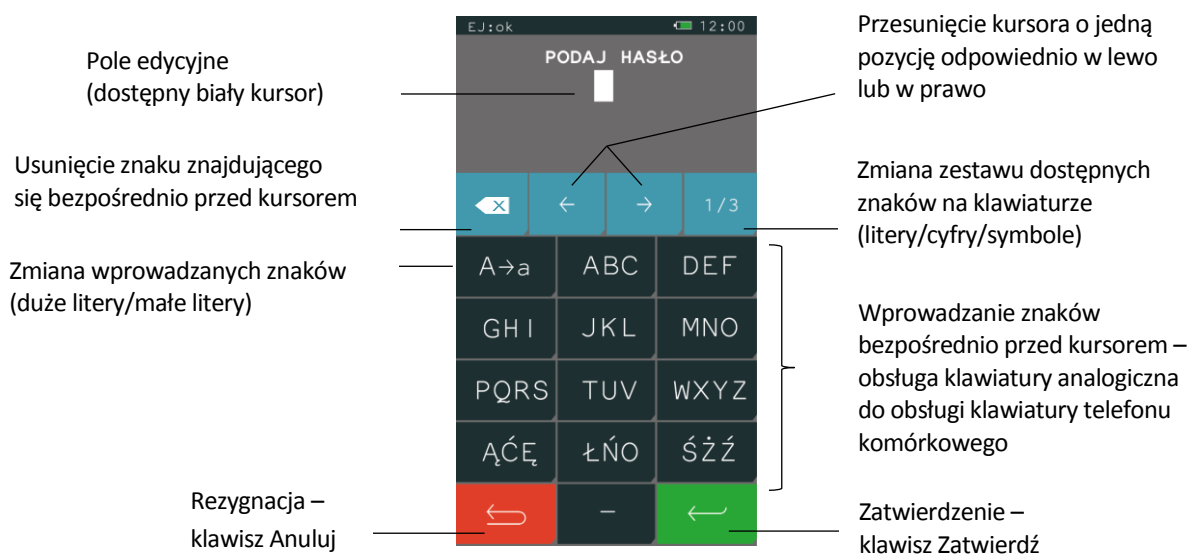
POLE WPROWADZANIA

Pole wprowadzania umożliwia wprowadzanie i usuwanie tylko ostatniego znaku. Dostępny jest tylko jeden zestaw znaków możliwych do wprowadzenia (np. cyfry). Charakterystyczny jest brak kursora.

POLE EDYCYJNE

Pole edycyjne umożliwia wprowadzanie i usuwanie każdego ze znaków. Dostępny jest kursor.

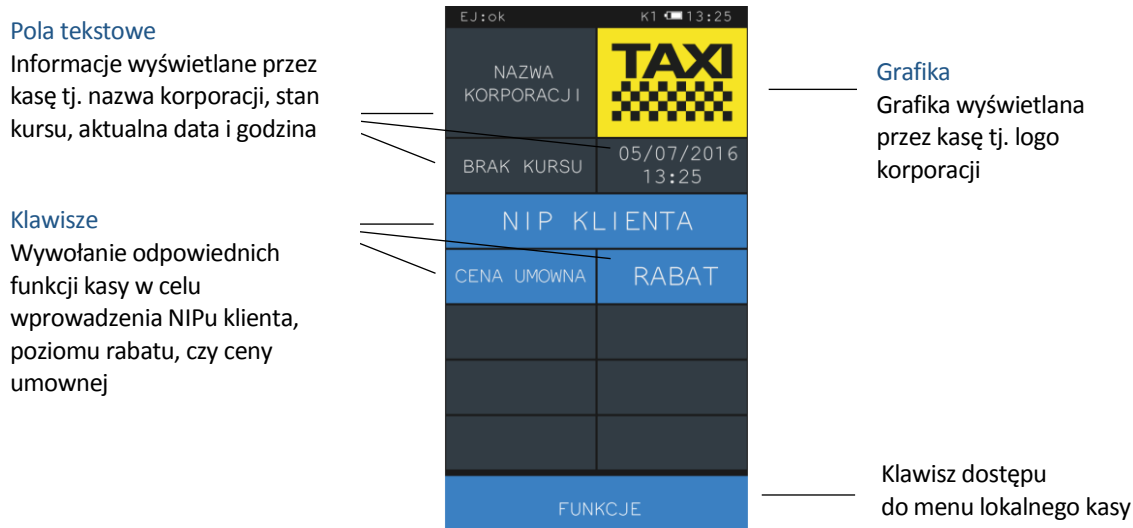

Każdy klawisz klawiatury służący do wprowadzania znaków połączony jest z zestawem znaków alfabetu polskiego np. klawisz . Przez jednokrotne naciśnięcie klawisza następuje wprowadzenie pierwszego znaku z zestawu (A), analogicznie do wprowadzenia drugiego znaku (B) należy dwukrotnie nacisnąć klawisz itd.

4.4 Domyślne ekrany

Zestaw dostępnych przycisków, wyświetlanych informacji oraz grafik na dotykowym panelu kierowcy zmienia się w zależności od stanu, w jakim znajduje się kasa. Wyróżnione zostały 3 stany: BRAK KURSU, POCZĄTEK KURSU oraz KURS. Poniżej przedstawiony został domyślny wygląd ekranu dla każdego ze stanów. Pola o czarnym tle to **pola tekstowe**, w których informacja jest wyświetlana przez kasę automatycznie na podstawie danych z kasy lub z taksometru. Pola w wybranym kolorze tła (domyślnie niebieskim, patrz rozdział 2.6.3.2 *Wyświetlacz* na stronie 67) to **aktywne klawisze**, które pozwalają kierowcy sprawnie wywołać funkcje kasy, w celu uzupełnienia odpowiednich danych do wystawienia paragonu. Może również zostać wyświetlona przygotowana wcześniej **grafika**.

Ekran domyślny przy braku kursu
(stan BRAK KURSU, z włączonymi opcjami DOZWOLONA CENA UMOWNA i DOZWOLONY RABAT)

UWAGA: Klawisze i pola **CENA UMOWNA** oraz **RABAT** są widoczne na wszystkich domyślnych ekranach dopiero po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiednich opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONA CENA UMOWNA, DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcje są wyłączone.

Ekran domyślny w początkowej fazie kursu
(stan POCZĄTEK KURSU - do 500m/20min,
z włączoną opcją DOZWOLONY RABAT

EJ:ok		K1 13:39	
NAZWA KORPORACJI	TAXI		
POCZĄTEK KURSU	05/07/2016 13:39		
NIP KLIENTA	ANULOWANIE KURSU		
OPŁATA: 3,00	CZAS JAZDY: 11s		
POZYCJA: TARYFA 1	DYSTANS: 0 m		
	RABAT: 5%		
FUNKCJE			

Aktywne klawisze prezentują wprowadzone wcześniej informacje

Domyślnie miejsca klawiszy **RABAT** oraz **CENA UMOWNA** zajmują odpowiednie pola tekstowe wyświetlające wprowadzone informacje dot. rabatu lub ceny umownej

Ekran domyślny podczas kursu
(stan KURS - po 500m/20min,
z włączoną opcją DOZWOLONY RABAT

EJ:ok		K1 13:40	
NAZWA KORPORACJI	TAXI		
TRWA KURS	05/07/2016 13:40		
NIP KLIENTA:	648-000-02-55		
OPŁATA: 3,80	CZAS JAZDY: 1min. 3s		
POZYCJA: TARYFA 1	DYSTANS: 1,5 km		
	RABAT: 5%		
FUNKCJE			

Istnieje również możliwość dopasowania wyglądu ekranu do indywidualnych potrzeb kierowcy (zestawu wyświetlanych informacji w poszczególnych stanach kursu oraz ich układu i kolorystyki). Szczegółowe informacje na temat konfiguracji zostały przedstawione w punkcie 2.6.4 *Ustawienia ekranu głównego* na stronie 69.

5 Elektroniczna kopia wydruków

Kasa zapisuje kopie wydruków na karcie pamięci typu microSD, która znajduje się w gnieździe pod akumulatorem. Możliwy jest podgląd lub wydruk na kasie kopii dowolnego dokumentu zapisanego wcześniej na karcie, pod warunkiem podłączenia karty właściwej dla tej kasy lub innej kasy danego typu. Natomiast archiwizacja danych następuje tylko we współpracy z niezamkniętą kartą właściwą.

Możliwy jest również dostęp do elektronicznej kopii wydruków za pomocą odpowiedniego programu zainstalowanego i uruchomionego na komputerze (np. *EJViewer*, *AS*).

Programy dostępne są na stronie internetowej producenta.

www.elzab.com.pl/programy

Poniżej znajduje się opis działania systemu elektronicznej kopii wydruków.

5.1 Pamięć podręczna

Podczas wydruku paragonu oraz innych dokumentów na kasie, treść wydruku jest jednocześnie zapisywana w pamięci wielokrotnego zapisu tzw. pamięci podręcznej modułu fiskalnego.

Pamięć ta znajduje się wewnątrz kasy i nie jest dostępna dla użytkownika. Może ona pomieścić dane z maksymalnie dwóch okresów sprzedaży zakończonych raportem fiskalnym dobowym.

Zapis danych o sprzedaży z pamięci podręcznej na kartę microSD następuje każdorazowo po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego. Jeżeli taki zapis nie nastąpi (powodem może być np. brak karty w urządzeniu, umieszczenie w kasie karty niewłaściwej dla danej kasy lub uszkodzenie karty), to po wykonaniu drugiego raportu fiskalnego dobowego bez archiwizacji danych, pamięć podręczna zostanie zapełniona i kasa zablokuje sprzedaż.

Zapełnienie pamięci podręcznej sygnalizowane jest odpowiednim komunikatem na panelu kierowcy. Po zablokowaniu dalsza praca kasy jest możliwa dopiero po wykonaniu poprawnej archiwizacji danych na kartę microSD i tym samym zwolnieniu miejsca w pamięci podręcznej.

5.2 Archiwizacja danych na kartę microSD

Proces archiwizacji, czyli zapisu danych o sprzedaży z pamięci podręcznej na kartę microSD, wykonywany jest automatycznie bezpośrednio po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego, przy spełnieniu następujących warunków:

1. W gnieździe karty w kasie znajduje się poprawnie zainicjowana karta microSD.
2. Karta microSD umieszczona w kasie jest aktualną kartą właściwą dla danej kasy*. W przeciwnym przypadku archiwizacja danych na kartę nie będzie możliwa, gdyż na jednej karcie mogą zostać zapisywane dane tylko z jednego urządzenia oraz musi być zapewniona ciągłość danych zapisanych na karcie.
3. Kopie wydruków ze wszystkich poprzednich zapisów na karcie microSD znajdującej się w kasie zostały poprawnie zweryfikowane.
4. Karta microSD nie została zamknięta.

Poprawność zapisu na kartę microSD jest po każdej archiwizacji weryfikowana, a fakt archiwizacji jest zapisany w pamięci fiskalnej. Weryfikacja danych zapisanych na karcie następuje również przy każdorazowym włączeniu kasy oraz włożeniu karty pamięci do gniazda. Stan pamięci podręcznej, karty microSD i samego procesu archiwizacji jest sygnalizowany odpowiednim komunikatem wyświetlanym na pasku statusu panelu kierowcy. Szczegółowy opis sygnalizowanych stanów kopii elektronicznej patrz rozdział 4.2 *Statusy kopii elektronicznej* na stronie 9.

Czas wykonania procesów weryfikacji i archiwizacji danych zależy od ilości danych zapisanych wcześniej na karcie microSD oraz od ilości kopii wydruków zapisanych w pamięci podręcznej w przeciągu bieżącej doby fiskalnej. Należy pamiętać, że kasa jest wyposażona w funkcję oszczędzania energii z akumulatora i aby mieć pewność, że kasa w czasie wykonywania archiwizacji nie wyłączy się na skutek mechanizmu oszczędzania energii, można przed wykonaniem raportu fiskalnego dobowego podłączyć zewnętrzne zasilanie kasy (taksometr lub zewnętrzny zasilacz).

W czasie wykonywania weryfikacji i archiwizacji danych można na kasie prowadzić sprzedaż.

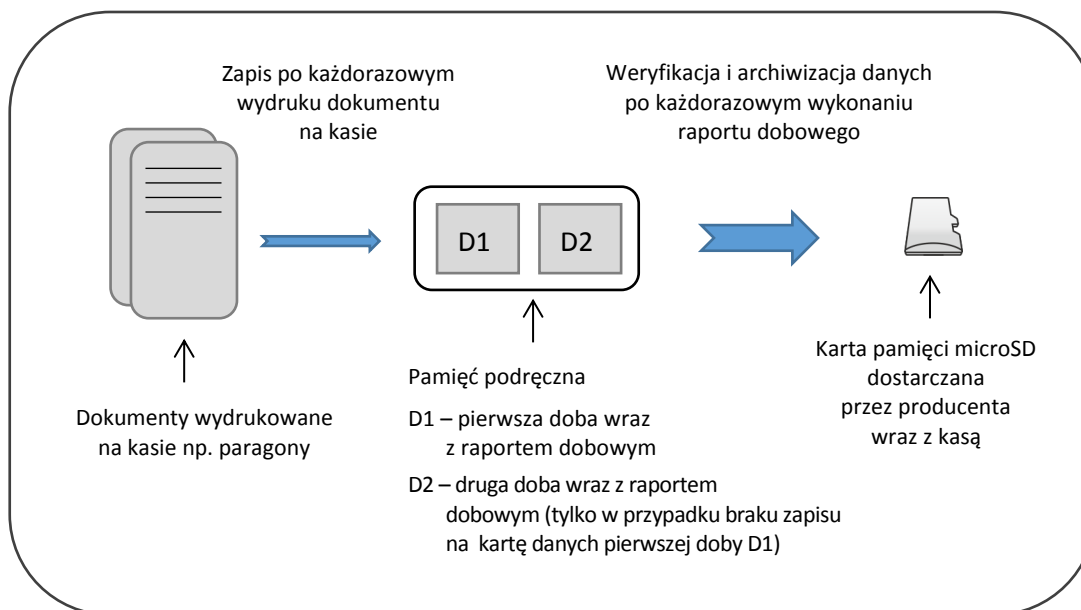
Wszystkie karty, na których prowadzono archiwizację, należy przechowywać przez okres przewidziany w odrębnych przepisach dotyczących kopii wydruków z kas rejestrujących, licząc od daty wykonania ostatniego zapisu na danej karcie. W momencie inicjowania karty na kasie, jest ona oznaczana unikalną etykietą, która pozwala na jej jednoznaczną identyfikację.

* aktualna karta właściwa dla kasy – karta, na którą był już przeprowadzony zapis danych z tego egzemplarza kasy i zachowana jest ciągłość danych (nie było zapisu późniejszych danych na innej karcie)

UWAGA: Aby archiwizacja danych na karcie mogła zostać przeprowadzona w prawidłowy sposób, należy zapewnić, aby w całym procesie weryfikacji i archiwizacji danych kasa była załączona oraz odpowiednia karta pamięci microSD była umieszczona i nie wyjmowana z gniazda kasy.

Ze względu na trwałość zapisów na karcie microSD i wymagany okres przechowywania kopii dokumentów (w tym także kopii elektronicznych) należy stosować wyłącznie karty dostarczone przez producenta kasy. Informacje na ten temat znajdują się w załączonej do kasy **Książce Kasy Rejestrującej**.

Poniżej przedstawiony został schemat zapisu danych na kartę pamięci microSD.

5.3 Kopia bezpieczeństwa

Zaleca się każdorazowo po zakończeniu procesu archiwizacji wykonać kopię zapasową danych zapisanych na karcie.

Kopię zapasową można wykonać przez:

- ✓ wyjęcie karty microSD z kasy, umieszczenie karty w czytniku kart microSD podłączonym do komputera, skopiowanie danych na inny nośnik (dysk twardy, płytę CD/DVD, pendrive);
- ✓ bez wyjmowania karty z kasy, za pomocą funkcji *Kopia karty EJ* (patrz rozdział 2.5.1 *Kopia karty EJ* na stronie 59) na zewnętrzny nośnik danych podłączony do kasy przez złącze USB np. pendrive.
- ✓ bez wyjmowania karty z kasy, za pomocą programu *SDBackup* zainstalowanego i uruchomionego na komputerze podłączonym do kasy przez złącze miniUSB.

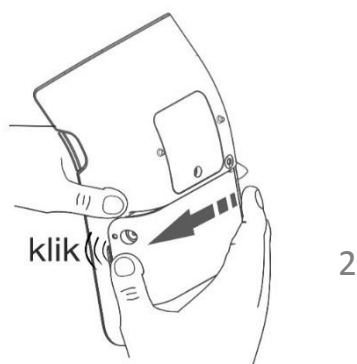
Program dostępny jest na stronie internetowej producenta

www.elzab.com.pl/programy

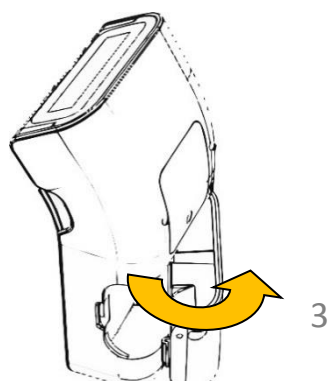

5.4 Wymiana karty microSD

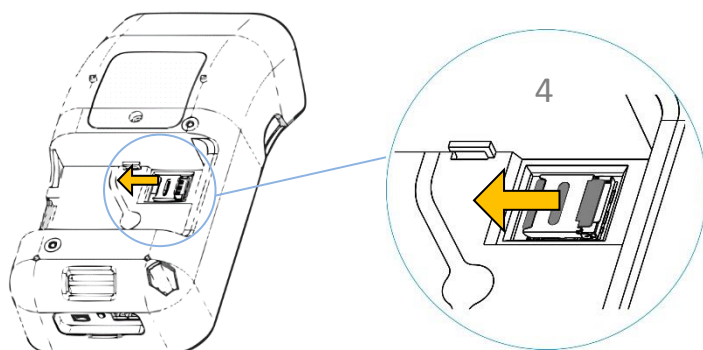
Karta microSD nie jest objęta plombowaniem i jest dostępna dla użytkownika kasy. Poniżej został przedstawiony sposób wyjęcia karty z gniazda np. w celu wykonania kopii zapasowej.

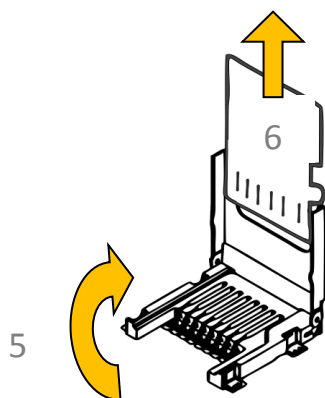
1. Upewnij się, że kasa jest wyłączona.
2. Wypchnij mocno akumulator do odkliknięcia.

3. Wsuń akumulator.

4. Przesuń uchwyt karty microSD, aby go odblokować.

5. Podnieś uchwyt karty microSD.
6. Wsuń kartę z uchwytu.

Przy wkładaniu karty należy postępować odwrotnie: włożyć kartę do uchwytu i opuścić go, następnie przesunąć uchwyt karty, aby go zablokować i założyć akumulator.

Przy wkładaniu karty do gniazda należy upewnić się, że styki karty są skierowane w dół.

UWAGA: Nie należy wyjmować karty microSD ze złącza karty przy załączonej kasie oraz w szczególności, kiedy wykonywane są operacje zapisu lub odczytu karty.

Nigdy nie należy ingerować w strukturę i zawartość plików karty microSD. Jakiegokolwiek zmiany w tej strukturze oraz zmiana zawartości karty przez użytkownika mogą doprowadzić do utraty kopii wydruków. Nie wolno używać karty kopii elektronicznej do celów innych niż jej przeznaczenie w kasie i nie wkładać do innych urządzeń np. do aparatu fotograficznego.

Odpowiedzialność za uszkodzenie danych na karcie microSD lub jej utratę ponosi użytkownik.

Rozdział 2 Obsługa kasy

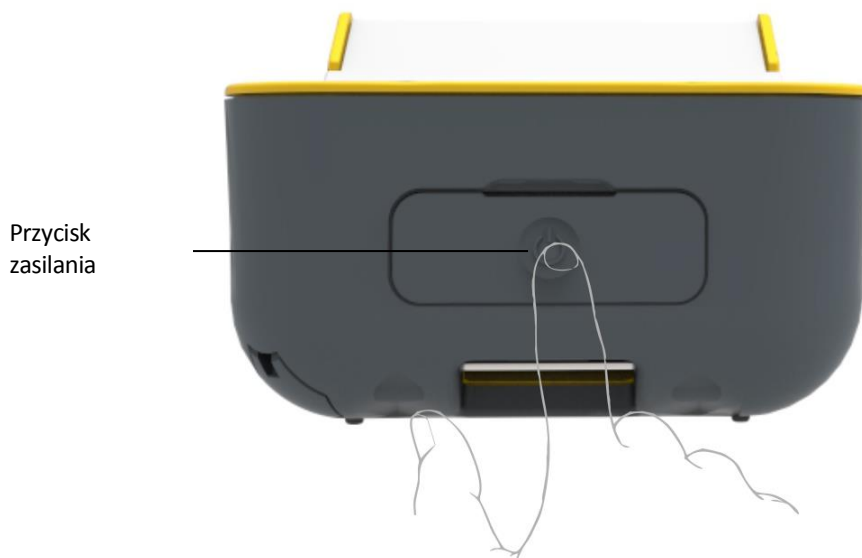
1 Podłączenie kasy do taksometru

Kasa współpracuje z taksometrem elektronicznym poprzez przewód połączeniowy taksometru, a współpraca zostaje nawiązana bezpośrednio po podłączeniu kasy do taksometru. Złącze do połączenia z taksometrem, znajduje się od spodu kasy. Kasa otrzymuje z taksometru informacje, które może zarówno wyświetlić na wyświetlaczu kierowcy, jak i na ich podstawie wystawić paragon. Zasilanie kasy pobierane jest z samochodowej instalacji elektrycznej przez ten sam przewód połączeniowy z taksometrem.

Możliwa jest praca kilku kas z jednym taksometrem, a jedna kasa może pracować z różnymi taksometrami (maksymalnie 200). Kasa rejestruje automatycznie dane taksometru, z którym współpracuje, dzięki temu możliwy jest wydruk raportu z listą wszystkich dotychczas współpracujących taksometrów z daną kasą (patrz punkt 2.1.6 *Lista taksometrów* na stronie 48). Każdemu z zarejestrowanych w kasie taksometrów można przypisać numer rejestracyjny oraz numer boczny pojazdu, w którym jest zainstalowany.

2 Włączanie/wyłączanie kasy

Kasa wyposażona jest w przycisk zasilania umieszczony z przodu kasy, który włącza i wyłącza kasę niezależnie od sposobu zasilania. Po włączeniu kasa wyświetla domyślny ekran w trybie pracy z taksometrem (BRAK KURSU, patrz rozdział 4.4 *Domyślne ekrany* na str. 11).

WŁĄCZANIE

- ✓ krótkie naciśnięcie przycisku zasilania
- ✓ przy podłączeniu kasy do taksometru – automatycznie po włączeniu taksometru

UŚPIENIE – blokada i wygaszenie panelu dotykowego

- ✓ krótkie naciśnięcie przycisku zasilania podczas pracy kasy
- ✓ przy podłączeniu kasy do taksometru – automatycznie po wyłączeniu taksometru
- ✓ samoczynnie po określonym czasie i po spełnieniu dodatkowych warunków (patrz rozdział 2.6.3.5 *Oszczędzanie energii* na stronie 68).

Wybudzenie kasy ze stanu uśpienia:

- ✓ krótkie naciśnięcie przycisku zasilania uśpionej kasy
- ✓ przy podłączeniu kasy do taksometru – automatycznie po uruchomieniu transmisji z taksometru (włączenie taksometru, rozpoczęcie kursu)

Uśpieniu kasy towarzyszy pojedynczy sygnał dźwiękowy.

WYŁĄCZANIE

- ✓ naciśnięcie i przytrzymanie przez ok. 3 sekundy przycisku zasilania
- ✓ samoczynnie po określonym czasie i spełnieniu dodatkowych warunków (patrz rozdziały 2.6.3.5 *Oszczędzanie energii* na stronie 68 oraz 2.6.3.6 *Wyłączenie kasy* na stronie 69).

Wyłączeniu kasy towarzyszy podwójny sygnał dźwiękowy.

Podczas wyłączania kasy przechodzi ona przez przejściowy stan uśpienia.

Po włączeniu kasy jest automatycznie wywoływana funkcja logowania kierowcy (patrz rozdział 1.1 *Logowanie* na stronie 31), gdyż do rozpoczęcia pracy kasa wymaga włączenia kierowcy.

W zależności od konfiguracji opcji UŻYCIE KIEROWCÓW w ustawieniach (patrz rozdział 2.6.7 *Użycie kierowców* na stronie 75) zostanie zalogowany kierowca domyślny lub kierowca zidentyfikowany po wprowadzeniu unikalnego hasła.

Po zalogowaniu kierowcy kasa wyświetla domyślny ekran w trybie pracy z taksometrem (BRAK KURSU).

UWAGA: Podczas wyłączania kasy przyciskiem zasilania pojedynczy sygnał dźwiękowy oznajmia przejściowe uśpienie kasy, a dopiero kolejny podwójny sygnał dźwiękowy (po ok. 3 sekundach) sygnalizuje wyłączenie kasy.

3 Rozpoczęcie pracy na kasie

Do rozpoczęcia pracy na kasie konieczne jest podłączenie do taksometru w celu zapewnienia komunikacji pomiędzy kasą i taksometrem oraz wykonanie odpowiednich czynności serwisowych:

1 Wprowadzenie NIP i nagłówka

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > WPROWADZENIE NIP

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > DANE UŻYTKOWNIKA

2 Zaprogramowanie stawek podatku

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > STAWKI PODATKU lub

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > STAWKI PODATKU

Wykonywane
przez użytkownika
lub serwis

12 Fiskalizacja

Do prowadzenia ewidencji sprzedaży konieczne jest przeprowadzenie fiskalizacji kasy – jednokrotnego i niepowtarzalnego uaktywnienia trybu fiskalnego pracy kasy z równoczesnym wpisaniem numeru identyfikacji podatkowej podatnika (NIP) do pamięci fiskalnej. Czynność tę, potwierdzoną wydrukiem pierwszego raportu fiskalnego dobowego dołączanego do Książki kasy rejestrującej, wykonuje wyłącznie uprawniony pracownik autoryzowanego punktu serwisowego, posiadający ważny identyfikator wydany przez producenta kasy. Od tego momentu kasa pracuje w tzw. **trybie fiskalnym** i zapewnia niezmienny zapis danych o wysokości obrotu i kwotach podatku należnego w pamięci fiskalnej kasy. Możliwy jest natomiast wielokrotny odczyt tych danych.

Do momentu przeprowadzenia fiskalizacji kasa pracuje w tzw. **trybie szkoleniowym**, który umożliwia użytkownikowi kasy na potrzeby przeszkolenia użytkowników, przeprowadzenia testów urządzenia, a wszystkie transakcje zarejestrowane na kasie w tym trybie nie podlegają opodatkowaniu (raporty dobowe nie są zapisywane w pamięci fiskalnej).

4 Przypisanie stawek podatku do towarów w bazie towarowej

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > TOWARY

Szczegółowe informacje umieszczone zostały w rozdziale 4 *Konfiguracja towarów* niżej.

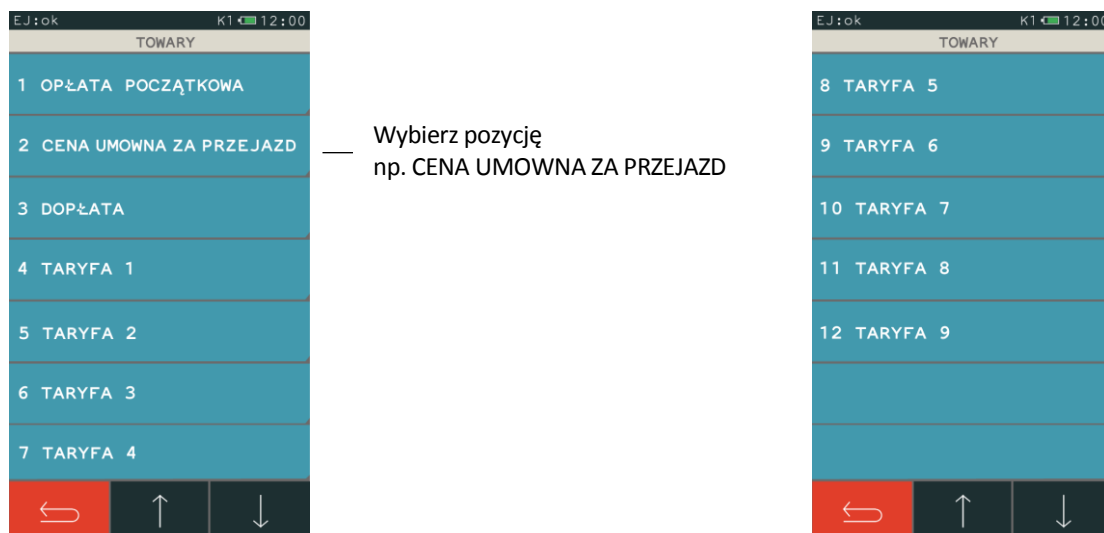
4 Konfiguracja towarów

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > TOWARY

W kasie jest wstępnie zdefiniowanych 12 pozycji towarowych (przypisana nazwa) odpowiadających odpowiednio wartościom przysyłanych z taksometru: opłacie początkowej, cenie umownej, dopłacie i taryfom od 1 do 9. Przed rozpoczęciem kursu należy przypisać wszystkim pozycjom towarowym odpowiednią stawkę podatkową. Przypisanie stawek polega na wyborze stawki z listy wcześniej już zdefiniowanych stawek podatkowych (patrz punkt 2.6.5 *Stawki podatku* na stronie 74).

Nie można dopisać nowej pozycji w bazie towarowej, można natomiast zmodyfikować istniejącą zgodnie z wymaganiami (zmiana nazwy i przypisanie/zmiana stawki podatkowej). Nie jest również możliwe usunięcie pozycji z bazy towarowej. Liczba towarów w kasie jest stała i wynosi zawsze 12.

Po wybraniu funkcji zostanie wyświetlony ekran z listą zdefiniowanych pozycji w bazie towarowej.

Po wybraniu pozycji w bazie towarowej pojawi się ekran umożliwiający konfigurację danego towaru.

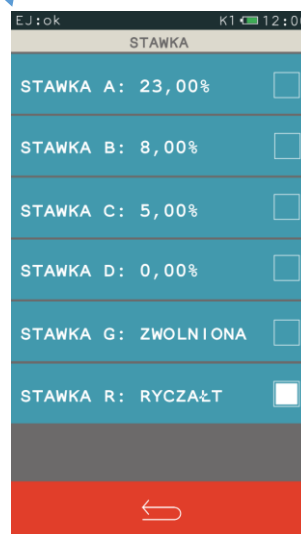
Modyfikacja nazwy towaru

zakres: 1 - 40 znaków
dostępne znaki: litery, cyfry,
spacja (pomijana przez kasę) oraz
symbole / \ ,

Przypisanie stawki podatkowej
spośród zdefiniowanych
wcześniej stawek

Informacja, która nie mieści się
na wyświetlaczu, zakończona jest
wielokropkiem

UWAGA: Kasa pomija znak odstępu (spacja), stąd np. nazwy: „TARYFA 1”, „T A R Y F A 1”, „TA R YFA1” są traktowane przez kasę jak ta sama nazwa towaru i przy próbie ich zdefiniowania wyświetlony zostanie odpowiedni komunikat.

Po zatwierdzeniu danych o towarze (opuszczenie okienka edycji towaru zielonym klawiszem *Zatwierdź*) następuje zapis ustawień potwierdzony sygnałem dźwiękowym.

Wszystkie zdefiniowane w kasie towary, wraz z przypisanymi stawkami podatkowymi można wydrukować w postaci raportu danych o towarach (patrz rozdział 2.3.3 *Danych o towarach* na stronie 52).

UWAGA: Zmiana nazwy towaru oraz zmiana stawki podatkowej są możliwe jedynie po raporcie dobowym, a przed pierwszym wystawionym paragonem.

5 Klawisz FUNKCJE

Po włączeniu kasa wyświetla ekran w trybie pracy z taksometrem (BRAK KURSU). Po wybraniu klawisza FUNKCJE wyświetli się menu lokalne kasy z pozycjami umożliwiającymi konfigurację kasy oraz ułatwiającymi pracę kierowcy. Dostęp do poszczególnych pozycji w menu zależy jest od włączonych opcji oraz uprawnień przyznanych danemu kierowcy (przypisanie kierowcy do rodzaju).

- rodzaj KIEROWNIK pełny dostęp
 wszystkie funkcje i ustawienia kasy aktywne
- rodzaj KIEROWCA ograniczony dostęp
 widok tylko wybranych funkcji i ustawień kasy

Poniżej widok menu FUNKCJE podczas postoju (stan BRAK KURSU), dla kierowcy rodzaju KIEROWNIK, z pełnym dostępem do wszystkich ustawień i funkcji kasy.

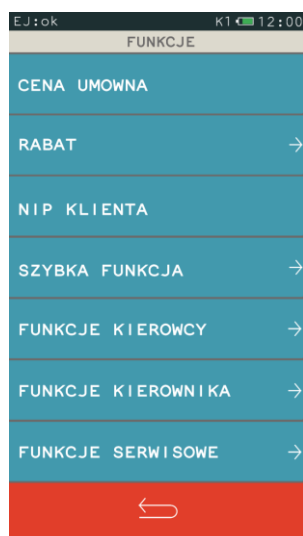

Klawisze nie są widoczne, jeżeli nie są włączone odpowiednie opcje w funkcjach serwisowych (domyślnie opcje są wyłączone, zmiany wprowadza uprawniony serwis)

Wybierz klawisz FUNKCJE

Pozycje nie są widoczne, jeżeli nie są włączone odpowiednie opcje w funkcjach serwisowych (domyślnie opcje są wyłączone, zmiany wprowadza uprawniony serwis)

Pozycje nie są widoczne, jeżeli kierowca nie posiada odpowiednich uprawnień (patrz rozdział 2.1.5.1 *Definiowanie* na stronie 44)

Szybkie wprowadzenie odpowiednich danych

Wywoływanie najczęściej wykonywanych funkcji i raportów (zgodnie z uprawnieniami)

Menu kasy menu do konfiguracji i ustawień kasy oraz wywoływania raportów (dostęp zgodnie z uprawnieniami)

Menu FUNKCJE jest zmienne w zależności od tego, w jakim stanie znajduje się kasa, przykłady poniżej.

Menu FUNKCJE podczas kursu kierowcy-KIEROWNIKA
(stan KURS, po 500m/20min)

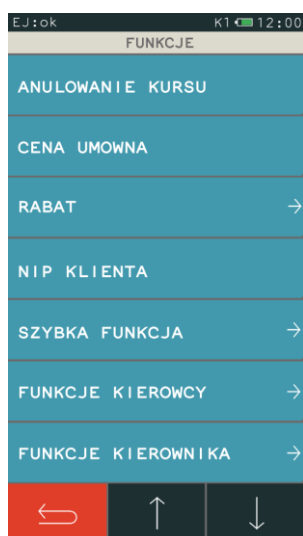
Menu FUNKCJE
w podsumie paragonu

Menu FUNKCJE w początkowej fazie kursu
(stan POCZĄTEK KURSU, do 500m/20min)

Włączone opcje serwisowe DOZWOLONA CENA UMOWNA i DOZWOLONY RABAT

Menu po wcześniejszym anulowaniu kursu

Szczegółowy opis wszystkich funkcji dostępnych dla kasjera/kierowcy został przedstawiony w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz rozdział Rozdział 3 *Menu kasy* na stronie 31).

6 Szybka funkcja

FUNKCJE > SZYBKA FUNKCJA

Klawisz SZYBKA FUNKCJA ma na celu ułatwienie dostępu do funkcji często wybieranych przez kierowcę. Zestaw szybkich funkcji jest zmienny w zależności od uprawnień przyznanych rodzajowi kierowcy, do którego przypisany jest dany kierowca (patrz rozdział 2.1.5.1 *Definiowanie* na stronie 44).

Poniżej przedstawiono domyślne uprawnienia do funkcji dla zdefiniowanych domyślnie rodzajów kierowców. Szczegółowy opis funkcji znajduje się w odpowiednich rozdziałach niniejszej instrukcji.

Szybka funkcja	Informacje	Rodzaj kasjera			
		Kierowca	Starszy kierowca	Administrator	Kierownik
Ostatni paragon	Dostęp do podglądu oraz wydruku ostatniego paragonu z pamięci podręcznej, wystawionego w otwartej dobie (od wydruku ostatniego raportu dobowego).			✓	✓
R. dobowy fiskalny	Wydruk RAPORTU FISKALNEGO DOBOWEGO.		✓		✓
R. fiskalny miesięczny	Wydruk raportu okresowego miesięcznego (za zakończony miesiąc).			✓	✓
R. stanu kasy	Wydruk raportu STAN KASY dla zalogowanego kierowcy.			✓	✓
R. finansowy podatkowy	Wydruk RAPORTU FINANSOWEGO PODATKOWEGO.			✓	✓
Nazwy i kursy walut	Wywołanie funkcji definiowania kursów walut.			✓	✓

7 Obsługa kursów

UWAGA: W przypadku uruchomienia kursu na taksometrze podczas pracy kasy z lokalnym menu (po naciśnięciu klawisza FUNKCJE) kasa wyświetli komunikat TRWA INNA FUNKCJA. Należy opuścić menu kasy klawiszem Anuluj (do momentu pojawienia się na wyświetlaczu ekranu domyślnego stanu kursu).

7.1 Wprowadzanie rabatu

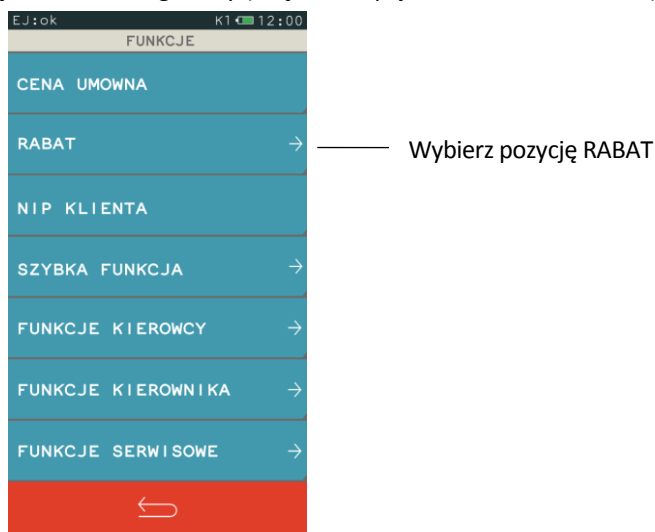
FUNKCJE > RABAT

UWAGA: Dostęp do funkcji rabatowania i związanych z nią klawiszy i pól możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcja jest wyłączona.

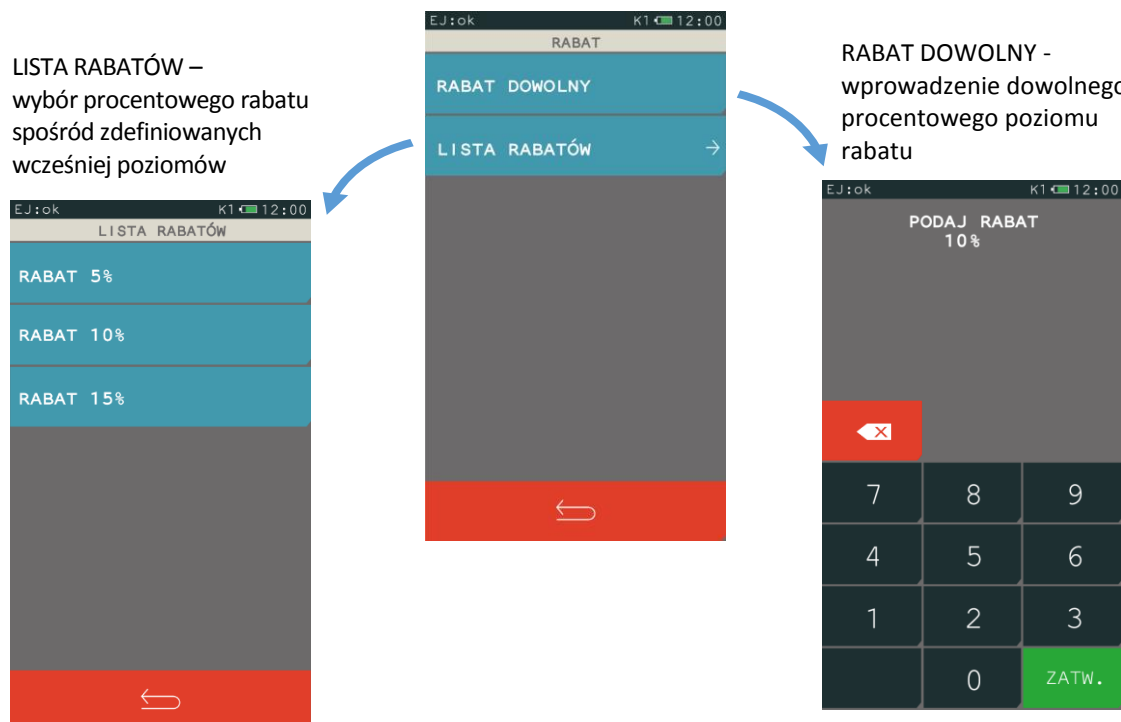
Kasa posiada możliwość udzielenia rabatu procentowego, o który zostanie obniżona cała wartość wystawionego paragonu po zakończeniu kursu. Rabat można wprowadzić w dwóch stanach kasy: BRAK KURSU, POZĄTEK KURSU. Funkcja wprowadzania rabatu jest dostępna w tych stanach za pomocą menu lokalnego kasy (dostęp do menu klawiszem **FUNKCJE**) oraz za pomocą dedykowanych klawiszy, które mogą być dostępne po odpowiedniej konfiguracji kasy.

Możliwy jest wybór procentowego rabatu spośród zdefiniowanych wcześniej poziomów (patrz punkt 2.1.7 *Klawisze rabatu* na stronie 48) lub wprowadzenie dowolnego procentowego poziomu rabatu z zakresu 0 – 99%. Wartość 0% oznacza brak rabatu. Przykłady poniżej.

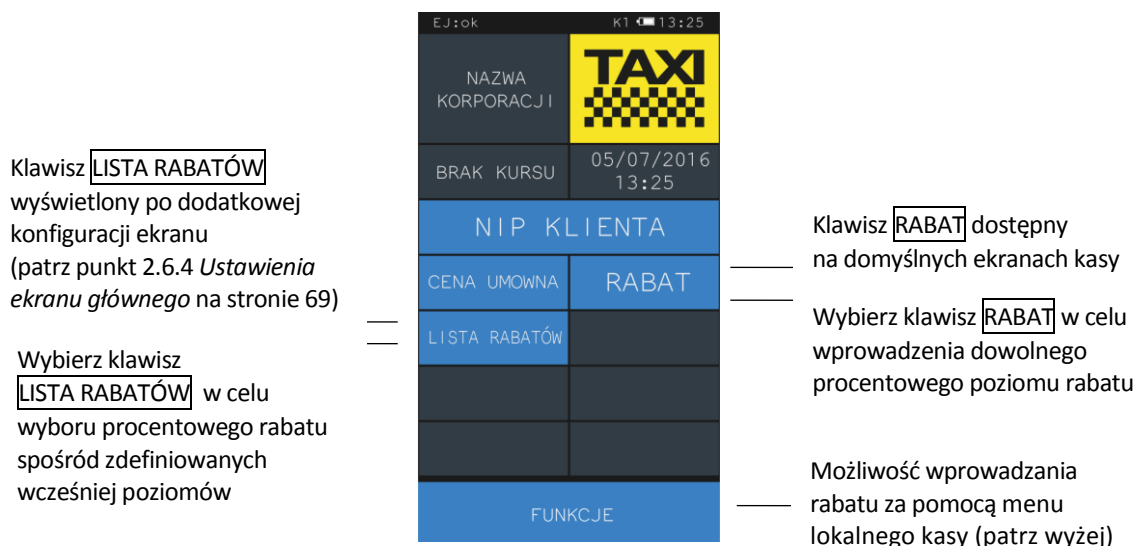
Wprowadzenie rabatu za pomocą menu lokalnego kasy (włączona opcja DOZWOLONY RABAT)

Po wybraniu pozycji RABAT pojawi się ekran umożliwiający wybór sposobu wprowadzenia rabatu. Wskazanie odpowiedniej pozycji wywołuje wyświetlenie odpowiedniego ekranu, przykład poniżej.

Wprowadzenie rabatu za pomocą klawiszy (włączona opcja DOZWOLONY RABAT)

W stanie TRWA KURS aktywny klawisz zostanie zastąpiony polem tekstowym z informacją o wprowadzonej wysokości rabatu.

Wysokość rabatów udzielanych przez kierowcę może zostać dodatkowo ograniczona przez określenie odpowiednich limitów (rabat maksymalny patrz punkt 2.6.2.2 *Maksymalny rabat* na stronie 65 lub w przypadku użytkowania kasy przez więcej niż jednego kierowcę – indywidualne limity przypisane dla rodzaju kierowcy patrz punkt 2.1.5 *Rodzaje kierowców* na stronie 43).

W przypadku chęci wprowadzenia rabatu po wcześniejszym wprowadzeniu ceny umownej na ekranie pojawi się odpowiednia informacja o braku równoczesnego uwzględnienia rabatu i ceny umownej.

7.2 Wprowadzenie ceny umownej

FUNKCJE > CENA UMOWNA

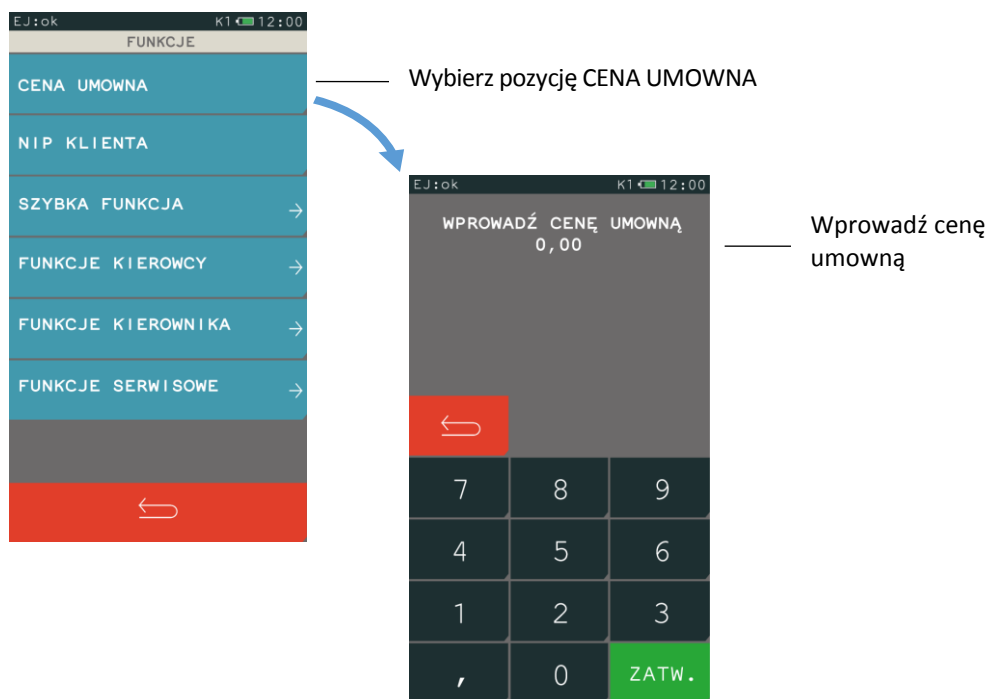
UWAGA: Dostęp do funkcji wprowadzania ceny umownej i związanych z nią klawiszy możliwy jest dopiero po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONA CENA UMOWNA). Domyślnie opcja jest wyłączona.

Kasa posiada możliwość wprowadzenia ceny umownej za dany kurs, na której wartość zostanie wystawiony paragon po zakończeniu kursu (niezależnie od wskazań taksometru). Cenę umowną można wprowadzić w dwóch stanach kasy: BRAK KURSU, POCZĄTEK KURSU. Funkcja wprowadzania ceny jest dostępna w tych stanach za pomocą menu lokalnego kasy (dostęp do menu klawiszem **FUNKCJE**) oraz za pomocą dedykowanego klawisza **CENA UMOWNA** wyświetlanego na domyślnych ekranach kasy.

Możliwe jest wprowadzenie ceny umownej dowolnej wysokości z zakresu 0-99999,99. Wartość 0,00 oznacza brak ceny umownej. Wysokość ceny umownej może zostać dodatkowo ograniczona przez określony wcześniej limit kwotowy (patrz punkt 2.6.2.3 *Maksymalna cena umowna* na stronie 65).

Przykłady poniżej.

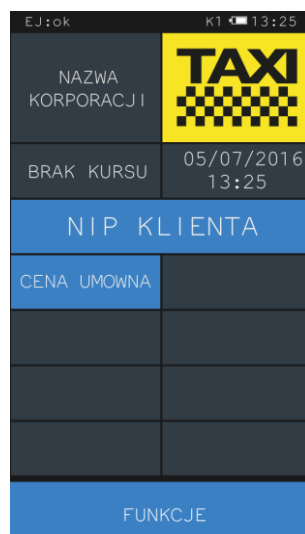
Wprowadzenie ceny umownej za pomocą menu lokalnego kasy
(włączona opcja DOZWOLONA CENA UMOWNA)

Wprowadzenie ceny umownej za pomocą klawisza
(włączona opcja DOZWOLONA CENA UMOWNA)

Klawisz **CENA UMOWNA**
dostępny na domyślnych
ekranach kasy

Wybierz klawisz
CENA UMOWNA w celu
wprowadzenia wysokości
ceny umownej

Możliwość wprowadzania ceny
umownej za pomocą menu
lokalnego kasy (patrz wyżej)

W stanie TRWA KURS aktywny klawisz zostanie zastąpiony polem tekstowym z informacją o wprowadzonej wysokości ceny umownej.

W przypadku chęci wprowadzenia ceny umownej po wcześniejszym wprowadzeniu rabatu (bieżącego lub automatycznego) na ekranie pojawi się odpowiednia informacja o braku równoczesnego uwzględnienia rabatu i ceny umownej.

7.3 Wprowadzenie NIPu klienta

FUNKCJE > NIP KLIENTA

Kasa posiada możliwość wprowadzenia NIPu klienta, który będzie wydrukowany na paragonie wystawionym po zakończeniu kursu.

NIP można wprowadzać we wszystkich stanach kasy (BRAK KURSU, POCZĄTEK KURSU, KURS), jak również w podsumie paragonu, jeżeli w ustawieniach nie jest wskazane automatyczne zamknięcie paragonu po zakończeniu kursu (patrz punkt 2.6.2.9 *Automatyczne zamknięcie* na stronie 67).

Funkcja wprowadzania NIPu jest dostępna z poziomu menu lokalnego kasy (dostęp do menu klawiszem **FUNKCJE** patrz rozdział 5 *Klawisz FUNKCJE* na stronie 21) oraz za pomocą dedykowanego klawisza **NIP KLIENTA**, który może być dostępny przy odpowiedniej konfiguracji ekranów kasy (wszystkie domyślne ekrany wyświetlają ten klawisz).

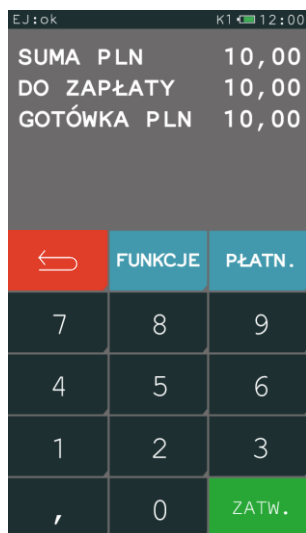
7.4 Zakończenie paragonu

Paragon wystawiany jest automatycznie przez kasę po zakończeniu kursu. W przypadku włączenia opcji AUTOMATYCZNE ZAMKNIĘCIE (patrz punkt 2.6.2.9 *Automatyczne zamknięcie* na stronie 67) paragon jest automatycznie zamykany i drukowany z formą płatnością ustawioną domyślnie (patrz punkt 2.6.2.7 *Domyślna płatność* na stronie 66), o wartości zgodnej z kwotą do zapłaty. W przypadku wyłączenia opcji, należy postępować według poniższych kroków.

7.4.1 Płatność gotówką

Kasa podpowiada przyjmowaną gotówkę (przy ustawieniu gotówki jako domyślnej formy płatności) w wysokości zgodnej z kwotą do zapłaty. Jeżeli przyjęta gotówka jest zgodna naciskamy Zatwierdź. Jeżeli przyjęta gotówka jest niezgodna lub włączona jest w ustawieniach paragonu opcja OBOWIĄZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY (patrz punkt 2.6.2.8 *Obowiązek wprowadzenia zapłaty* na stronie 66) to wprowadzamy sumę przyjętej gotówki i naciskamy klawisz Zatwierdź. Przykłady poniżej:

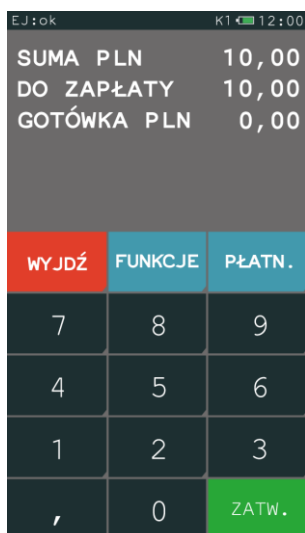
Zgodna gotówka

Wyświetlenie domyślnej wartości przyjętej gotówki (zgodnej z kwotą do zapłaty)

Zatwierdź

Niezgodna gotówka lub włączona opcja OBOWIĄZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY

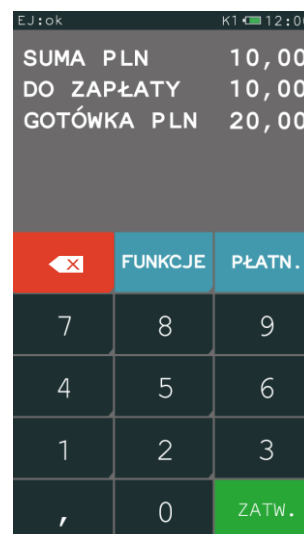

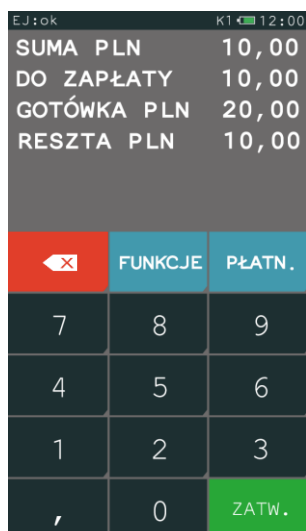
W przypadku włączonej opcji OBOWIĄZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY - wyświetlenie 0,00, w przeciwnym przypadku - wartości zgodnej z kwotą do zapłaty (przykład powyżej)

Wprowadź wartość przyjętej gotówki

Zatwierdź

Bieżące wyświetlanie wprowadzanej wartości przyjętej gotówki

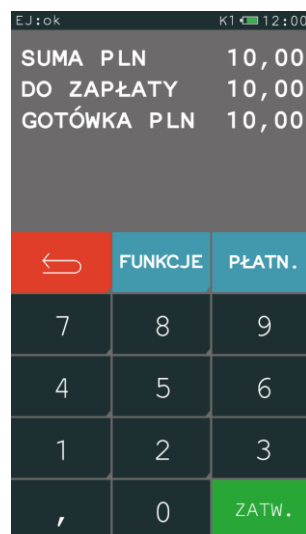

Informacja o wydawanej reszcie

7.4.2 Płatność dowolną formą płatności lub płatność w walucie

Kasa umożliwia zakończenie paragonu z użyciem różnych środków płatniczych np. bon okolicznościowy, karta oraz walutowych form płatności. Sposób postępowania jest identyczny dla każdej z dostępnych form płatności (definicje patrz punkt 2.1.2 *Płatności* na stronie 36 oraz 2.1.3.1 *Nazwa i kursy* na stronie 38).

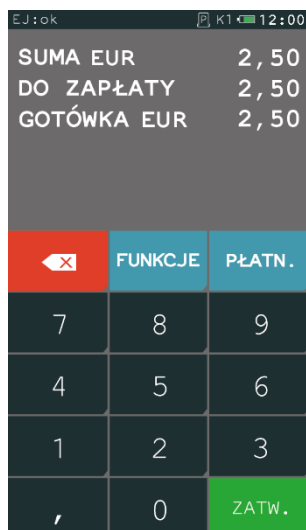
Poniżej przykład zakończenia paragonu z użyciem waluty euro, przy ustawieniu gotówki jako domyślnej formy płatności (patrz punkt 2.6.2.7 *Domyślna płatność* na stronie 66).

Wybierz klawisz PŁATNOŚCI

Wybierz jedną z form płatności lub walutę np. EURO

Kasa przelicza równowartość kwoty do zapłaty w wybranej walucie (np. euro) zgodnie z wprowadzonym wcześniej kursem wymiany tej waluty

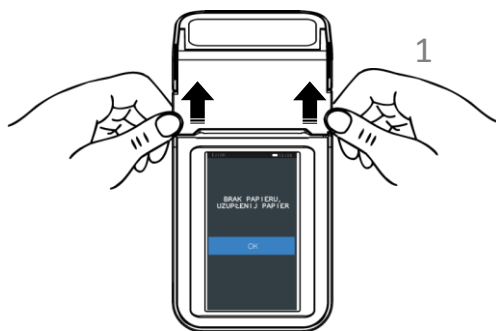
Zatwierdź

Jeżeli przyjęta gotówka jest niezgodna z kwotą do zapłaty, to należy postępować tak, jak w przypadku płatności gotówką z niezgodną kwotą. Kasa może wyliczyć resztę w walucie lub w złotych, zależy to od ustawień w opcjach waluty (patrz rozdział 2.1.3.2 *Reszta w walucie* na stronie 39). Wcześniej należy wprowadzić kurs wymiany waluty – patrz rozdział 2.1.3.1 *Nazwa i kursy* na stronie 38.

8 Wymiana papieru

Pojawienie się znacznika końca papieru (barwne plamy na papierze) lub wyświetlenie komunikatu o braku papieru oznacza konieczność wymiany rolki taśmy papierowej na nową.

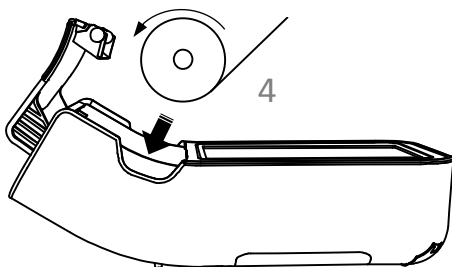
Poniżej został przedstawiony sposób wymiany rolki papieru w kasie.

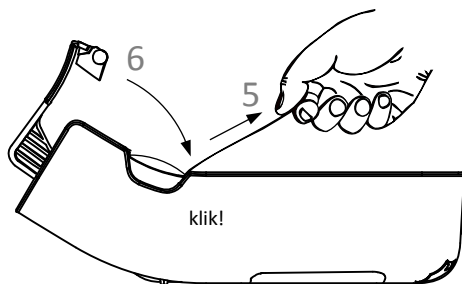
1. Otwórz pokrywę drukarki pociągając ją we wskazanych miejscach do góry

2. Usuń z drukarki pozostałości po poprzedniej rolce papieru

3. Usuń z nowej rolki papieru zewnętrzny zwój z resztkami kleju

4. Rozwiń nową rolkę papieru i umieść w drukarce zgodnie z rysunkiem

5. Wyprowadź początek papieru na zewnątrz w miejscu szczeliny wyjścia papieru w pokrywie
6. Zamknij pokrywę drukarki i zatrzaśnij
7. Energicznym ruchem oderwij papier na krawędzi szczeliny wyjścia papieru

9 Podłączenie kasy do komputera

Kasa może zostać podłączona do komputera z portem USB poprzez złącze mini USB-B.

1. Przed podłączeniem kasy do komputera należy zainstalować na komputerze sterownik (*usbK10*) w celu konfiguracji tzw. wirtualnego portu szeregowego, z którego można korzystać tak samo jak z wbudowanego portu szeregowego.
2. Następnie należy połączyć przewodem USB A – mini USB B złącze USB w komputerze i mini USB w kasie. Zaleca się stosowanie przewodu o długości nie przekraczającej 2m, bez dodatkowych przedłużaczy.

W celu sprawdzenia połączenia należy wykorzystać program serwisowy *TetaSerw* (w programie należy ustawić numer portu COM, do którego podłączona jest kasa).

Przewód USB A – mini USB B nie jest dołączany do wyposażenia kasy i wymaga dodatkowego zakupu.

Programy są dostępne na stronie internetowej producenta

www.elzab.com.pl/programy

Rozdział 3 Menu kasy

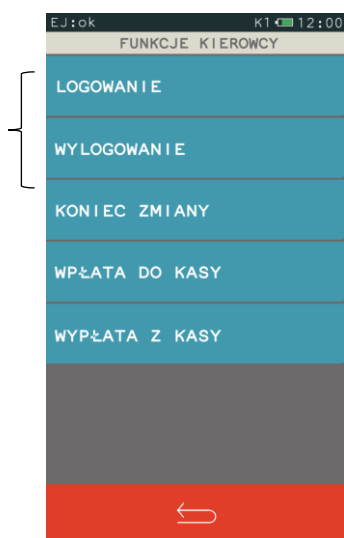
Sposób dostępu do menu kasy opisany został w rozdziale 5 *Klawisz FUNKCJE* na stronie 21.

1 Funkcje kierowcy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY

Widok menu FUNKCJE KIEROWCY

Pozycje nie są widoczne, jeżeli nie jest włączona opcja UŻYCIE KIEROWCÓW (patrz punkt 2.6.7 *Użycie kierowców* na stronie 75)

1.1 Logowanie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY > LOGOWANIE

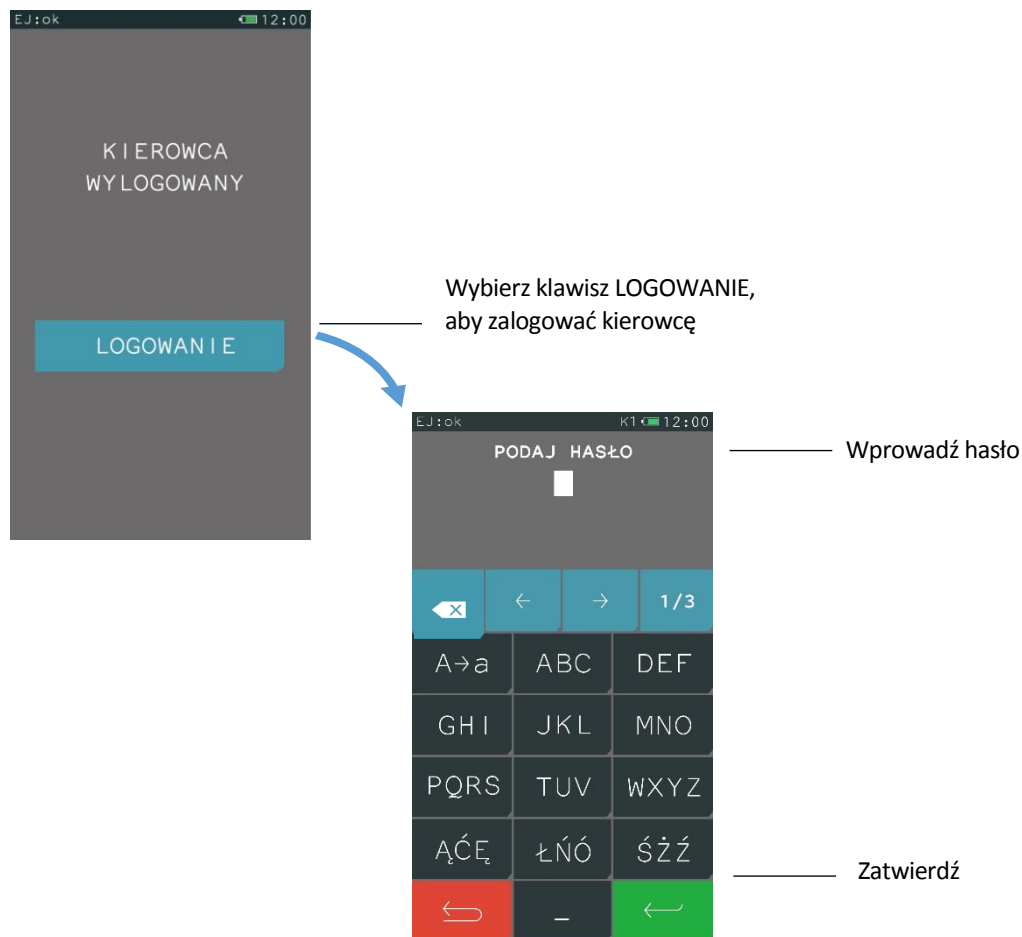
Funkcja umożliwia wybór kierowcy, na którego konto zostaną zaliczone kolejne operacje wykonywane na kasie tj. sprzedaż, rozliczenie środków płatniczych.

Jednocześnie może być zalogowany tylko jeden kierowca.

Jeżeli w ustawieniach opcja UŻYCIE KIEROWCÓW jest wyłączona (patrz rozdział 2.6.7 *Użycie kierowców* na stronie 75), zostanie automatycznie zalogowany domyślny kierowca (nr 1) z pełnymi uprawnieniami dostępu do kasy, bez żądania wprowadzenia hasła.

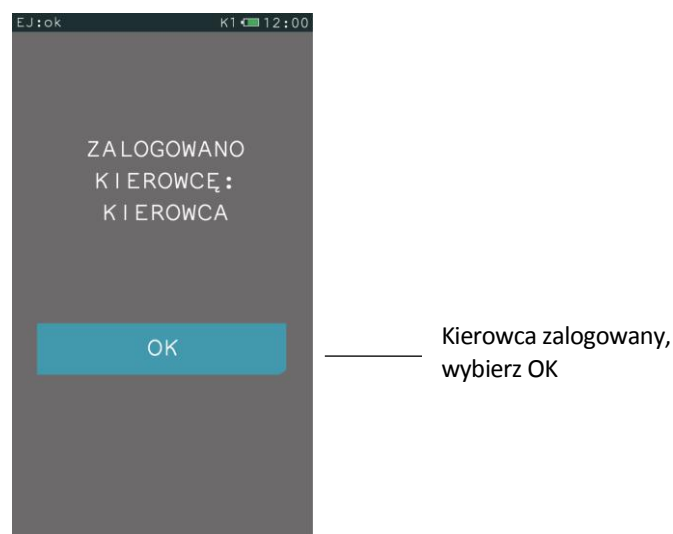
Jeżeli opcja UŻYCIE KIEROWCÓW jest włączona kierowca musi się zalogować wprowadzając swoje indywidualne hasło. Hasło jednoznacznie identyfikuje kierowcę i nie ma potrzeby wcześniejszego wprowadzania nazwy kierowcy, tym samym rejestrowane hasła poszczególnych kierowców muszą być unikalne.

Poniżej przedstawiony został proces logowania kierowcy.

Domyślnie na kasie został zdefiniowany jeden kierowca (nr 1 KIEROWCA) z pełnymi uprawnieniami dostępu do kasy oraz pustym hasłem. W celu logowania domyślnego kierowcy należy nie wprowadzając żadnych znaków zatwierdzić puste hasło (przy założeniu braku modyfikacji ustawień domyślnych tego kierowcy np. zdefiniowania nowego hasła).

Po zatwierdzeniu hasła na wyświetlaczu pojawi się informacja potwierdzająca zalogowanie zidentyfikowanego kierowcy.

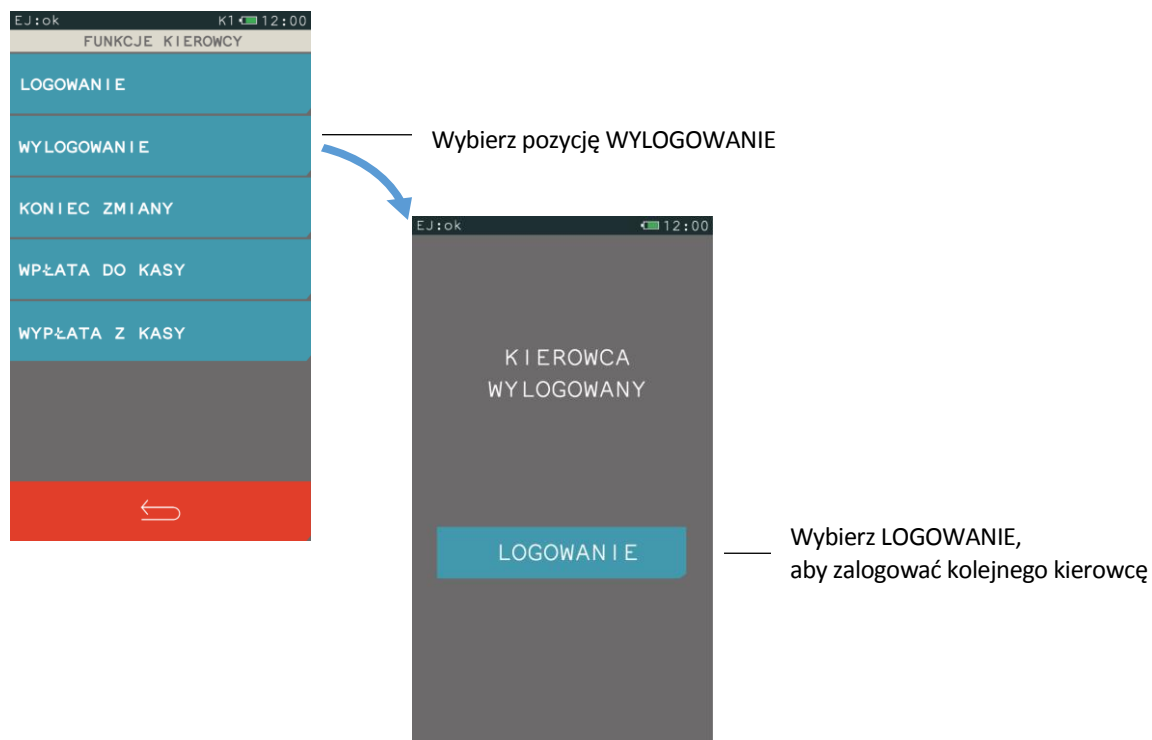

Jeżeli wprowadzone hasło jest nieprawidłowe na wyświetlaczu pojawi się odpowiednia informacja.

1.2 Wylogowanie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY > WYLOGOWANIE

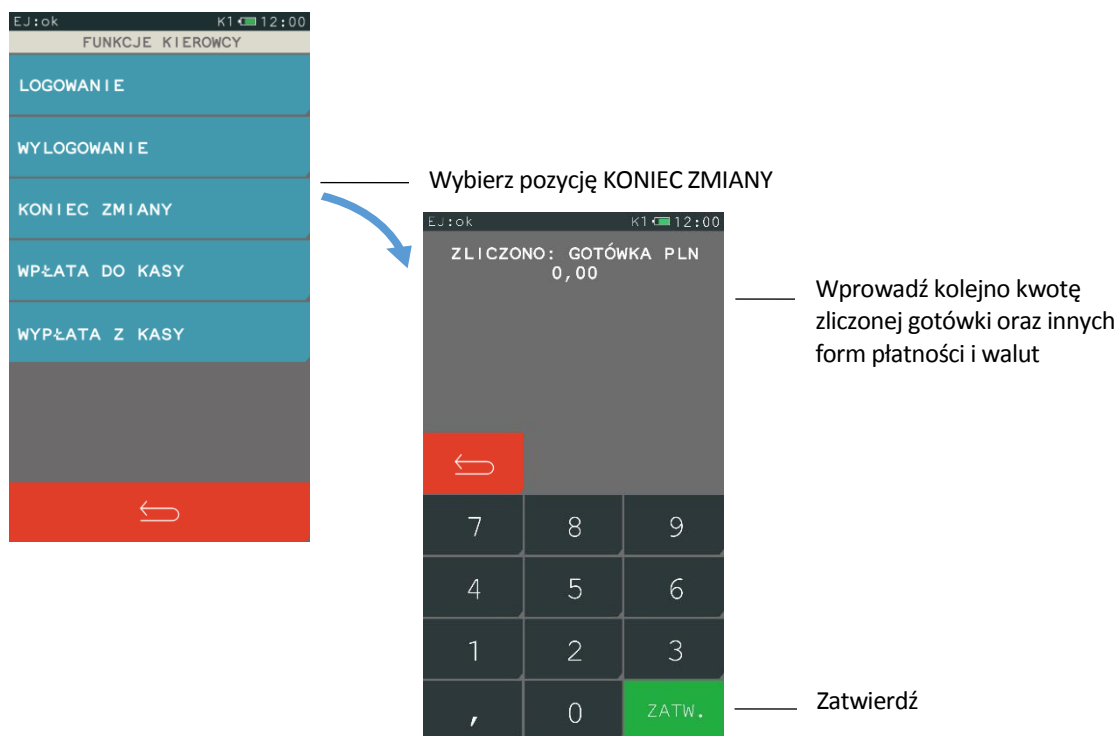
Wybranie tej funkcji powoduje wyłączenie/wylogowanie danego kierowcy. Wylogowanie kierowcy nie powoduje zamknięcia jego zmiany – możliwe jest włączenie/logowanie kolejnego kierowcy, a po jego wyłączeniu kontynuowanie pracy poprzedniego.

1.3 Koniec zmiany

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY > KONIEC ZMIANY

Funkcja drukuje informacje takie jak wartość sprzedaży, wartość udzielonych rabatów, anulowanych paragonów oraz informacje o drodze i czasie zrealizowanych kursów przez danego kierowcę.

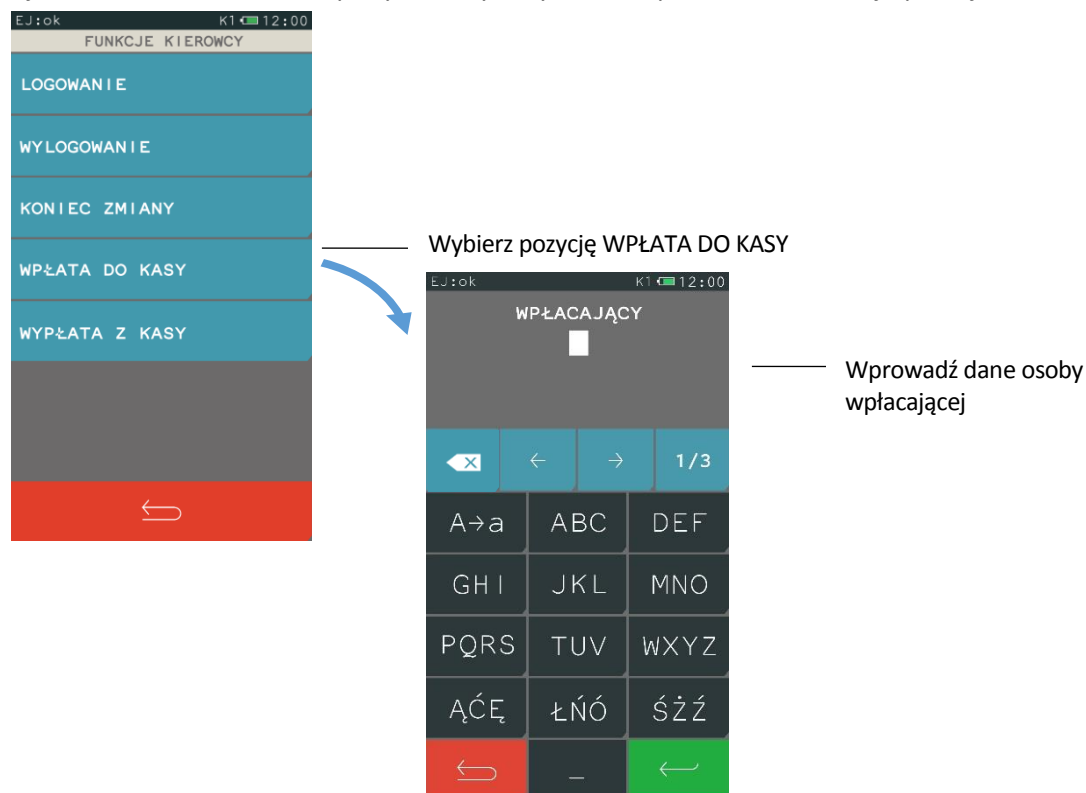

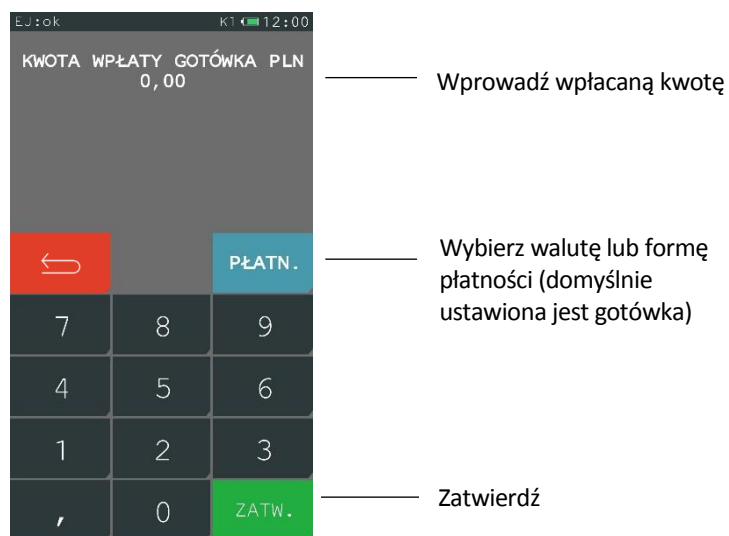
Kasa będzie pytać tylko o te płatności i waluty, w których wystąpił obrót. Po wprowadzeniu wymaganych kwot drukuje się raport zamknięcia zmiany i następuje automatyczne wyłączenie/wylogowanie kierowcy oraz wyzerowanie liczników zmiany tego kierowcy.

1.4 Wpłata do kasy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY > WPŁATA DO KASY

Funkcja umożliwia dokonanie wpłaty do kasy z wydrukiem pokwitowania z tej operacji.

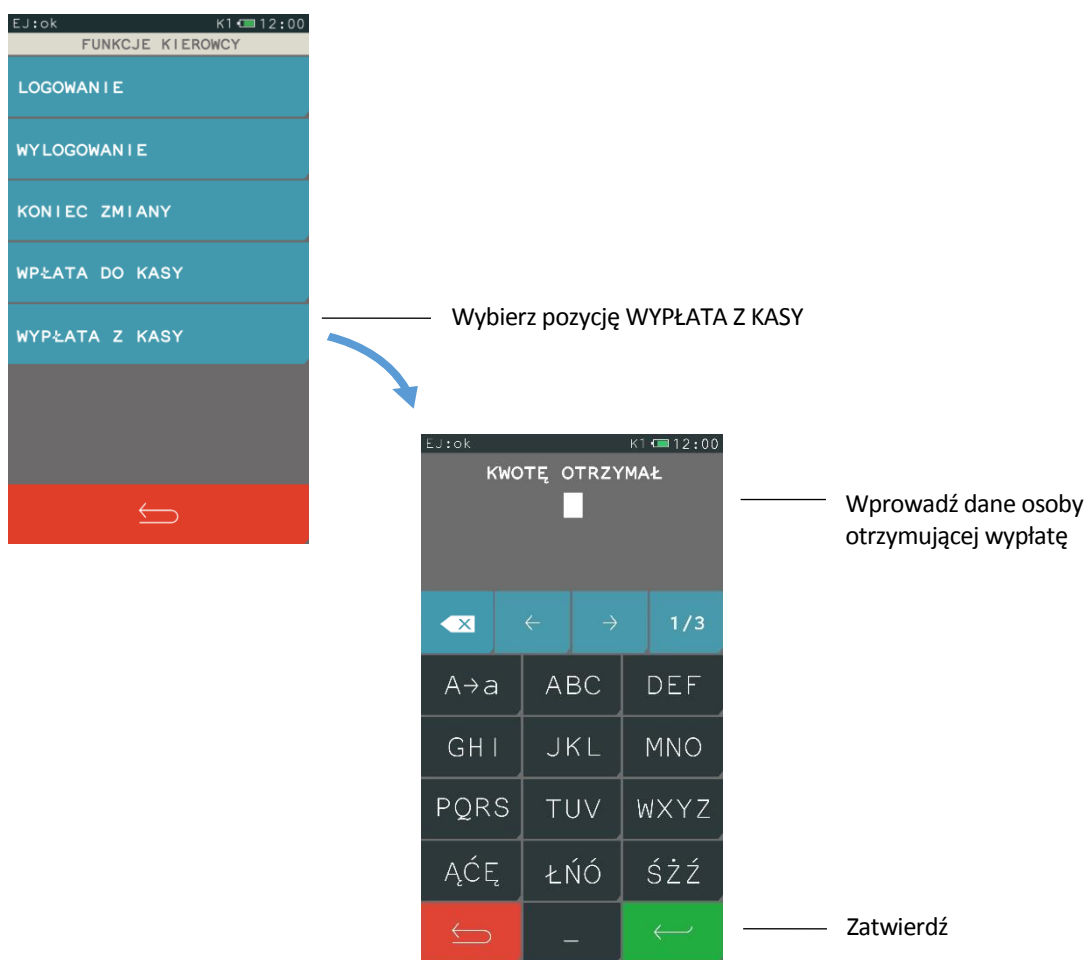

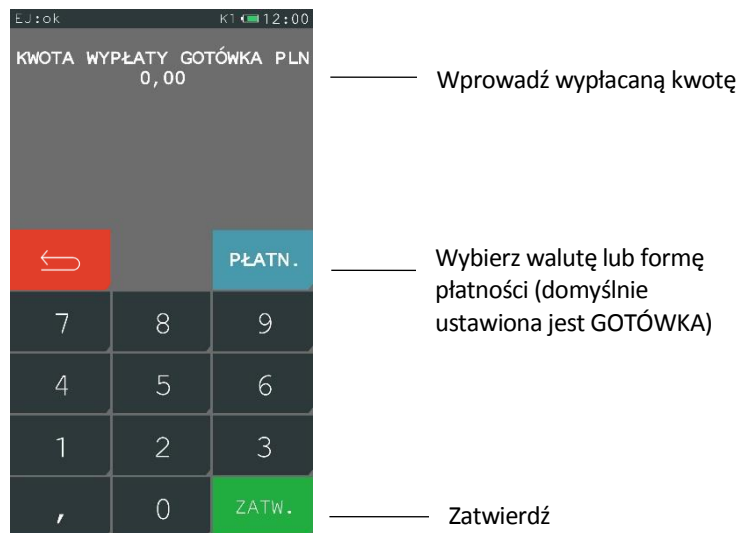

1.5 Wypłata z kasy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWCY > WYPŁATA Z KASY

Funkcja umożliwia dokonanie wypłaty z kasy z wydrukiem pokwitowania z tej operacji.

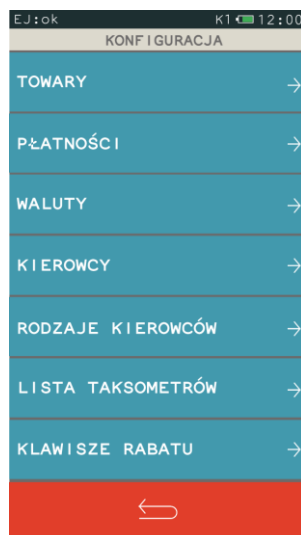
2 Funkcje kierownika

2.1 Konfiguracja

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA

Sposób konfiguracji jest identyczny dla większości funkcji z menu konfiguracja – podział na tryb definiowania i kasowania. Wybierając tryb definiowania – przechodzimy do edycji i konfiguracji funkcji, natomiast tryb kasowania umożliwia skasowanie wcześniej zdefiniowanej funkcji.

Widok menu konfiguracja

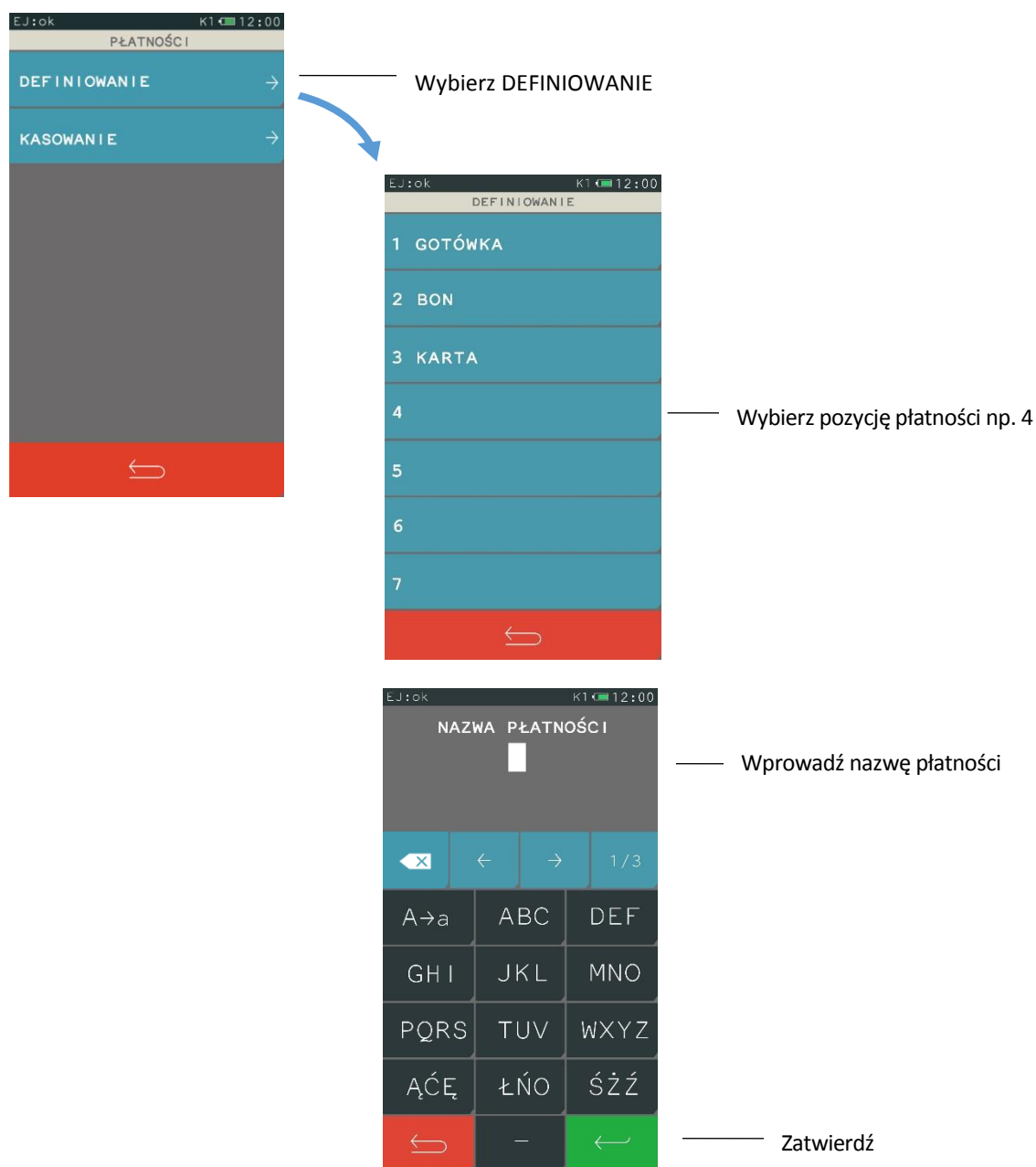
2.1.1 Towary

Sposób konfiguracji towarów został opisany w rozdziale 4 *Konfiguracja towarów* na stronie 19.

2.1.2 Płatności

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > PŁATNOŚCI

Funkcja umożliwia definiowanie rodzajów środków płatniczych, jakimi klient może płacić za usługę, np. karta kredytowa, czek, bon okolicznościowy. Nazwa płatności może składać się z maksimum 20 znaków. Możliwe jest zdefiniowanie 7 form płatności. Płatność GOTÓWKA została już w kasie automatycznie zdefiniowana na pozycji nr 1 i przypisana jako płatność domyślna (zmiana płatności domyślnej patrz rozdział 2.6.2.7 *Domyślna płatność* na stronie 66). Nie ma możliwości edycji płatności GOTÓWKA.

KASOWANIE

Aby skasować zdefiniowany wcześniej sposób płatności należy postępować analogicznie jak w przypadku definiowania tzn. wybrać funkcję KASOWANIE, następnie pozycję do skasowania i zatwierdzić wybór naciskając przycisk TAK, wtedy dana płatność zostanie skasowana. Sygnał dźwiękowy potwierdza wykonanie tej operacji. Nie ma możliwości skasowania zdefiniowanej automatycznie płatności GOTÓWKA.

2.1.3 Waluty

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > WALUTY

Widok menu waluty

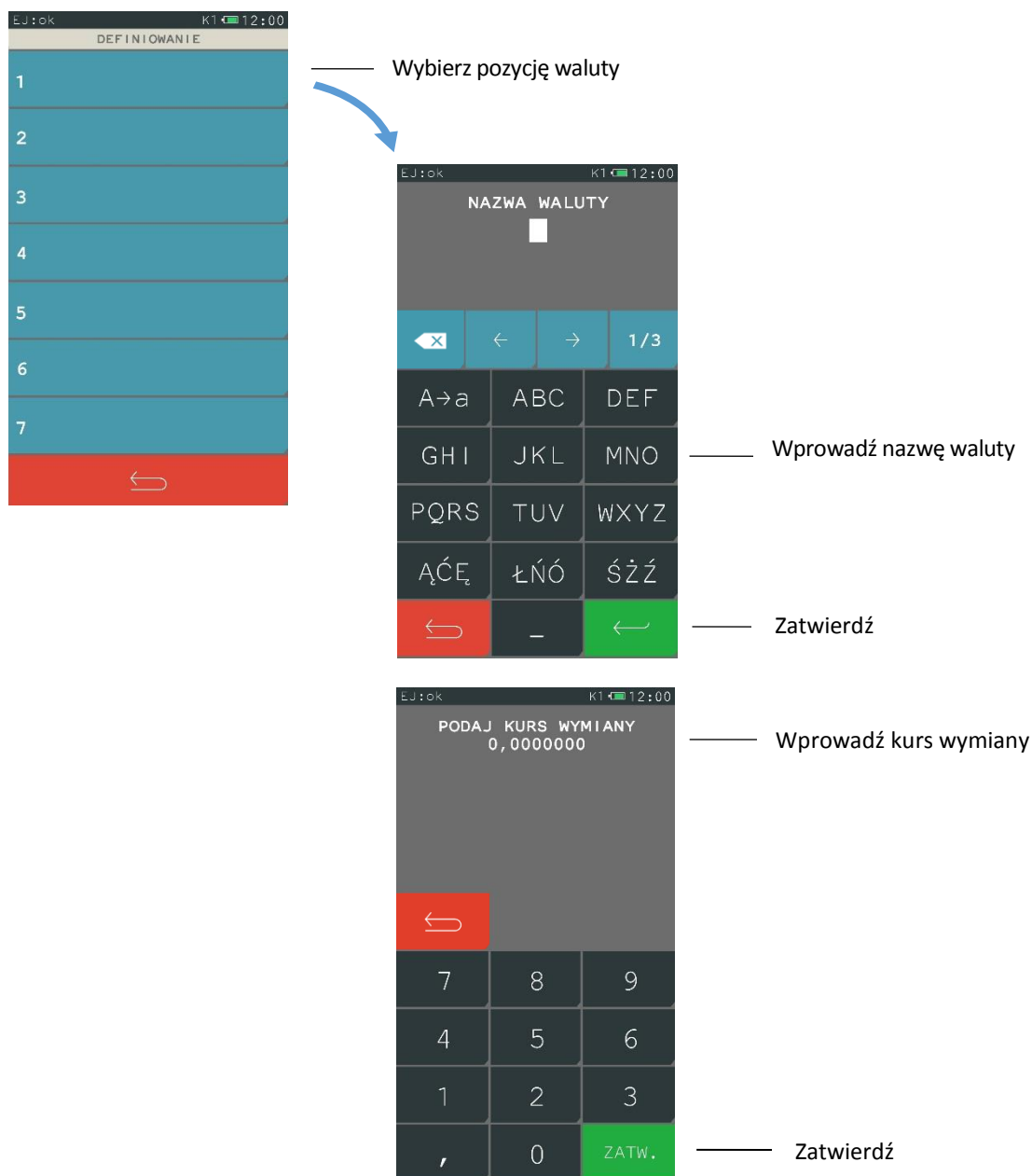
2.1.3.1 Nazwa i kursy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > WALUTY > NAZWY I KURSY

Funkcja umożliwia zdefiniowanie 8 walutowych form płatności, posiadających nazwę i kurs wymiany. Zaleca się wprowadzić skróty walut stosowanych przez NBP np. EUR, USD. Jeżeli płatność walutowa nie ma być używana należy ją wykasować.

Wybierz DEFINIOWANIE

KASOWANIE

Aby skasować walutę należy postępować analogicznie jak w przypadku definiowania tzn. wybrać funkcję kasowanie, następnie numer waluty i potwierdzić naciskając klawisz TAK. Waluta zostanie usunięta, a sygnał dźwiękowy potwierdza wykonanie tej operacji.

2.1.3.2 Reszta w walucie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > WALUTY > RESZTA W WALUCIE

Możliwy jest wybór, czy reszta ma być wypłacana w walucie podstawowej (złotych lub euro po zmianie waluty), czy w walucie wprowadzonej przy płatności paragonu (podstawowej lub jednej z dodatkowych). Włączenie opcji (wypłata reszty w walucie) ma znaczenie tylko wtedy, kiedy na paragonie użyto płatności walutowych i wystąpiła reszta.

2.1.3.3 Wydruk równowartości

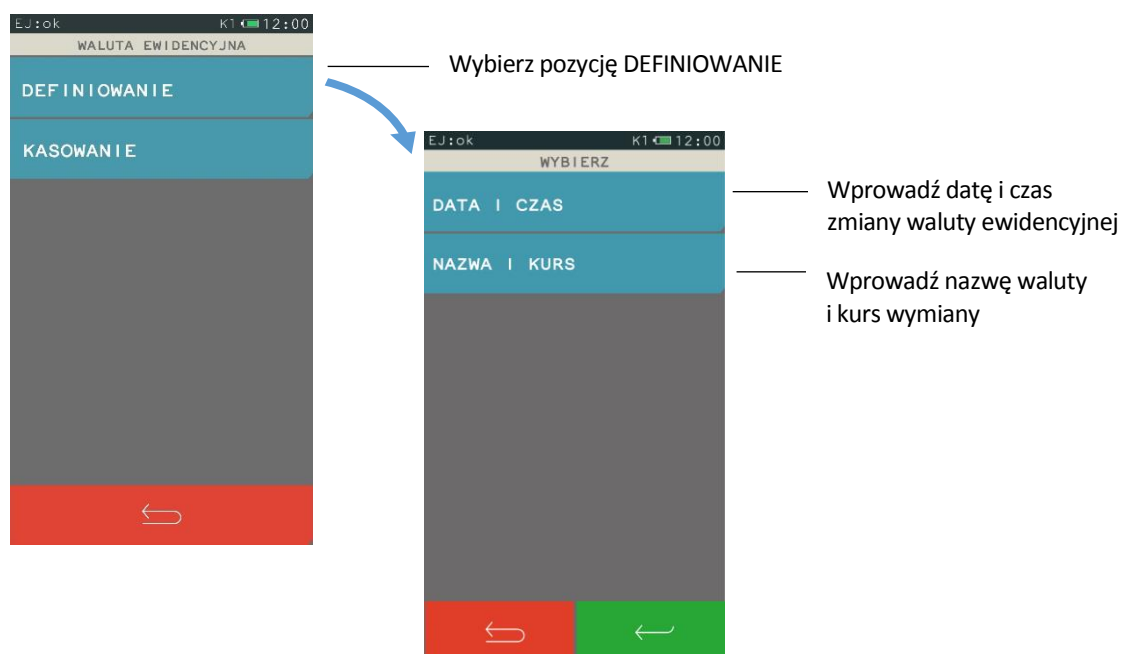
FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > WALUTY > WYDRUK RÓWNOWARTOŚCI

Możliwe jest włączenie wydruku na paragonie równowartości sumy paragonu w euro, jeżeli złoty jest walutą podstawową lub równowartości w złotych jeżeli to euro jest walutą podstawową. Po włączeniu opcji po logo fiskalnym będzie drukowany wprowadzony kurs wymiany oraz kwota równowartości. Funkcja ta może zostać użyta np. w okresie przed przejściem na euro w celu porównania wartości paragonu w dotychczasowej i nowej walucie.

2.1.3.4 Waluta ewidencyjna

[FUNKCJE](#) > [FUNKCJE KIEROWNIKA](#) > [KONFIGURACJA](#) > [WALUTY](#) > [WALUTA EWIDENCYJNA](#)

Funkcja pozwala zdefiniować, kiedy i na jaką walutę zostanie zmieniona waluta podstawowa w kasie, np. zmiana ze złotych na euro.

2.1.3.5 Zmiana waluty ewidencyjnej

[FUNKCJE](#) > [FUNKCJE KIEROWNIKA](#) > [KONFIGURACJA](#) > [WALUTY](#) > [ZMIANA WALUTY EWIDENCYJNEJ](#)

W dniu i o godzinie przejścia na nową walutę, przy próbie wystawienia paragonu kasa wyświetli informację o treści: ZMIANA WALUTY DO WYKONANIA. Do czasu zmiany waluty w kasie dalsza sprzedaż nie będzie możliwa i każda próba wystawiania paragonu będzie powodowała wyświetlenie powyższej informacji. W przypadku, jeżeli użytkownik nie zamierza jeszcze zmieniać waluty ewidencyjnej (np. data zmiany została błędnie wprowadzona) należy zmienić datę w definicji waluty ewidencyjnej.

W celu przełączenia kasy na nową walutę należy wykonać następujące czynności:

- Wykonać raport fiskalny dobowy (jeżeli nie został wykonany po ostatniej sprzedaży).
- Wykonać odczyt danych o sprzedaży z kasy.
- Wykonać raporty zamknięcia zmian wszystkich kierowców (w tym sumacyjnych) w celu ich rozliczenia.

Po wykonaniu powyższych operacji zostanie na kasie rozliczony okres sprzedaży w bieżącej walucie. Należy teraz uruchomić funkcję ZMIANA WALUTY EWIDENCYJNEJ. Po zakończeniu operacji zmiany waluty zostanie wydrukowany raport z tej operacji. **Nie należy w tym czasie wyłączać kasy.**

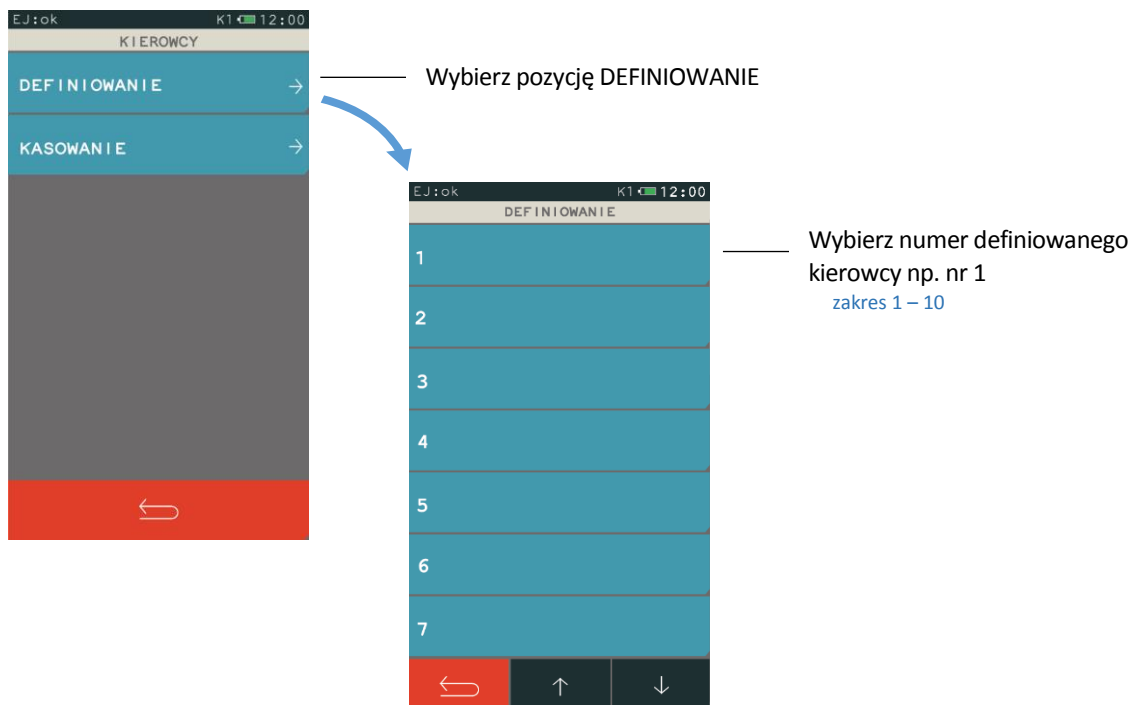
Możliwe jest dokonanie 30 zmian waluty ewidencyjnej. Po osiągnięciu limitu zmian sprzedaż na kasie jest możliwa jedynie w walucie ewidencyjnej po ostatnio wprowadzonej zmianie.

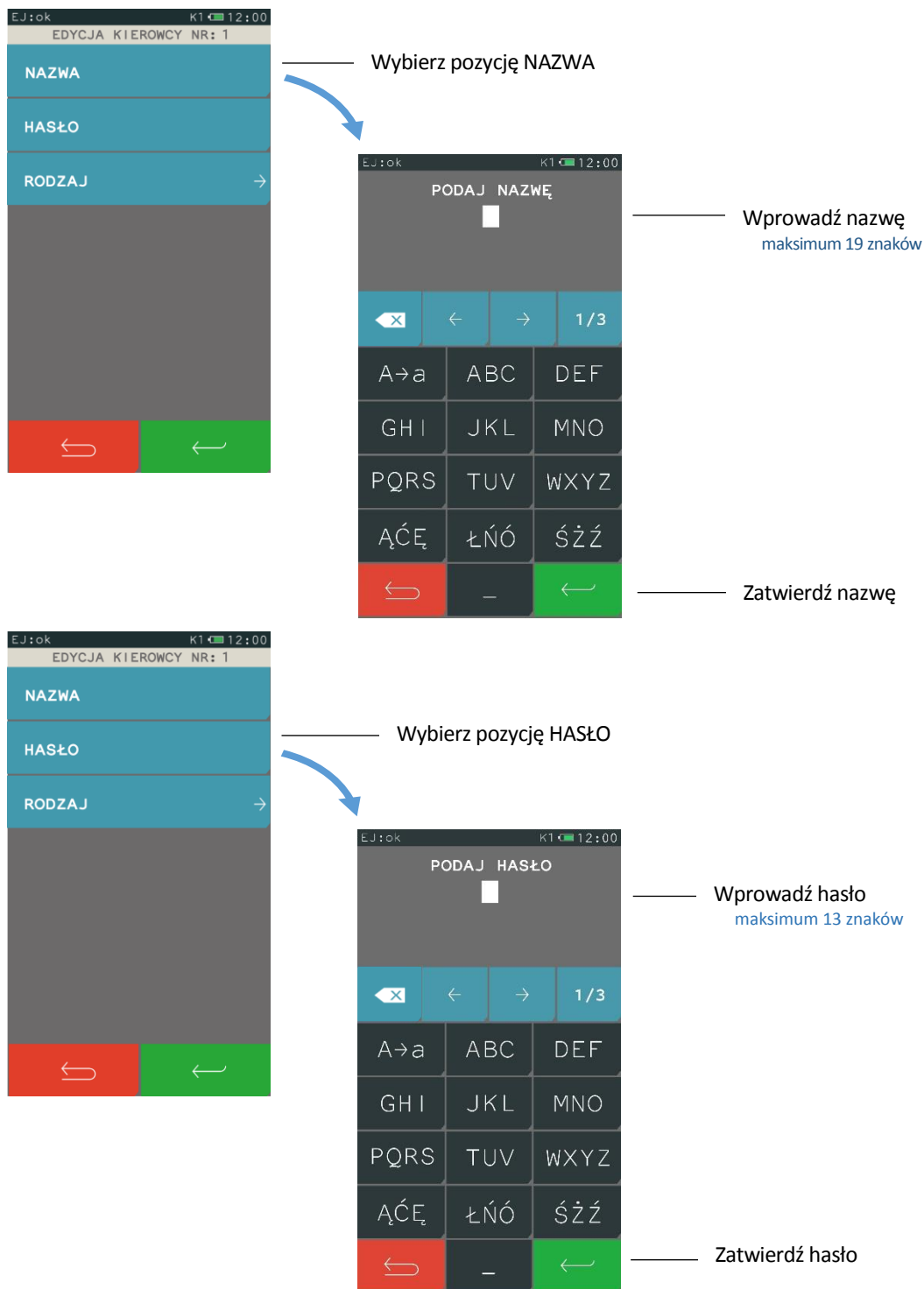
2.1.4 Kierowcy

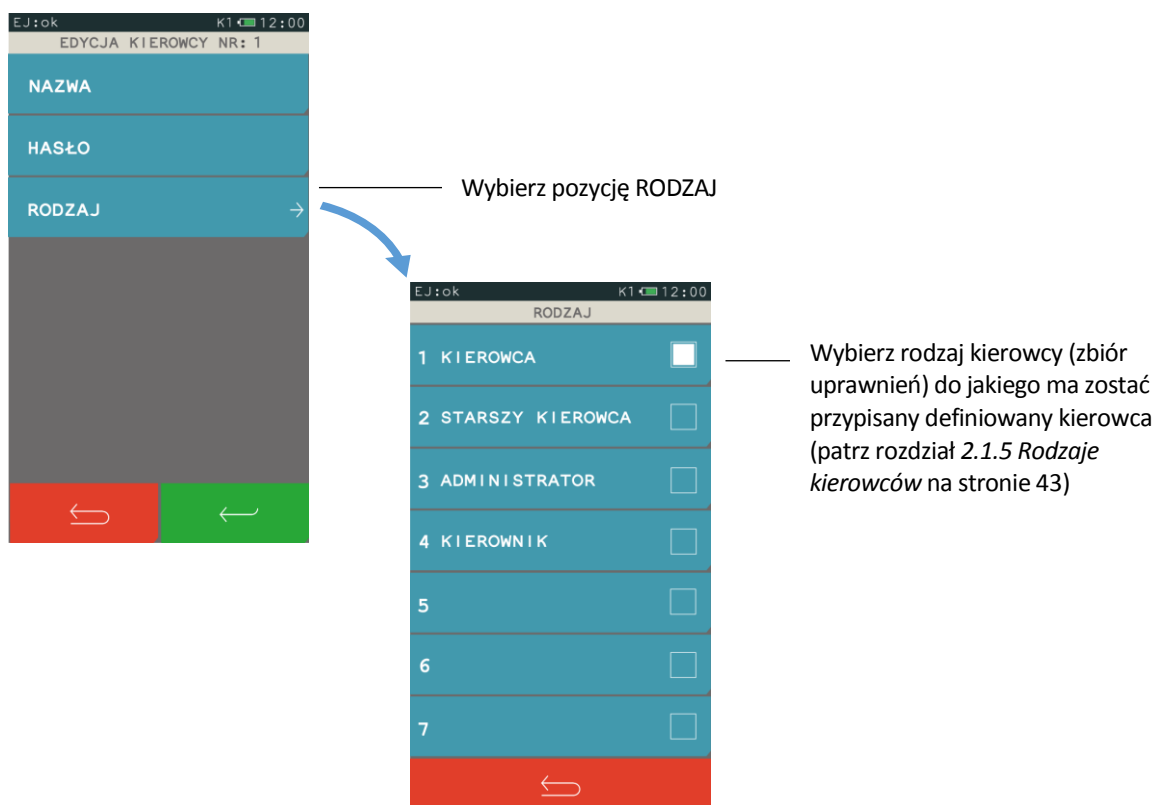
2.1.4.1 Definiowanie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > KIEROWCA > DEFINIOWANIE

Funkcja umożliwia zdefiniowanie nazwy kierowcy, jego hasła oraz przypisanie go do jednego z rodzajów kierowcy. Z rodzaju do jakiego jest przypisany kierowca wynikają uprawnienia tego kierowcy oraz wysokość maksymalnego rabatu jakiego może udzielić przy sprzedaży (ograniczenie rabatu jest aktywne w przypadku obsługi kasy przez więcej niż jedną osobę i włączenia opcji UŻYCIE KIEROWCÓW w ustawieniach). Można zdefiniować do 10 kierowców. Fabrycznie został zdefiniowany kierowca nr 1 o nazwie KIEROWNIK, posiadający pełne uprawnienia dostępu do funkcji kasy oraz kierowcy sumacyjny. Poniżej przedstawiony został sposób definiowania kierowcy.

Po wprowadzeniu nazwy, hasła i rodzaju kierowcy zaakceptuj definicję kierowcy przyciskiem Zatwierdź. Sygnał dźwiękowy potwierdzi wykonanie tej operacji.

2.1.4.2 Kasowanie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > KIEROWCY > KASOWANIE

Funkcja umożliwia usunięcie zdefiniowanego wcześniej kierowcy z pamięci kasy. Kierowca ten musi mieć zamkniętą zmianę. Aby skasować definicję kierowcy należy postępować analogicznie jak w przypadku definiowania kierowcy tzn. wybrać funkcję KASOWANIE, następnie wybrać numer pozycji kierowcy i zatwierdzić wybór naciskając przycisk TAK. Kierowca zostanie wykasowany, a sygnał dźwiękowy potwierdzi wykonanie tej operacji.

2.1.5 Rodzaje kierowców

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > RODZAJE KIEROWCÓW

W menu znajdują się funkcje pozwalające na edycję i kasowanie rodzaju kierowcy oraz funkcje kopiowania i przywracania definicji rodzaju kierowcy. Rodzaj kierowcy to zbiór uprawnień, które definiują poziom dostępu do funkcji kasy, np. kierowca z uprawnieniami kierownika (KIEROWNIK) ma dostęp do wszystkich funkcji w kasie, natomiast z uprawnieniami kierowcy (KIEROWCA) – tylko do funkcji związanych ze sprzedażą. Poziom dostępu można dla danego rodzaju zwiększać lub zmniejszać w zależności od potrzeb. Rodzaje kierowców są wykorzystywane podczas definiowania kierowców pracujących na kasie.

2.1.5.1 Definiowanie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > RODZAJE KIEROWCÓW > DEFINIOWANIE

Możliwe jest zdefiniowanie 8 rodzajów kierowcy. Definiowanie obejmuje nadanie rodzajowi kierowcy nazwy, odpowiednich uprawnień oraz określenie maksymalnego rabatu, jakiego kierowca może udzielić podczas sprzedaży. Domyślnie w kasie zdefiniowane zostały pierwsze 4 rodzaje kierowców (z możliwością edycji i modyfikacji). Sposób definiowania rodzaju kierowcy został przedstawiony poniżej.

Wybierz istniejący rodzaj lub zdefiniuj własny wybierając pustą pozycję np. nr 5

Wpisz nazwę rodzaju kierowcy
maksymalnie 19 znaków

Zdefiniuj poziom dostępu do funkcji kasy

Wprowadź procentowo maksymalną wartość udzielanego rabatu przez kierowcę danego rodzaju
wartość domyślna: 99%

Poniżej przedstawiono domyślne uprawnienia dla każdego z rodzajów kierowców, niektóre z nich wpływają bezpośrednio na dostęp do odpowiednich funkcji również z poziomu menu SZYBKA FUNKCJA (patrz rozdział 6 *Szybka funkcja* na stronie 22).

Uprawnienia do funkcji	Informacje	Rodzaj kasjera			
		Kasjer	Starszy kasjer	Admini- strator	Kierow- nik
Sprzedaż	Dostęp do funkcji związanych ze sprzedażą.	✓	✓		✓
Koniec zmiany	Możliwość wydruku raportu ZAMKNIĘCIE ZMIANY dla zalogowanego kierowcy. FUNKCJE KIEROWCY -> KONIEC ZMIANY	✓	✓	✓	✓
R. stanu kasy	Możliwość wydruku raportu STAN KASY dla zalogowanego kierowcy. SZYBKA FUNKCJA -> R. STANU KASY.			✓	✓
Wpłata do kasy	Możliwość wywołania funkcji WPŁATA DO KASY. FUNKCJE KIEROWCY -> WPŁATA DO KASY.	✓	✓		✓
Wypłata z kasy	Możliwość wywołania funkcji WYPŁATA Z KASY. FUNKCJE KIEROWCY -> WYPŁATA Z KASY	✓	✓		✓
Funkcje kierownika	Dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA, w którym niezależnie może zostać zablokowany dostęp do podmenu.			✓	✓
Funkcje serwisowe	Dostęp do menu FUNKCJE SERWISOWE.				✓
R. dobowy fiskalny	Możliwość wydruku RAPORTU FISKALNEGO DOBOWEGO. SZYBKA FUNKCJA -> R. DOBOWY FISKALNY lub FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY ZERUJĄCE -> DOBOWY FISKALNY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA).		✓		✓
R. finansowy podatkowy	Możliwość wydruku RAPORTU FINANSOWEGO PODATKOWEGO. SZYBKA FUNKCJA -> R. FINANSOWY PODATKOWY lub FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY NIEZERUJĄCE -> FINANSOWY PODATKOWY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA).			✓	✓
R. końca zmiany kierowcy	Możliwość wydruku raportu ZAMKNIĘCIE ZMIANY dla dowolnego kierowcy z otwartą zmianą. FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY ZERUJĄCE -> KONIEC ZMIANY KIEROWCY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA)				✓
R. stanu kasy kierowcy	Możliwość wydruku raportu STAN KASY dla dowolnego kierowcy z otwartą zmianą. FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY NIEZERUJĄCE -> STANU KASY KIEROWCY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA)			✓	✓
Raporty okresowe	Możliwość wydruku raportów okresowych. FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY NIEZERUJĄCE -> OKRESOWE (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA) SZYBKA FUNKCJA -> R. FISKALNY MIESIĘCZNY (dostęp tylko do wydruku raportu okresowego fiskalnego miesięcznego)			✓	✓
Raport danych o tow.	Możliwość wydruku raportu DANE O TOWARACH. FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY NIEZERUJĄCE -> DANYCH O TOWARACH (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA)			✓	✓
Raport konfiguracji	Możliwość wydruku raportów konfiguracji KIEROWCÓW I ICH RODZAJÓW, TAKSOMETRU, INNYCH USTAWIEŃ kasy i LISTY TAKSOMETRÓW. FUNKCJE KIEROWNIKA -> RAPORTY NIEZERUJĄCE -> KONFIGURACJI (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA)			✓	✓

Upewnienia do funkcji	Informacje	Rodzaj kasjera			
		Kasjer	Starszy kasjer	Admini- strator	Kierow- nik
Definicja towaru	Dostęp do funkcji definiowania towarów/usług w bazie. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KONFIGURACJA -> TOWARY -> DEFINIOWANIE (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz KONFIGURACJA)			✓	✓
Nazwy i kursy walut	Dostęp do funkcji definiowania kursów walut. SZYBKA FUNKCJA -> NAZWY I KURSY WALUT lub FUNKCJE KIEROWNIKA -> KONFIGURACJA -> WALUTY -> NAZWY I KURSY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz KONFIGURACJA)			✓	✓
Waluta ewidencyjna	Możliwość wywołania funkcji zmiany waluty ewidencyjnej. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KONFIGURACJA -> WALUTY -> ZMIANA WALUTY EWIDENCYJN. (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz KONFIGURACJA)			✓	✓
Konfiguracja	Dostęp do podmenu KONFIGURACJA w menu FUNKCJE KIEROWNIKA (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA). Niezależnie może zostać zablokowany dostęp do podmenu tj. KIEROWCY, RODZAJE KIEROWCÓW, WALUTY->NAZWY I KURSY.			✓	✓
Ustawienia	Dostęp do podmenu USTAWIENIA w menu FUNKCJE KIEROWNIKA (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA). Niezależnie może zostać zablokowany dostęp do podmenu tj. USTAWIENIA KASY lub funkcji zmiany stawek podatkowych – STAWKI PODATKU.			✓	✓
Kierowcy	Dostęp do funkcji definiowania kierowców. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KONFIGURACJA -> KIEROWCY (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz KONFIGURACJA)			✓	✓
Rodzaje kierowców	Dostęp do funkcji definiowania rodzajów kierowców. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KONFIGURACJA -> RODZAJE KIEROWCÓW (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz KONFIGURACJA)			✓	✓
Przestawienie zegara	Dostęp do funkcji przestawienia zegara. FUNKCJE KIEROWNIKA -> USTAWIENIA -> USTAWIENIA KASY -> PRZESTAWIENIE ZEGARA (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA, USTAWIENIA oraz USTAWIENIA KASY)			✓	✓
Stawki podatku	Dostęp do funkcji zmiany stawek podatkowych. FUNKCJE KIEROWNIKA -> USTAWIENIA -> STAWKI PODATKU (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz USTAWIENIA) lub FUNKCJE SERWISOWE -> STAWKI PODATKU (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE SERWISOWE)			✓	✓
Ustawienia kasy	Dostęp do podmenu USTAWIENIA KASY w menu FUNKCJE KIEROWNIKA -> USTAWIENIA (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA oraz USTAWIENIA)				✓
Wydruki z kopii	Dostęp do podglądu oraz wydruku danych z kopii elektronicznej. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KOPIA ELEKTRONICZNA -> PODGLĄD NA WYŚWIETLACZU lub WYDRUKI Z KOPII (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA) SZYBKA FUNKCJA -> OSTATNI PARAGON (dostęp tylko do ostatniego paragonu z pamięci podręcznej, wystawionego w otwartej dobie – po wydruku ostatniego raportu dobowego)			✓	✓

Upewnienia do funkcji	Informacje	Rodzaj kasjera			
		Kasjer	Starszy kasjer	Admini- strator	Kierow- nik
Ustawienia kopii elektr.	Dostęp do zmiany ustawień kopii elektronicznej. FUNKCJE KIEROWNIKA -> KOPIA ELEKTRONICZNA -> USTAWIENIA KOPII ELEKTR. (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA)				✓
Menu USB	Dostęp do podmenu USB w menu FUNKCJE KIEROWNIKA (wymagany jednoczesny dostęp do menu FUNKCJE KIEROWNIKA).				✓

UWAGA: Ograniczenie rabatu oraz wszelkie upewnienia zdefiniowane dla danego kierowcy i związane z nimi dostęp do funkcji kasy, obowiązują tylko w przypadku włączenia opcji UŻYCIE KIEROWCÓW w ustawieniach (patrz rozdział 2.6.7 *Użycie kierowców* na stronie 75). W przeciwnym przypadku automatycznie zalogowany domyślny kierowca posiada wszystkie upewnienia dostępu do funkcji kasy i brak ograniczeń we wprowadzaniu rabatu.

2.1.5.2 Kasowanie

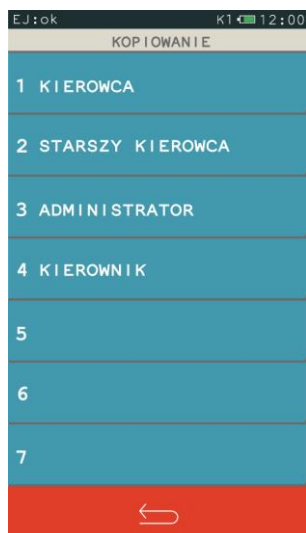
[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > RODZAJE KIEROWCÓW > KASOWANIE](#)

Za pomocą tej funkcji można skasować wcześniej zdefiniowany rodzaj kierowcy poprzez wskazanie odpowiedniej pozycji na liście.

2.1.5.3 Kopiowanie

[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > RODZAJE KIEROWCÓW > KOPIOWANIE](#)

Możliwe jest kopiowanie ustawień rodzaju kierowcy innemu, wcześniej zdefiniowanemu kierowcy. Funkcja jest przydatna przy nadawaniu kolejnemu kierowcy takich samych upewnien i dostępu do zestawu raportów. Sposób kopiowania definicji rodzaju kierowcy został przedstawiony poniżej:

Wybierz rodzaj kierowcy, którego definicję chcesz skopiować np. KIEROWCA

Następnie wskaż rodzaj kierowcy, któremu chcesz przypisać kopiowaną definicję np. STARSZY KIEROWCA

Po wskazaniu rodzaju kierowcy, któremu chcemy przypisać kopiowaną definicję, pojawi się następujący komunikat:

Wybierz „TAK”, aby definicja została skopiowana

Wybierz „NIE”, aby kopiowanie definicji zostało anulowane

2.1.5.4 Przywrócenie

[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > RODZAJE KIEROWCÓW > PRZYWRÓCENIE](#)

Za pomocą tej funkcji można przywrócić ustawienia domyślne dla konkretnego rodzaju kierowcy.

2.1.6 Lista taksometrów

[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > LISTA TAKSOMETRÓW](#)

Jedna kasa może pracować z różnymi taksometrami. Kasa automatycznie rejestruje dane taksometru, z którym współpracuje, dzięki temu możliwy jest później wydruk raportu z wszystkimi dotychczas współpracującymi taksometrami z daną kasą (patrz rozdział 2.3.5 *Konfiguracji* na stronie 56).

Przy rejestracji taksometru pusta pozycja na liście taksometrów jest automatycznie wypełniana danymi taksometru i tworzona jest kolejna pusta pozycja na liście. Każdemu z zarejestrowanych w kasie taksometrów można przypisać numer rejestracyjny oraz numer boczny pojazdu, w którym jest zainstalowany. Istnieje możliwość rejestracji 200 różnych taksometrów.

2.1.7 Klawisze rabatu

[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KONFIGURACJA > KLAWISZE RABATU](#)

Istnieje możliwość zdefiniowania do 5 klawiszy z przypisanymi poziomami procentowych rabatów na cały paragon, których może udzielić kierowca. Dzięki temu, możliwe jest narzucenie stałych poziomów rabatowania oraz sprawne nadawanie rabatu przez wskazanie odpowiedniego klawisza. Istnieje również możliwość kasowania wcześniej zdefiniowanych klawiszy. Przy wyborze przez kierowcę odpowiedniego poziomu rabatu widoczne są tylko zdefiniowane klawisze.

UWAGA: Dostęp do funkcji rabatowania i związanych z nią klawiszy i pól możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.2 Raporty zerujące

[FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY ZERUJĄCE](#)

Raporty zerujące charakteryzują się tym, że wydrukowanie raportu skutkuje automatycznym zerowaniem liczników kasy (fiskalnych lub nefiskalnych), stąd np. nie można takiego raportu powtórnie wykonać (np. w przypadku zniszczenia lub zgubienia wydruku).

Widok menu raporty zerujące

2.2.1 Dobowy fiskalny

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY ZERUJĄCE > DOBOWY FISKALNY

Do obowiązków użytkownika kasy fiskalnej należy sporządzanie raportów fiskalnych, które dokumentują wysokość obrotów i kwoty podatku w danym okresie. Raportami fiskalnymi są raporty dobowe, raporty okresowe szczegółowe (w tym miesięczny) oraz rozliczeniowy.

Raport dobowy fiskalny jest podstawowym i najważniejszym raportem fiskalnym. W trakcie jego sporządzania zostaje zapisana do pamięci fiskalnej wysokość obrotu od czasu wykonania ostatniego raportu dobowego, z uwzględnieniem rozdziału kwot podatku na poszczególne stawki VAT. Raport powinien być wykonywany codziennie po zakończeniu sprzedaży w danym dniu, nie później jednak niż przed dokonaniem pierwszej sprzedaży w dniu następnym. Pozycje drukowane w raporcie fiskalnym dobowym są ogólnie narzucone przez ustawodawcę, a ich szczegółowy opis został przedstawiony w rozdziale 2 *Przykładowe wydruki* na stronie 92.

Nie ma wymogów, co do ilości raportów dobowych wykonanych jednego dnia, należy jednak pamiętać, że każde urządzenie fiskalne posiada ograniczoną ilość zapisów raportów dobowych do pamięci fiskalnej (zgodnie z przepisami ilość raportów wynosi minimum 1830).

Automatycznie po wykonaniu fiskalnego raportu dobowego następuje proces weryfikacji i archiwizacji, czyli zapisu danych na kartę microSD (patrz punkt 5 *Elektroniczna kopia wydruków* na stronie 12), w tym celu należy zapewnić, aby w całym procesie odpowiednia karta pamięci była umieszczona i nie wyjmowana z gniazda w kasie. Aby mieć pewność, że kasa w czasie wykonywania archiwizacji nie wyłączy się, można przed wykonaniem raportu fiskalnego dobowego podłączyć zewnętrzne zasilanie kasy. Stan zapisu danych na kartę sygnalizowany jest odpowiednim komunikatem wyświetlanym na pasku statusu panelu kierowcy (patrz punkt 4.2 *Statusy kopii elektronicznej* na stronie 9).

Jeżeli w kasie od ostatniego wykonania raportu dobowego zdefiniowano nowe towary, zmieniono nazwę, stawkę podatku dla istniejącego towaru lub skasowano całą definicję towaru, to przed raportem dobowym automatycznie wydrukuje się RAPORT ZMIAN TOWARÓW.

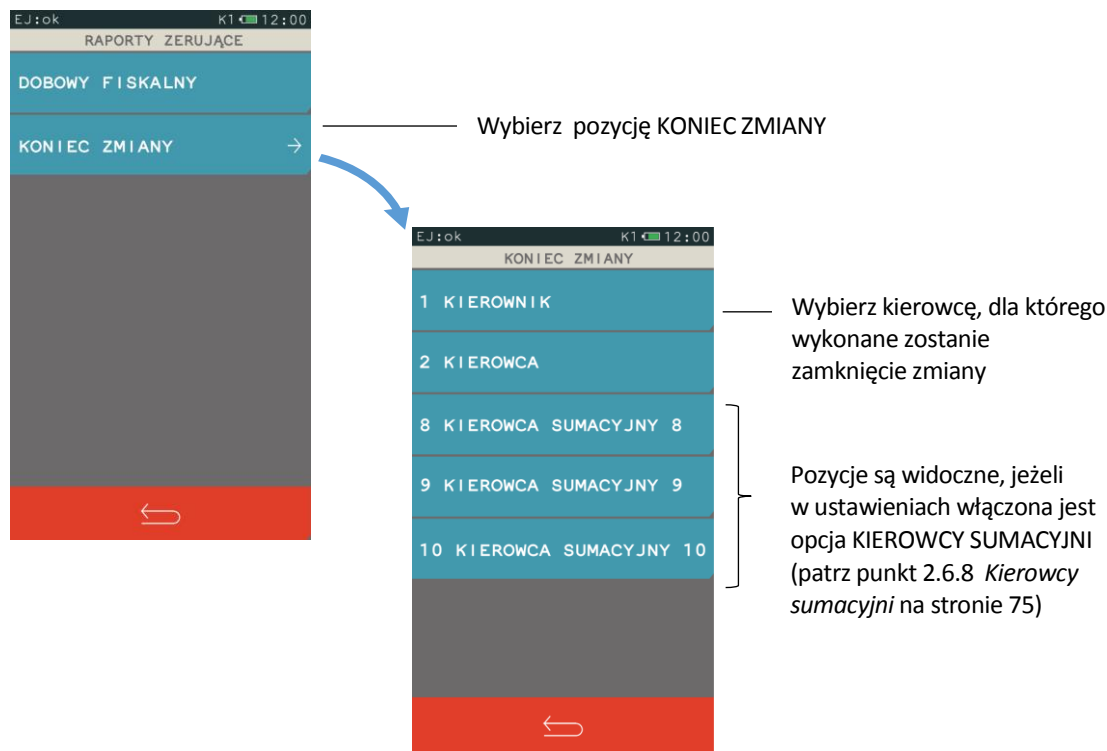
2.2.2 Koniec zmiany

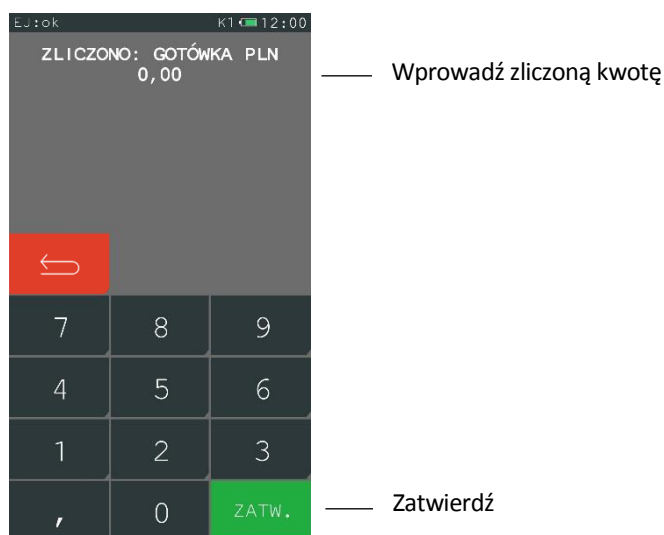
FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY ZERUJĄCE > KONIEC ZMIANY

Na raporcie drukowane są informacje takie jak wartość sprzedaży, wartość udzielonych rabatów, anulowanych paragonów oraz informacje o drodze i czasie zrealizowanych kursów przez danego kierowcę. Wywołanie funkcji zamknięcia zmiany powoduje wyłączenie kierowcy i wyzerowanie liczników zmiany tego kierowcy. Funkcję można wykonać dla dowolnego kierowcy, który ma w danej chwili otwartą zmianę.

Dodatkowo w przypadku włączonej w ustawieniach opcji KIEROWCY SUMACYJNI (patrz punkt 2.6.8 *Kierowcy sumacyjni* na stronie 75) dostępne są raporty tzw. kierowców sumacyjnych o numerach 8,9 i 10, zawierające sumę obrotów, wpłat i wypłat, rabatów i innych wartości dla wszystkich kierowców. Okres wykonywania raportów zależy od organizacji pracy i może być dowolny, np. raport dla KIEROWCA SUMACYJNY 8 wykonywany może być na koniec dnia, KIEROWCA SUMACYJNY 9 - na koniec tygodnia, KIEROWCA SUMACYJNY 10 - na koniec miesiąca.

Jeżeli wybrany kierowca ma otwartą zmianę, to nastąpi przejście do wprowadzenia kwoty zliczonej gotówki oraz innych rodzajów płatności, w tym płatności walutowych (jeżeli są używane), identycznie jak to ma miejsce w raporcie końca zmiany w menu kierowcy (patrz rozdział 1.3 *Koniec zmiany* na stronie 33).

2.3 Raporty niezerujące

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE

Raporty niezerujące są raportami czytającymi i można je wykonywać wielokrotnie, ponieważ wydruk takiego raportu nie skutkuje zerowaniem liczników kasy.

Widok menu raporty niezerujące

2.3.1 Finansowy podatkowy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > FINANSOWY PODATKOWY

Drukuje aktualny stan liczników fiskalnych. Pola drukowane w raporcie są identyczne z polami raportu dobowego fiskalnego, z tym że wydrukowanie raportu finansowego nie powoduje wyzerowania tych liczników. Numer raportu finansowego jest zgodny z numerem kolejnego raportu dobowego (tego, w którym bieżące liczniki zostaną uwzględnione).

2.3.2 Stanu kasy dla kierowcy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > STANU KASY DLA KIEROWCY

Na raporcie drukowane są informacje takie jak wartość sprzedaży, wartość udzielonych rabatów, anulowanych paragonów oraz informacje o drodze i czasie zrealizowanych kursów przez danego kierowcę. Zrealizowanie funkcji nie powoduje zamknięcia zmiany kierowcy i wyzerowania liczników. Kasa nie pyta o stan poszczególnych płatności. Na wydruku pojawiają się tylko wartości obliczone przez kasę. Treść raportu jest identyczna z raportem zerującym KONIEC ZMIANY (patrz rozdział 2.2.2 *Koniec zmiany* na stronie 50) z tą różnicą, że liczniki nie są zerowane oraz nie występuje linia WYZEROWANO LICZNIKI. Dodatkowo w przypadku włączonej w ustawieniach opcji KIEROWCY SUMACYJNI (patrz punkt 2.6.8 *Kierowcy sumacyjni* na stronie 75) dostępne są raporty tzw. kierowców sumacyjnych o numerach 8,9 i 10, zawierające sumę obrotów, wpłat i wypłat, rabatów i innych wartości dla wszystkich kierowców.

2.3.3 Danych o towarach

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > DANYCH O TOWARACH

Możliwe jest wydrukowanie danych o zdefiniowanych towarach.

2.3.4 Okresowe

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE

Dostępne funkcje umożliwiają wydruk raportów okresowych: szczegółowych, skróconych oraz historii kopii elektronicznej. Raporty szczegółowe są raportami fiskalnymi, a raporty skrócone i historia kopii są raportami нефiskalnymi. Wykonanie raportu fiskalnego okresowego polega na odczycie danych z pamięci fiskalnej za dany okres i umieszczania ich na wydruku okresowym, zgodnym, co do zawartości z raportami dobowymi wykonanymi w okresie objętym tym raportem. Ustalanie wartości danych w raporcie fiskalnym okresowym następuje przez sumowanie poszczególnych pozycji raportów fiskalnych dobowych.

UWAGA: Raporty okresowe są dostępne dopiero po fiskalizacji kasy.

Sposób określenia okresu, za który mają być wykonane raporty jest taki sam dla raportów szczegółowych i skróconych. Wydruki raportów szczegółowych i skróconych można wydrukować określając zakres raportu w jeden z następujących sposobów:

- miesięczny (raport obejmujący okres za podany zakończony miesiąc kalendarzowy)
- według dat (raport obejmujący okres pomiędzy podanymi datami raportów fiskalnych dobowych)
- według numerów (raport obejmujący okres pomiędzy podanymi numerami raportów fiskalnych dobowych)
- za miesiąc bieżący (od pierwszego dnia bieżącego miesiąca do dnia wykonania raportu)
- za miesiąc poprzedni (raport za miesiąc poprzedzający aktualny miesiąc)

2.3.4.1 Szczegółowy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY

2.3.4.1.1 Miesięczny

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY > MIESIĘCZNY

Szczegółowy raport fiskalny za okres miesięczny powinien być wykonywany, zgodnie z przepisami w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po danym miesiącu. Raport miesięczny można wydrukować tylko za zakończony miesiąc kalendarzowy.

Przed wydrukiem raportu wymagane jest wskazanie miesiąca kalendarzowego, za jaki ma być sporządzony raport (format: MIESIĄC.ROK). Raport ten został wyróżniony nagłówkiem o treści: "RAPORT FISKALNY MIESIĘCZNY" wraz z miesiącem i rokiem, którego dotyczy.

W raporcie drukowane są szczegółowe dane z raportów fiskalnych dobowych danego miesiąca, tym samym w celu wydrukowania raportu miesięcznego wymagany jest wydruk co najmniej jednego raportu dobowego w danym miesiącu. **W przypadku braku raportów dobowych w miesiącu np. przy braku sprzedaży w każdym dniu miesiąca i tym samym braku obowiązku wykonywania raportu dobowego, fiskalny raport miesięczny nie zostanie wydrukowany w związku z brakiem danych, co jest to zgodne z obowiązującymi przepisami.** Wydrukowana natomiast zostanie informacja o braku raportów w okresie.

 UWAGA: W celu wydrukowania raportu miesięcznego przy braku sprzedaży w danym miesiącu wymagany jest wydruk co najmniej jednego raportu dobowego nie zawierającego sprzedaży (pozycje sprzedaży będą posiadały wartość 0,00).

2.3.4.1.2 Według dat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY > WEDŁUG DAT

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu dat. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wpisać datę początkową okresu, za jaki ma być wydrukowany raport, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wpisać datę końcową okresu (format: DZIEŃ.MIESIĄC.ROK). Po zatwierdzeniu zakresu dat rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.1.3 Według numerów

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY > WEDŁUG NUMERÓW

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu numerów raportów. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wprowadzić numer początkowy raportu, od którego ma rozpocząć się wydruk, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wprowadzić numer końcowy raportu. Po zatwierdzeniu zakresu numerów rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.1.4 Za miesiąc bieżący

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY > ZA MIESIĄC BIEŻĄCY

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych za bieżący miesiąc, tzn. od pierwszego dnia bieżącego miesiąca do dnia wydruku raportu. Raport ten został wyróżniony nagłówkiem: "RAPORT FISKALNY OKRESOWY" wraz z zakresem dat, którego dotyczy raport.

2.3.4.1.5 Za miesiąc poprzedni

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SZCZEGÓŁOWY > ZA MIESIĄC POPRZEDNI

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych. Raport ten został wyróżniony nagłówkiem: "RAPORT FISKALNY MIESIĘCZNY" wraz z miesiącem i rokiem, którego dotyczy raport.

2.3.4.2 Skrócony

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY

2.3.4.2.1 Miesięczny

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY > MIESIĘCZNY

W raporcie drukowane są podsumowania danych z raportów fiskalnych dobowych danego miesiąca w podokresach obowiązywania danych stawek podatkowych, a następnie drukowane są dane łączne za cały okres raportu. Raport ten został wyróżniony nagłówkiem: "RAPORT SKRÓCONY MIESIĘCZNY" wraz z miesiącem i rokiem, którego dotyczy raport. Przed wydrukiem raportu wymagane jest wskazanie miesiąca kalendarzowego, za jaki ma być sporządzony raport (format: MIESIĄC.ROK).

2.3.4.2.2 Według dat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY > WEDŁUG DAT

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu dat. Drukowane są podsumowania danych z raportów fiskalnych dobowych w podokresach obowiązywania danych stawek podatkowych, a następnie drukowane są dane łączne za cały okres raportu. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wpisać datę początkową okresu, za jaki ma być wydrukowany raport, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wpisać datę końcową okresu (format: DZIEŃ.MIESIĄC.ROK). Po zatwierdzeniu zakresu dat rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.2.3 Według numerów

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY > WEDŁUG NUMERÓW

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu numerów raportów. Drukowane są podsumowania danych z raportów fiskalnych dobowych w podokresach obowiązywania danych stawek podatkowych, a następnie drukowane są dane łączne za cały okres raportu. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wpisać numer początkowy raportu, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wpisać numer końcowy raportu. Po zatwierdzeniu zakresu numerów rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.2.4 Za miesiąc bieżący

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY > ZA MIESIĄC BIEŻĄCY

W raporcie drukowane są dane za bieżący miesiąc, tzn. od pierwszego dnia bieżącego miesiąca do dnia wydruku raportu. W treści raportu znajdują się podsumowania danych z raportów fiskalnych dobowych w podokresach obowiązywania danych stawek podatkowych, a następnie drukowane są dane łączne za cały okres raportu. Raport ten został wyróżniony nagłówkiem: "RAPORT SKRÓCONY OKRESOWY" wraz z zakresem dat, którego dotyczy.

2.3.4.2.5 Za miesiąc poprzedni

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > SKRÓCONY > ZA MIESIĄC POPRZEDNI

W raporcie drukowane są podsumowania danych z raportów fiskalnych dobowych w podokresach obowiązywania danych stawek podatkowych, a następnie drukowane są dane łączne za cały okres raportu. Raport ten został wyróżniony nagłówkiem: "RAPORT SKRÓCONY MIESIĘCZNY" wraz z miesiącem i rokiem, którego dotyczy raport.

2.3.4.3 Historia kopii elektronicznej

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > HISTORIA KOPII ELEKTRONICZNEJ

2.3.4.3.1 Raport sum według dat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > HISTORIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > RAPORT SUM WEDŁUG DAT

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu dat. Drukowane są informacje dotyczące podpisów poszczególnych raportów, etykiety karty, na której zostały zapisane kopie wydruków należące do tych raportów dobowych oraz łączne kwoty podatku, łączne należności, waluty ewidencyjne i ilości paragonów. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wpisać datę początkową okresu, za jaki ma być wydrukowany raport, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wpisać datę końcową okresu (format: DZIEŃ.MIESIĄC.ROK). Po zatwierdzeniu zakresu dat rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.3.2 Raport sum według numerów

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > HISTORIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > RAPORT SUM WEDŁUG NUMERÓW

W raporcie drukowane są dane z raportów fiskalnych dobowych ze wskazanego zakresu numerów. Drukowane są informacje dotyczące podpisów poszczególnych raportów, etykiety karty, na której zostały zapisane kopie wydruków należące do tych raportów dobowych oraz łączne kwoty podatku, łączne należności, waluty ewidencyjne i ilości paragonów. Przed wydrukiem raportu należy najpierw wpisać numer początkowy raportu, następnie po wyświetleniu odpowiedniego komunikatu należy wpisać numer końcowy raportu. Po zatwierdzeniu zakresu numerów rozpoczyna się drukowanie raportu.

2.3.4.3.3 Raport historii kopii

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > OKRESOWE > HISTORIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > RAPORT HISTORII KOPII

W raporcie drukowane są informacje dotyczące etykiet kart, na których były zapisywane kopie wydruków dla danej kasy. Raport podaje etykietę karty oraz zakres numerów i dat raportów fiskalnych dobowych, które były zapisywane na poszczególnych kartach. Można dzięki temu odnaleźć kartę, która została już zamknięta (np. z powodu zapełnienia), a z której chcemy wydrukować kopie wydruków.

2.3.5 Konfiguracji

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > RAPORTY NIEZERUJĄCE > KONFIGURACJI

Raporty konfiguracji kasy zawierają informacje o wprowadzonych do pamięci kasy ustawieniach. Raporty mogą służyć kontroli jak kasa jest aktualnie skonfigurowana.

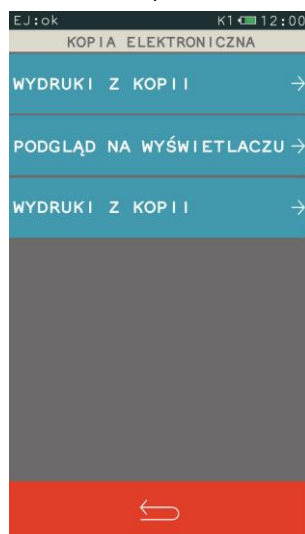
Dostępne są do wydruku następujące raporty:

- KIEROWCY I RODZAJE Wydruk zdefiniowanych kierowców i ich rodzajów
- INNE USTAWIENIA Wydruk zdefiniowanych płatności, ustawień kasy i paragonu oraz zdefiniowanych klawiszy rabatu
- USTAWIENIA TAKSOMETRU Wydruk konfiguracji taksometru tj. wartość opłaty początkowej, jednostka taryfikacyjna, ustawienia aktualnych taryf oraz wydruk stałej K taksometru
- LISTA TAKSOMETRÓW Wydruk listy wszystkich dotychczas współpracujących taksometrów z daną kasą (rejestracja automatyczna), z przypisanymi numerami rejestracyjnymi oraz numerami bocznymi pojazdów, w których są zainstalowane taksometry.

2.4 Kopia elektroniczna

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA

Widok menu kopia elektroniczna

Menu zawiera funkcje pozwalające na podgląd oraz wydruk na kasie kopii wydruków zapisanych w pamięci podręcznej samej kasy oraz na karcie włożonej do kasy. Możliwy jest podgląd lub wydruk z karty, która była używana w tej kasie lub z innej kasy tego samego typu, np. w celach kontrolnych.

Zawiera też funkcję sprawdzania stanu kopii elektronicznej oraz funkcje inicjowania i zamknięcia karty z danymi oraz wydruku potwierdzenia zapisu.

UWAGA: Korzystanie z funkcji drukowania z kopii elektronicznej jest możliwe tylko wtedy, jeżeli kasa nie jest w trakcie weryfikacji karty microSD oraz nie jest w trakcie archiwizowania danych na kartę.

2.4.1 Wydruki z kopii

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > WYDRUKI Z KOPII

Po wejściu do menu należy wybrać zakres numerów lub przedział czasowy, w zakresie, którego chcemy dokonać wydruku kopii dokumentów zapisanych na karcie lub w pamięci podręcznej. Domyślnie kasa proponuje numer raportu, do którego zaliczona zostanie aktualna sprzedaż.

Wydruk kopii raportów według określonego zakresu dat

Wydruk kopii ostatniego paragonu wystawionego na danej drukarce fiskalnej w otwartej dobie (po wykonaniu ostatniego raportu dobowego)

Wydruk kopii raportów według określonego zakresu numerów

Po wybraniu zakresu dat lub numerów dostępne są następujące rodzaje raportów:

- **WSZYSTKIE** Wydruk kopii wszystkich paragonów i innych wydruków należących do danej doby oraz raportu dobowego.
- **RAPORTY DOBOWE** Wydruk kopii raportu dobowego z wybranego zakresu
- **NIEFISKALNE** Wydruk kopii wszystkich dokumentów niefiskalnych z wybranego zakresu
- **FISKALNE** Wydruk kopii wszystkich dokumentów fiskalnych z wybranego zakresu
- **PARAGONY ANULOWANE** Wydruk kopii wszystkich anulowanych paragonów z wybranego zakresu
- **PARAGONY WG NR** Wydruk kopii wybranych paragonów z wybranego zakresu
- **WYDRUKI WG NR** Wydruk kopii wszystkich dokumentów z wybranego zakresu

2.4.2 Podgląd na wyświetlaczu

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > PODGLĄD NA WYŚWIETLACZU

Funkcja umożliwia podgląd na wyświetlaczu kasy kopii dokumentów zapisanych na karcie lub w pamięci podręcznej. Funkcja działa analogicznie jak funkcja *Wydruki z kopii* (patrz rozdział 2.4.1 *Wydruki z kopii* na stronie 57).

Dodatkowe możliwości podczas podglądu dokumentu na wyświetlaczu:

- **Wydruk kopii podglądanego dokumentu** Przytrzymanie palca na ekranie dotykowym i zatwierdzenie wydruku
- **Przewijanie podglądanego dokumentu linia po linii** Wykorzystanie widocznych przy podglądzie strzałek góra/dół
- **Przeskok do podglądu dokumentu poprzedniego/kolejnego w stosunku do aktualnie podglądanego** Jednorazowe przytrzymanie widocznych przy podglądzie strzałek góra/dół

2.4.3 Ustawienia kopii elektronicznej

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > USTAWIENIA KOPII ELEKTRONICZNEJ

Możliwe jest sprawdzenie stanu karty, na której prowadzony jest zapis kopii wydruków lub wykonanie operacji związanych ze zmianą karty, tzn. zamknięcia nośnika i zainicjowanie nowego.

2.4.3.1 Stan kopii elektronicznej

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > USTAWIENIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > STAN KOPII ELEKTRONICZNEJ

Na wyświetlaczu wyświetlane są informacje dotyczące stanu karty, pojemności karty oraz ilości wolnego miejsca na karcie.

2.4.3.2 Inicjowanie karty

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > USTAWIENIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > INICJOWANIE KARTY

Możliwe jest zainicjowanie nowej karty np. w przypadku, gdy brak już miejsca na zapis wydruków. Karta inicjowana powinna być skasowana i nie może zawierać wydruków z kasy (także z innej kasy z kopią elektroniczną). W przypadku karty już wcześniej zainicjowanej lub zawierającej wydruki fiskalne na wyświetlaczu pojawi się odpowiedni komunikat.

2.4.3.3 Zamknięcie karty

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > USTAWIENIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > ZAMKNIĘCIE KARTY

Możliwe jest zakończenie zapisu kopii wydruków na danej karcie tzw. zamknięcie karty, np. z powodu małej ilości wolnego miejsca pozostałego na karcie. Po zamknięciu karty, w celu kontynuacji sprzedaży na kasie należy zainicjować nową kartę. Z zamkniętej karty można tylko drukować kopie zapisanych na niej wydruków.

2.4.3.4 Wydruk potwierdzenia zapisu

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > KOPIA ELEKTRONICZNA > USTAWIENIA KOPII ELEKTRONICZNEJ > WYDRUK POTWIERDZENIA ZAPISU

Po włączeniu tej opcji automatycznie po każdym zapisie danych na kartę nastąpi papierowy wydruk potwierdzenia zapisu.

2.5 USB

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USB

Widok menu USB

Aby prawidłowo korzystać z tych funkcji, należy najpierw podłączyć nośnik zewnętrzny, a następnie wybrać odpowiednią funkcję.

2.5.1 Kopia karty EJ

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USB > KOPIA KARTY EJ

Możliwe jest okresowe wykonanie kopii bezpieczeństwa karty EJ na nośnik zewnętrzny podłączony przez złącze USB. Ma to na celu odtworzenie kopii wydruków w przypadku ich utraty lub uszkodzenia. Po wybraniu funkcji pojawi się ekran o braku nośnika lub stanie zapisu. Można kontynuować pracę naciskając przycisk W TLE lub zaczekać.

Widok ekranu w czasie zapisu

2.5.2 Automatyczna kopia karty EJ

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USB > AUTOMATYCZNA KOPIA KARTY EJ

Włączenie opcji pozwala na automatyczne wykonanie kopii bezpieczeństwa na nośnik zewnętrzny podłączony przez złącze USB. Po podłączeniu nośnika automatycznie wykona się kopia zapasowa karty EJ. Natomiast, jeżeli nośnik jest umieszczony w kasie na stałe, to zawsze po wykonaniu raportu dobowym fiskalnym lub włączeniu kasy zostanie wykonana automatyczna kopia karty EJ.

2.5.3 Zapis grafik do kasy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USB > ZAPIS GRAFIK DO KASY

Po wybraniu tej funkcji i podłączeniu do złącza USB zewnętrznego nośnika z przygotowanymi wcześniej grafikami (nagłówek, grafika wyświetlana na ekranach) następuje zapis grafik do kasy. Na ekranie wyświetlony zostanie komunikat o stanie zapisu, można kontynuować pracę naciskając przycisk W TLE lub zaczekać. W przypadku braku podłączonego nośnika wyświetlony zostanie odpowiedni komunikat.

Widok ekranu w czasie zapisu

Aby grafika była czytelna dla kasy i prawidłowo drukowana, musi zostać przygotowana zgodnie z wytycznymi przedstawionymi poniżej.

Należy stworzyć na nośniku zewnętrznym katalog główny o nazwie **remote**, następnie w katalogu głównym stworzyć podkatalog o nazwie **printer**. Katalog **printer** jest katalogiem docelowym, w którym umieszczamy pliki nagłówka graficznego wydruków. W przypadku, gdy chcemy umieścić więcej niż jedną grafikę, to zmieniamy tylko numer grafiki, natomiast początek nazwy pozostaje bez zmian. Do kasy można wczytać maksymalnie cztery pliki grafiki nagłówka wydruków.

Parametry pliku grafiki nagłówka graficznego:

Nazwa pliku	graphic_1, graphic_2, graphic_3, graphic_4
Rozdzielczość	192 x 64 lub 384 x 128 (szerokość x wysokość)
Typ	BMP monochromatyczna

Istnieje również możliwość wyświetlania własnej grafiki na ekranach kasy. W tym celu należy stworzyć w katalogu głównym o nazwie **remote** podkatalog o nazwie **taxi**. Katalog **taxi** jest katalogiem docelowym, w którym umieszczamy pliki grafik. Nazwy plików graficznych mogą być dowolne (maksymalnie 24 znaki). W kasie może zostać umieszczonych do 30 plików graficznych. Usuwanie plików i zmiany nazw realizowane są tylko z poziomu programu serwisowego *Tetaserw*.

 UWAGA: Akumulator nie powinien pozostawać nienaładowany – może to spowodować szybką utratę pojemności akumulatora.

Program dostępny jest na stronie internetowej producenta

www.elzab.com.pl/programy

Parametry pliku grafik wyświetlanych na ekranie:

Nazwa pliku	Dowolna, maksymalnie 24 znaki
Rozdzielczość	136 x 50 (szerokość x wysokość) – pojedyncze pole graficzne ekranu (1/16 ekranu) w przypadku pól połączonych odpowiednio wielokrotności pojedynczego pola
Typ	BMP z paletą 256-kolorową (8 bitów)

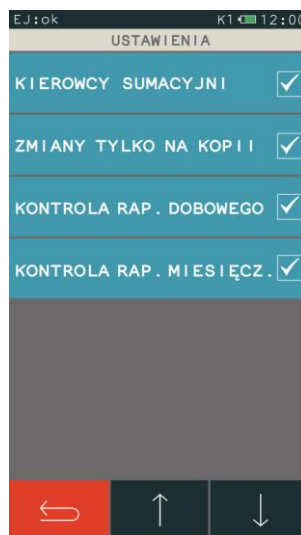
W przypadku przygotowania grafik o innej rozdzielczości niż wielkość docelowego pola będzie ona wyświetlana od lewego górnego narożnika pola (w przypadku za małej grafiki będzie ona wyświetlona w przygotowanym rozmiarze, a w przypadku za dużej – będzie przycinana przez kasę do docelowej wielkości). Struktura katalogów poniżej.

```
Remote
└── Printer
    ├── graphic_1.bmp
    ├── graphic_2.bmp
    ├── graphic_3.bmp
    └── graphic_4.bmp
└── Taxi
    └── Logo Producenta.bmp
```

2.6 Ustawienia

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA

Widok menu ustawienia

W tabeli poniżej znajdują się domyślne ustawienia kasy.

Funkcja	Ustawienie domyślne
DANE UŻYTKOWNIKA	
NAGŁÓWEK GRAFICZNY	BRAK
NAZWA UŻYTKOWNIKA	WYSOKA CZCIONKA WYŁ.
	SZEROKA CZCIONKA WYŁ.
	CENTROWANIE TEKSTU WYŁ.
PIERWSZA LINIA – CZWARTA LINIA	WYSOKA CZCIONKA WYŁ.
	SZEROKA CZCIONKA WYŁ.
	CENTROWANIE TEKSTU WYŁ.
USTAWIENIA PARAGONU	
DODATKI PARAGONOWE -> PIERWSZA LINIA – SZÓSTA LINIA	WYSOKA CZCIONKA WYŁ.
	SZEROKA CZCIONKA WYŁ.
	CENTROWANIE TEKSTU WYŁ.
MAKSYMALNY RABAT	99%
MAKSYMALNA CENA UMOWNA	99999,99
DOMYŚLNY RABAT	0,00
DOMYŚLNA CENA UMOWNA	0,00
AUTOMATYCZNY RABAT	0%
DOMYŚLNA PŁATNOŚĆ	GOTÓWKA
OBOWIAZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY	WYŁ.
AUTOMATYCZNE ZAMKNIĘCIE	WŁ.

USTAWIENIA KASY		
PRZESTAWIENIE ZEGARA	GG:MM	
WYŚWIETLACZ	POZIOM PODŚWIETLENIA	60%
USTAWIENIA DŹWIĘKU	PODŚWIETLENIE AUTOMATYCZNE	WŁ.
	POZIOM PODŚW DZIENNY	60%
	POZIOM PODŚW NOCNY	5%
	CZAS PODŚWIETLENIA	30 SEKUND
	KOLORYSTYKA	NIEBIESKA
	DŹWIĘK KLAWISZY	WŁ.
	DŹWIĘK BŁĘDÓW	WŁ.
USTAWIENIA NR PORTU COM	DŹWIĘK POTWIERDZENIA	WŁ.
	DŹWIĘK SŁABEJ BATERII	WŁ.
	STAŁY	
OSZCZĘDZANIE ENERGII	15 MIN	
WYŁĄCZANIE KASY	4 GODZ	
USTAWIENIA EKRANU GŁÓWNEGO		
NAZWA KORPORACJI	XXX	
USTAWIENIA EKRANÓW	BRAK KURSU	DOMYŚLNY PRODUCENTA
	POCZĄTEK KURSU	DOMYŚLNY PRODUCENTA
	KURS	DOMYŚLNY PRODUCENTA
IDENTYFIKATOR KASY	01	
UŻYCIE KIEROWCÓW	WYŁ.	
KIEROWCY SUMACYJNI	WŁ.	
ZMIANY TYLKO NA KOPII	WŁ.	
KONTROLA RAPORTU DOBOWEGO	WŁ.	
KONTROLA RAPORTU MIESIĘCZNEGO	WŁ.	

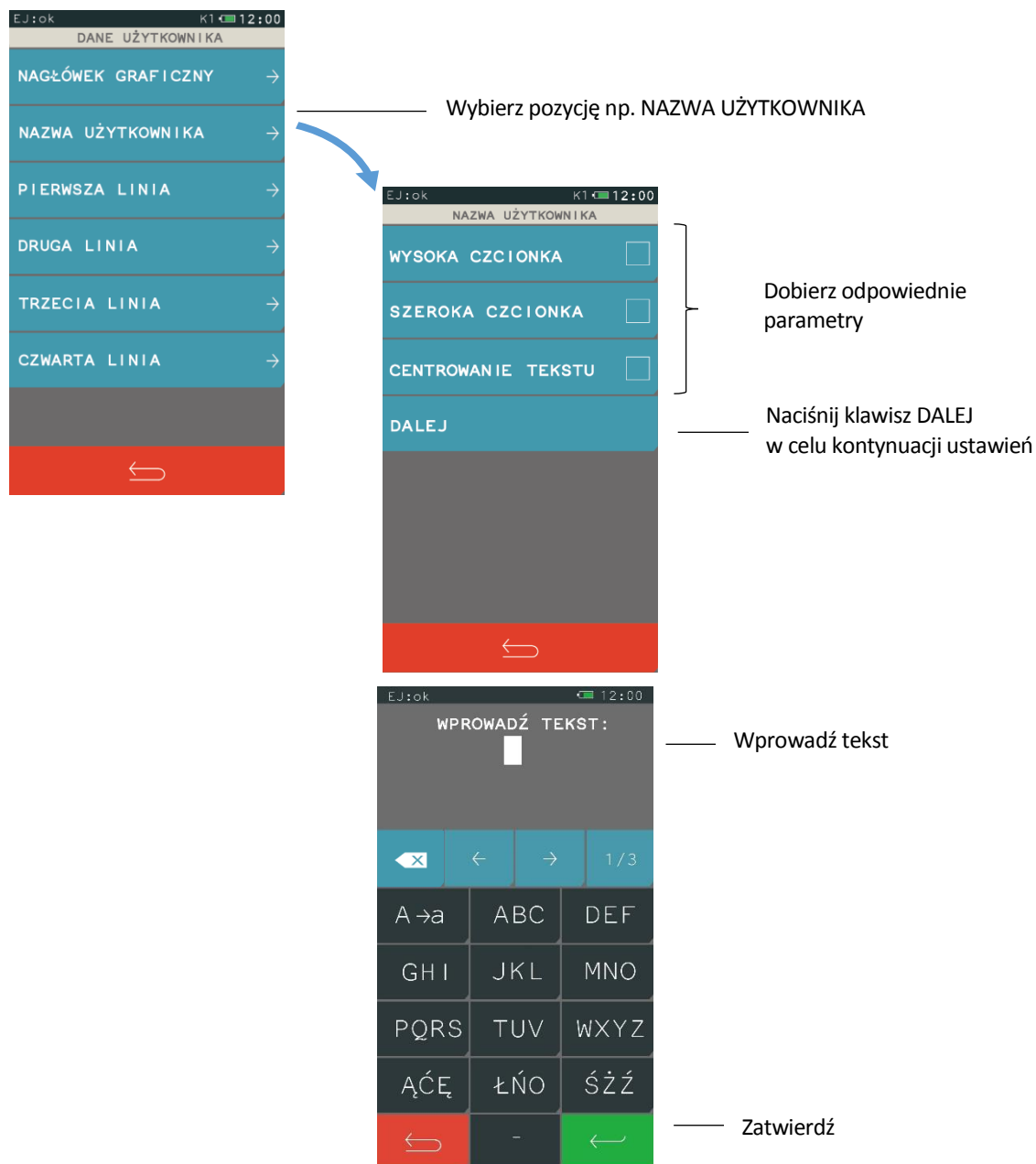
2.6.1 Dane użytkownika

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > DANE UŻYTKOWNIKA

Ta grupa funkcji pozwala na wprowadzenie danych użytkownika do pamięci kasy.

Możliwe jest umieszczenie grafiki np. logo firmy na wydruku paragonu oraz raporcie dobowym. Można wybrać jeden z czterech nagłówek, wprowadzonych wcześniej do kasy (patrz rozdział 2.5.3 *Zapis grafik do kasy* na stronie 60. Zmiany nagłówka graficznego można dokonać tylko po wykonanym raporcie fiskalnym dobowym i przed wydrukiem pierwszego paragonu. W przypadku próby zmiany nagłówka przed wykonaniem raportu dobowego, zostanie wyświetlony odpowiedni komunikat.

Pozostałe funkcje służą do wprowadzania informacji tekstowych na wydruku tj. adres, nazwa firmy np. W każdej linii nagłówka można wprowadzić maksymalnie 42 znaki lub 21 znaków z podwójną szerokością. Aby wprowadzić tekst, należy wybrać jedną z pięciu linii nagłówka, którą chcemy edytować. Dla każdej linii można ustawić indywidualny styl tekstu tzn. wysoka czcionka, szeroka czcionka i centrowanie tekstu. Sposób konfiguracji każdej z linii jest jednakowy.

Po zatwierdzeniu każdej z linii następuje wydruk dokumentu potwierdzający wprowadzoną zmianę w danej linii nagłówka.

2.6.2 Ustawienia paragonu

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU

Ta grupa funkcji pozwala zmienić ustawienia związane z paragonem i sprzedażą.

2.6.2.1 Dodatki paragonowe

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > DODATKI PARAGONOWE

Funkcja pozwala na wpisanie dowolnego tekstu reklamowego drukowanego na końcu paragonu. Dodatki paragonowe posiadają sześć linii tekstu. W każdej linii można wprowadzić maksymalnie 42 znaki lub 21 znaków z podwójną szerokością. Dla każdej linii można ustawić indywidualny styl tekstu tzn. wysoka czcionka, szeroka czcionka i centrowanie tekstu. Sposób konfiguracji identyczny jak w przypadku danych użytkownika (patrz rozdział 2.6.1 *Dane użytkownika* na stronie 63).

2.6.2.2 Maksymalny rabat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > MAKSYMALNY RABAT

Za pomocą tej funkcji można ustalić maksymalny poziom rabatu, który jest możliwy do wprowadzenia przez kierowcę przed wystawieniem paragonu. Poziom maksymalnego rabatu jest procentowy i dotyczy całego paragonu. Zakres maksymalnego rabatu: 0 – 99%, gdzie 0% oznacza brak możliwości wprowadzenia rabatu. Domyślny maksymalny rabat wynosi 99 %.

W przypadku obsługi kasy przez więcej niż jedną osobę (włączona opcja UŻYCIE KIEROWCÓW, patrz rozdział 2.6.7 *Użycie kierowców* na stronie 75) dodatkowym ograniczeniem wysokości rabatu możliwego do wprowadzenia, jest poziom rabatu ustalony dla każdego rodzaju kierowcy niezależnie (patrz rozdział 2.1.5 *Rodzaje kierowców* na stronie 43).

UWAGA: Dostęp do funkcji rabatowania możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.6.2.3 Maksymalna cena umowna

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU >
MAKSYMALNA CENA UMOWNA

Funkcja służy do określania maksymalnej wartości ceny umownej, która jest możliwa do wprowadzenia przez kierowcę, w przypadku wyboru takiej formy rozliczenia z klientem. Zakres wartości ceny umownej: 0,00 – 99999,99, gdzie 0,00 oznacza brak możliwości wprowadzenia ceny umownej. Domyślna wartość maksymalnej ceny umownej wynosi 99999,99.

UWAGA: Dostęp do funkcji wprowadzania ceny umownej możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONA CENA UMOWNA). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.6.2.4 Domyślny rabat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > DOMYŚLNY RABAT

Funkcja pozwala na ustalenie poziomu domyślnego rabatu, który jest podpowiadany przez kasę podczas wprowadzenia przez kierowcę rabatu. Poziom domyślnego rabatu jest procentowy i dotyczy całego paragonu. W celu wprowadzenia domyślnego rabatu należy po wybraniu funkcji wprowadzić za pomocą klawiatury cyfrowej procent maksymalnego rabatu i go zatwierdzić. Domyślny rabat wynosi 0%.

UWAGA: Dostęp do funkcji rabatowania możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.6.2.5 Domyślna cena umowna

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > DOMYŚLNA CENA UMOWNA

Funkcja umożliwia ustalenie wysokości domyślnej ceny umownej, która jest podpowiadana przez kasę podczas wprowadzenia przez kierowcę ceny. W celu wprowadzenia domyślnej ceny umownej należy po wybraniu funkcji wprowadzić za pomocą klawiatury cyfrowej wysokość ceny i ją zatwierdzić. Domyślna wartość ceny umownej wynosi 0,00.

 UWAGA: Dostęp do funkcji wprowadzania ceny umownej możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONA CENA UMOWNA). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.6.2.6 Automatyczny rabat

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > AUTOMATYCZNY RABAT

Za pomocą tej funkcji można ustalić poziom automatycznego rabatu, który jest możliwy do wprowadzenia przez kierowcę przed wystawieniem paragonu. Poziom automatycznego rabatu jest procentowy i dotyczy całego paragonu. W celu wprowadzenia automatycznego rabatu należy po wybraniu funkcji wprowadzić za pomocą klawiatury cyfrowej procent automatycznego rabatu i go zatwierdzić.

Rabat jest udzielany automatycznie przy rozpoczęciu kursu i niezależnie od tego, czy dany kasjer ma uprawnienia do udzielania rabatów danej wysokości. Warunkiem jest brak ręcznie wprowadzonego rabatu lub ceny umownej. Wartość 0% oznacza brak automatycznego rabatu. Domyślny automatyczny rabat wynosi 0%.

 UWAGA: Dostęp do funkcji rabatowania możliwy jest po włączeniu przez uprawnionego serwisanta odpowiedniej opcji w funkcjach serwisowych (DOZWOLONY RABAT). Domyślnie opcja jest wyłączona.

2.6.2.7 Domyślna płatność

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > DOMYŚLNA PŁATNOŚĆ

Funkcja umożliwia wybór domyślnej formy płatności z listy zdefiniowanych wcześniej form płatności (patrz punkt 2.1.2 *Płatności* na stronie 36). Automatycznie przypisaną domyślną formą płatności jest GOTÓWKA. W przypadku usunięcia wcześniej wybranej jako domyślnej formy płatności (np. karta kredytowa) automatycznie kasa powraca do ustawienia domyślnego GOTÓWKA. Domyślna płatność jest podpowiadana przy wystawianiu paragonu po zakończeniu kursu.

 UWAGA: W przypadku włączonej opcji AUTOMATYCZNE ZAMKNIĘCIE (patrz niżej) paragon będzie automatycznie zamykany bez możliwości zmiany domyślnej formy płatności, która zostanie wydrukowana na paragonie.

2.6.2.8 Obowiązek wprowadzenia zapłaty

**FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU >
OBOWIĄZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY**

Włączenie opcji wymusza obowiązek wprowadzenia przez kierowcę kwoty wpłaconej przez pasażera po zakończeniu paragonu. Kasa wydrukuje na paragonie wprowadzoną kwotę i wyliczoną resztę do zwrotu (pod warunkiem, że wprowadzona kwota była wyższa od wartości paragonu). Domyślnie opcja jest wyłączona.

UWAGA: W przypadku włączonej opcji AUTOMATYCZNE ZAMKNIĘCIE (patrz niżej) paragon będzie automatycznie zamykany bez możliwości wprowadzenia wpłaconej kwoty (niezależnie od ustawienia opcji OBOWIĄZEK WPROWADZENIA ZAPŁATY). Zapłata będzie zawsze równa wartości paragonu w walucie ewidencyjnej.

2.6.2.9 Automatyczne zamknięcie

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA PARAGONU > AUTOMATYCZNE ZAMKNIĘCIE

Włączenie opcji powoduje automatyczne zamknięcie paragonu po jego wydrukowaniu po zakończeniu kursu. Automatycznie zostanie zatwierdzona domyślna forma płatności oraz zapłata równa wartości paragonu w walucie ewidencyjnej. Domyślnie opcja jest włączona.

2.6.3 Ustawienia kasy

2.6.3.1 Przesłanie zegara

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > PRZESŁANIE ZEGARA

Możliwa jest korekcja wskazań zegara przez użytkownika. Dostępny zakres: ± 2 godziny w ciągu doby. Korekcji można dokonać jedynie po wykonaniu dobowego raportu fiskalnego, a przed rozpoczęciem rejestracji kolejnych sprzedaży. Przed wykonaniem korekcji należy upewnić się, czy w kasie jest założona rolka z papierem, ponieważ ustawienie zegara potwierdzone zostaje odpowiednim wydrukiem.

2.6.3.2 Wyświetlacz

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > WYŚWIETLACZ

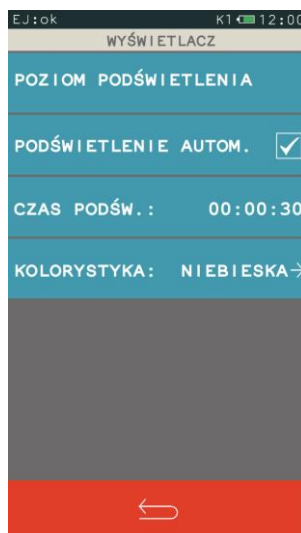
Możliwe jest ustawienie poziomu i czasu podświetlenia wyświetlacza kierowcy i zmiana koloru interfejsu. Możliwe jest również automatyczne dopasowanie przez kasę poziomu podświetlenia do panujących warunków oświetlenia (możliwy zakres pomiędzy ustawieniem nocnym i dziennym poziomu podświetlenia).

Opcja PODŚWIETLENIE AUTOM. - WŁ: ustawienie dziennego (jak jest jasno) i nocnego (jak jest ciemno) poziomu podświetlenia

zakres: 0 – 100 %
wartość domyślna nocna: 5%
wartość domyślna dzienna: 60%

Opcja PODŚWIETLENIE AUTOM. - WYŁ: ustawienie stałej wartości podświetlenia wyświetlacza

zakres: 0 – 100 %
wartość domyślna: 60%

Włączenie opcji powoduje, włączenie automatycznego dostosowania podświetlenia wyświetlacza do oświetlenia zewnętrznego (płynne zmiany)
ustawienie domyślne: włączona

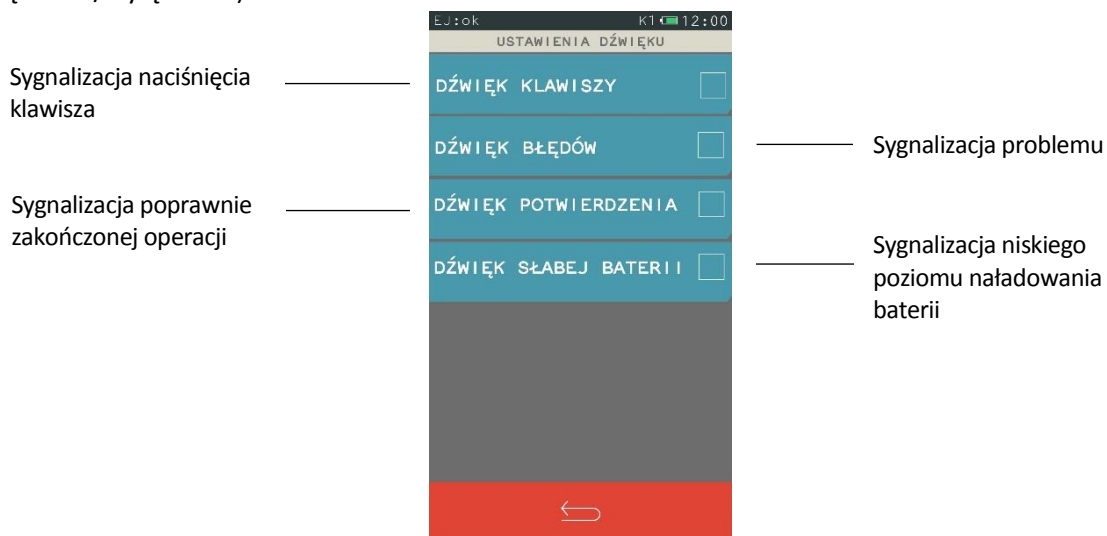
Czasowe ustawienie podświetlenia wyświetlacza
zakres: 5 sekund – 12 godzin
wartość domyślna: 30 sekund

Zmiana koloru interfejsu wyświetlacza
niebieska (domyślna),
pomarańczowa, czerwona,
biała, zielona

2.6.3.3 Ustawienia dźwięku

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > USTAWIENIA DŹWIĘKU

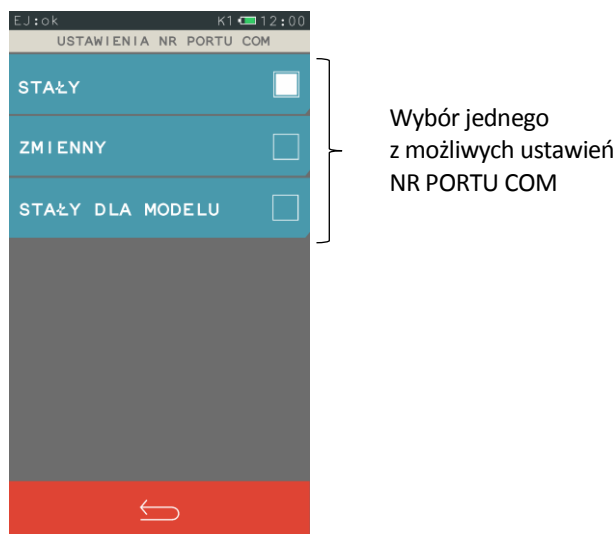
Możliwe jest ustawienie sygnalizacji dźwiękowej w kasie za pomocą odpowiednich opcji (włączenie/wyłączenie).

2.6.3.4 Ustawienia nr portu COM

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > USTAWIENIA NR PORTU COM

Możliwy jest wybór sposobu ustawienia nr portu COM. Zmiana właściwości portu pozwala na komunikację każdej z kas podłączonych do tego samego komputera na różnych portach.

2.6.3.5 Oszczędzanie energii

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > OSZCZĘDZANIE ENERGII

Po zadanimy czasie (format: GODZINY:MINUTY:SEKUNDY) możliwe jest automatyczne:

PRZEJŚCIE KASY W STAN UŚPIENIA

(automatyczne zablokowanie działania panelu dotykowego i wygaszenie jego podświetlenia).

Warunkiem jest:

- ✓ podłączenie kasy do taksometru oraz
- ✓ brak aktywnego kursu, brak transmisji z taksometrem oraz
- ✓ brak aktywności użytkownika na kasie

lub

- ✓ odłączenie od taksometru,
- ✓ podłączenie do zewnętrznego zasilacza oraz
- ✓ brak aktywności użytkownika na kasie

Kasa sygnalizuje przejście w stan uśpienia pojedynczym sygnałem dźwiękowym. Aby wybudzić kasę ze stanu uśpienia patrz rozdział 2 *Włączanie/wyłączanie kasy* na stronie 17.

WYŁĄCZENIE KASY

Warunkiem jest:

- ✓ praca kasy na akumulatorze (odłączenie kasy od zewnętrznych źródeł zasilania: brak zasilania na złączu kasy z taksometrem oraz na złączu ładowania akumulatora) oraz
- ✓ brak aktywności użytkownika na kasie

Kasa sygnalizuje wyłączenie podwójnym sygnałem dźwiękowym. Aby włączyć kasę patrz rozdział 2 *Włączanie/wyłączanie kasy* na stronie 17.

Domyślne ustawienie czasu: 15 minut (00:15:00).

2.6.3.6 Wyłączanie kasy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA KASY > WYŁĄCZENIE KASY

Po zadanimy czasie (format: GODZINY:MINUTY:SEKUNDY) możliwe jest automatyczne wyłączenie kasy. Warunkiem jest połączenie kasy z taksometrem oraz pozostawanie kasy w stanie uśpienia w zadanimy czasie (patrz rozdział 2.6.3.5 *Oszczędzanie energii* na stronie 68). Kasa sygnalizuje wyłączenie podwójnym sygnałem dźwiękowym. Domyślne ustawienie czasu: 4 godziny (04:00:00).

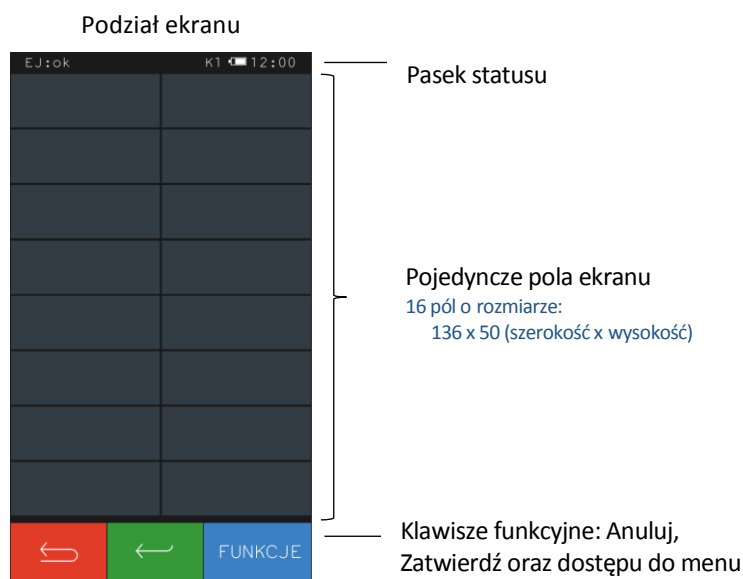
2.6.4 Ustawienia ekranu głównego

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > USTAWIENIA EKRANU GŁÓWNEGO

Istnieje możliwość dopasowania wyglądu domyślnych ekranów (wyświetlanych w poszczególnych stanach kursu: BRAK KURSU, POCZĄTEK KURSU oraz KURS) do indywidualnych potrzeb kierowcy. Zmiana może dotyczyć zarówno zestawu dostępnych przycisków, grafik, wyświetlanych informacji, jak również ich układu, wielkości i kolorystyki.

Ekran został podzielony na 16 jednakowej wielkości prostokątnych pól, które można indywidualnie konfigurować.

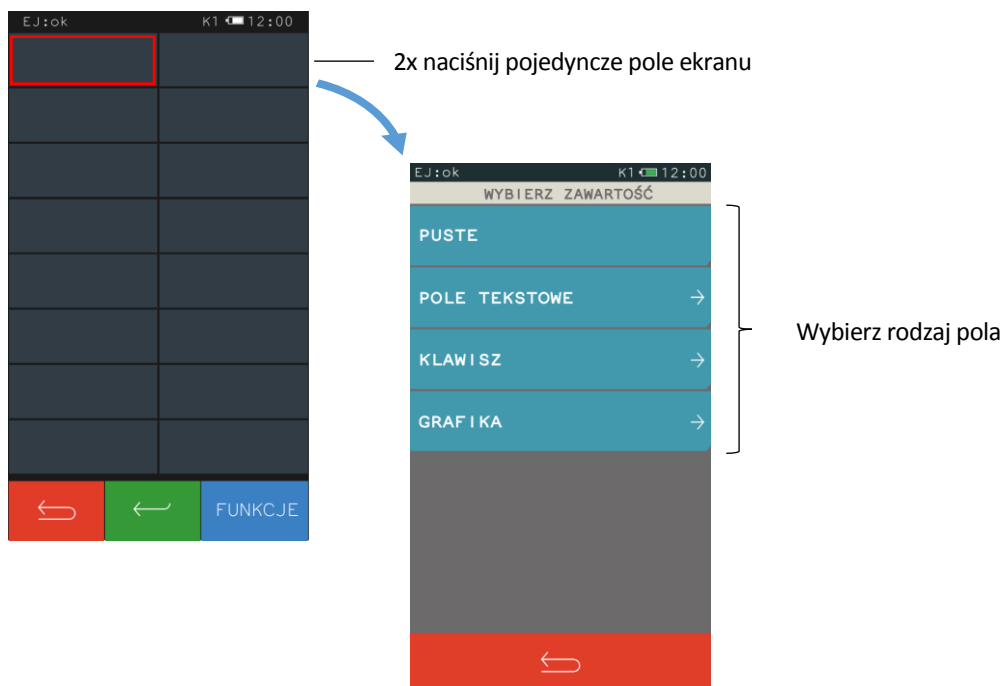

PRZYPISANIE RODZAJU

Każdemu z pól można przypisać jeden z 4 dostępnych rodzajów pól.

- Pola tekstowe** wyświetlanie dostępnych informacji z kasy lub z taksometru np. aktualna data i godzina
- Klawisz** wywołanie dostępnych funkcji kasy np. możliwość wprowadzenia wysokości udzielanego rabatu
- Grafika** wyświetlanie grafiki wcześniej przygotowanej i zapisanej do kasy np. logo firmy
- Puste** nie jest przypisany żaden z innych rodzajów pól

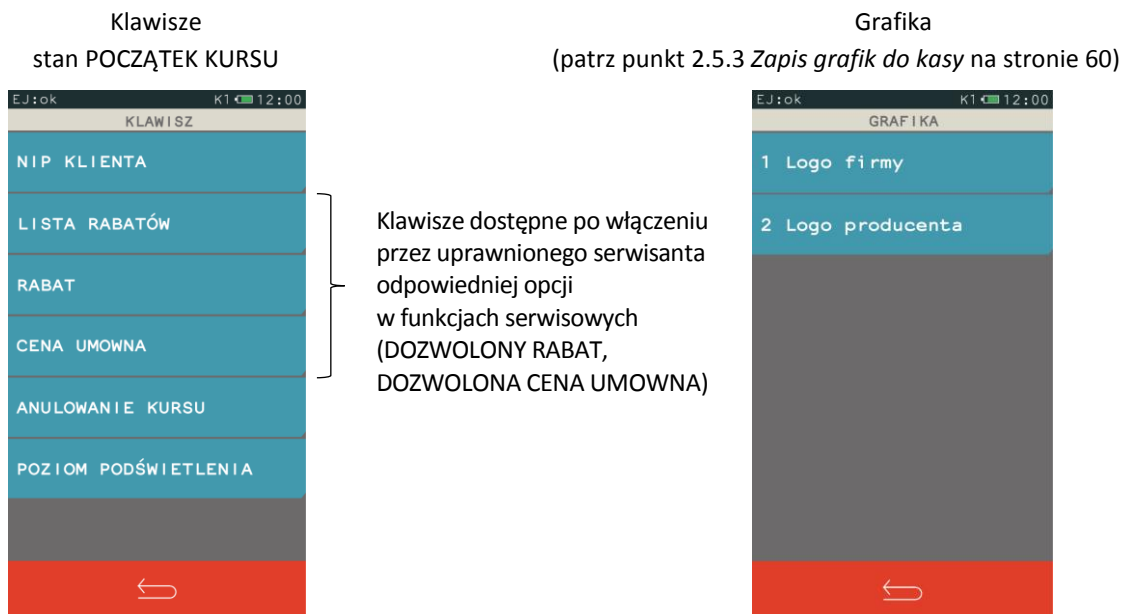
Po dwukrotnym naciśnięciu danego pola na wyświetlaczu wyświetli się ekran z możliwością wyboru rodzaju dla tego pola.

PRZYPISANIE FUNKCJI

Po przypisaniu do pola rodzaju, należy przypisać funkcję, którą pole będzie pełniło (jaka informacja lub grafika będzie wyświetlana, jaka funkcja kasy będzie wywoływana). Informacje i funkcje, które mogą zostać przydzielone do odpowiednich rodzajów pól są zdefiniowane na stałe, a proces konfiguracji pola polega na ich wyborze z prezentowanej listy. Zestaw dostępnych informacji i funkcji jest oddzielny dla poszczególnych rodzajów pól oraz definiowanych ekranów. Przykłady poniżej.

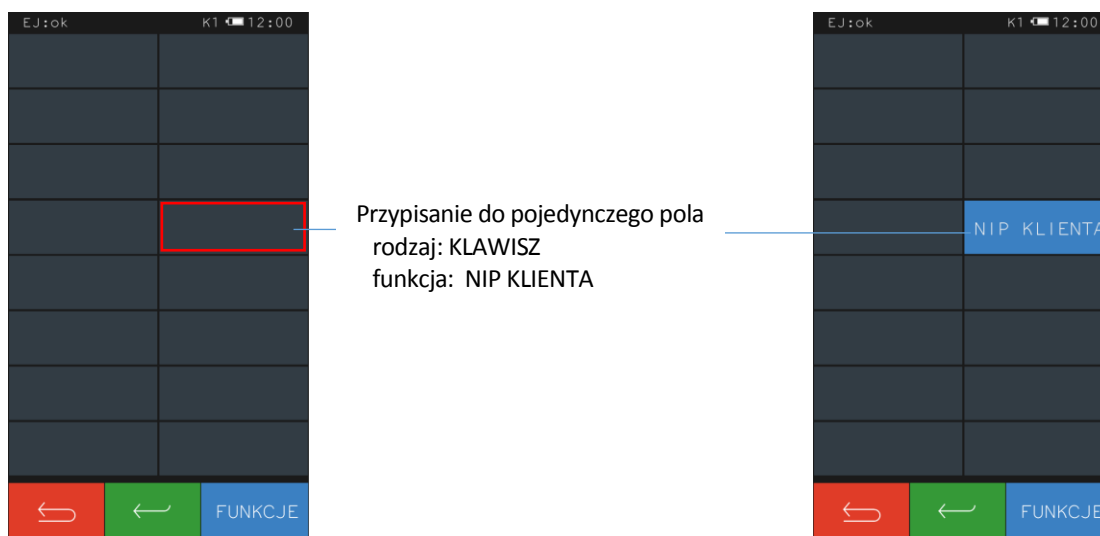

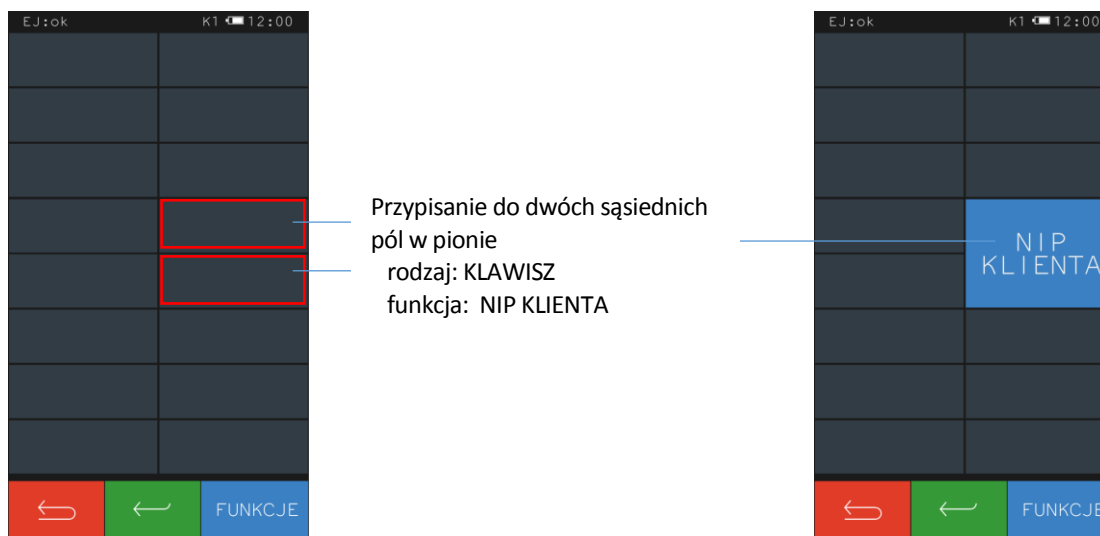
DEFINIOWANIE WIELKOŚCI POLA

Sąsiednie pola można łączyć ze sobą tworząc większe pola, zawsze jednak z zachowaniem kształtu prostokąta. Maksymalna wielkość pola to 16 połączonych ze sobą pojedynczych pól. Łączenie sąsiednich pól następuje automatycznie po przypisaniu tym polom tego samego rodzaju i tej samej funkcji. Przykłady poniżej pokazują konfigurację na ekranie różnej wielkości klawisza NIP KLIENTA.

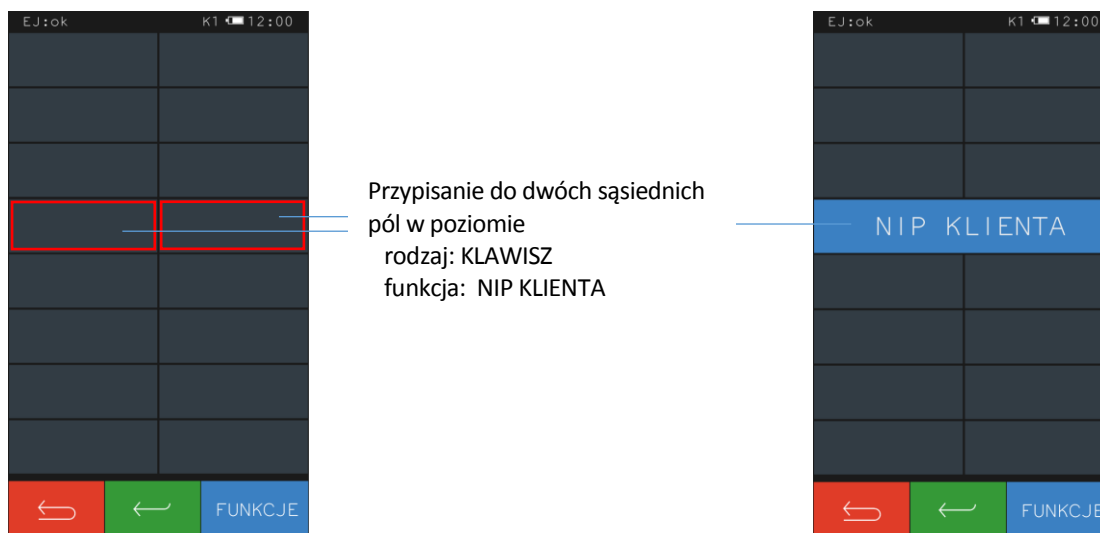
Konfiguracja ekranu – pojedyncze pole

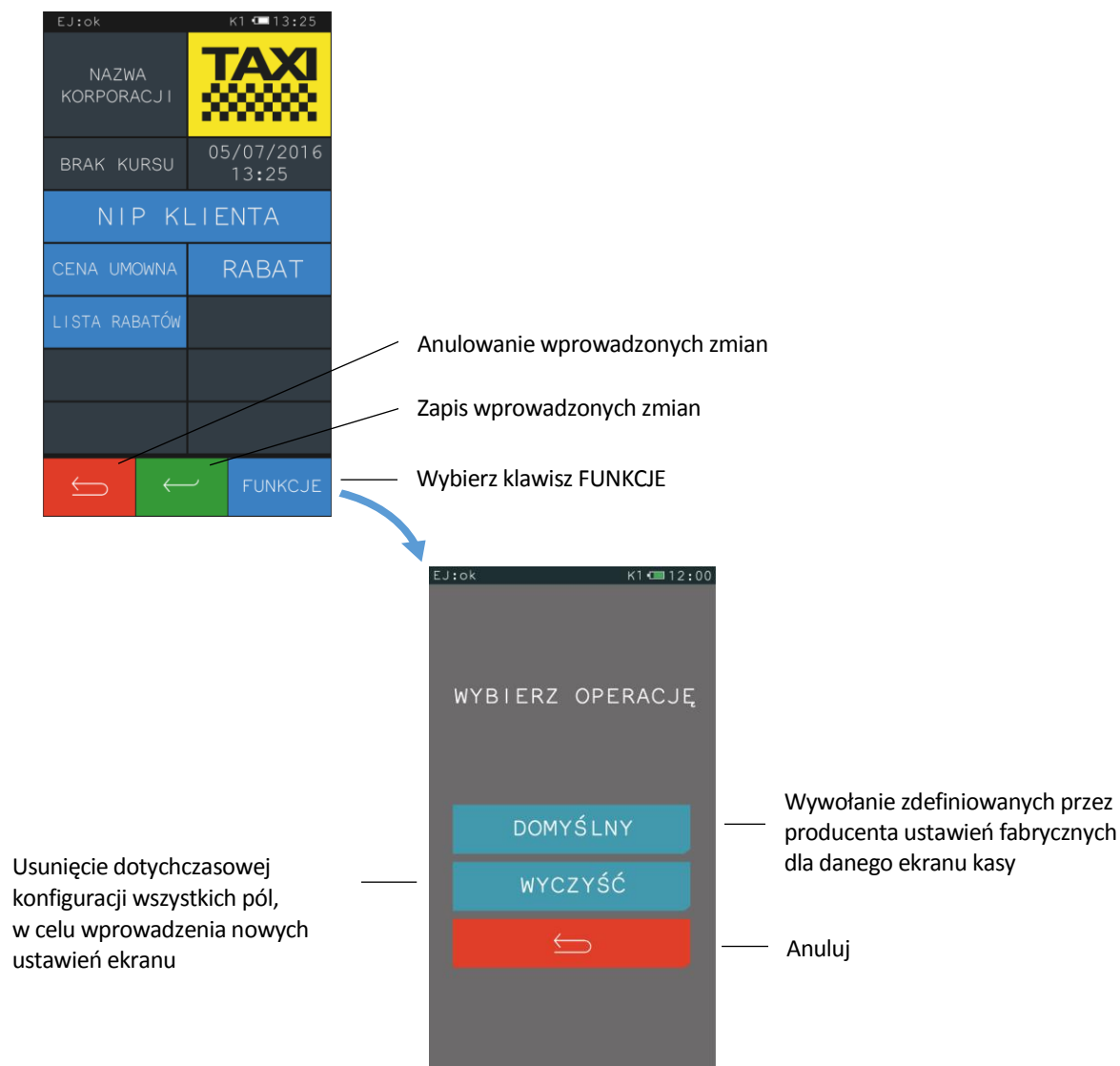
Konfiguracja ekranu – łączenie pól sąsiadujących w pionie

Konfiguracja ekranu – łączenie pól sąsiadujących w poziomie

W przypadku próby połączenia pól, które ze sobą nie sąsiadują lub sąsiadują częściowo (nie tworzą docelowo kształtu prostokąta) zostaną stworzone niezależne pola (priorytet ma łączenie w poziomie). Dostępne są trzy wielkości czcionki wyświetlanej na klawiszach i polach tekstowych ekranów. Wielkość czcionki dobierana jest przez kasę automatycznie w zależności od długości wyświetlanego tekstu i wielkości pola. Kasa rozpoczyna dopasowywanie od największej czcionki, w przypadku braku możliwości wyświetlenia całego tekstu w jednej linii tworzona jest kolejna linia tekstu, a w kolejnym kroku czcionka jest zmniejszana np. Następuje automatyczne wyśrodkowanie wyświetlonego tekstu. Dostępne są klawisze zatwierdzenia lub anulowania zapisu wprowadzonych zmian. W każdej chwili istnieje również możliwość wywołania dla każdego z domyślnych ekranów kasy – ustawień fabrycznych zdefiniowanych przez producenta lub wywołania pustego ekranu w celu dalszej konfiguracji ekranu (klawisz FUNKCJE).

Istnieje również możliwość konfiguracji i zapisu do kasy domyślnych ekranów z poziomu programu serwisowego *Tetaserw*.

Program dostępny jest na stronie internetowej producenta

www.elzab.com.pl/programy

Kolorystykę przycisków, tła oraz napisów na ekranach kasy można zmieniać wybierając kilka dostępnych wersji kolorystycznych (patrz punkt 2.6.3.2 *Wyświetlacz* na stronie 67).

2.6.5 Stawki podatku

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > STAWKI PODATKU

Wybranie tej funkcji umożliwia wprowadzenie do pamięci kasy stawek podatkowych (PTU), jakie będą obowiązywały przy sprzedaży towarów. Jeżeli była na kasie wykonana sprzedaż, dostęp do funkcji jest możliwy po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego.

Istnieje możliwość zdefiniowania 8 stawek podatkowych (PTU A-G oraz jedną dodatkową stawkę ryczałtową PTU AR-GR lub R). Jako stawkę należy rozumieć także stawkę zdefiniowaną jako rezerwową (za pomocą klawisza REZERWA) oraz jako zwolnioną (za pomocą klawisza ZWOLN). Stawka zdefiniowana jako rezerwowa jest stawką nieaktywną, nie można do niej przypisać żadnego towaru. Zaleca się zdefiniowanie stawki zwolnionej, jako PTU G, ze względu na zgodność bazy towarowej z poprzednimi wersjami kas i możliwość dodefiniowania nowych stawek przed stawką zwolnioną. Stawka PTU A jest dedykowana dla najwyższej stawki podatku.

Bezpośrednio po wyborze funkcji pojawia się ekran wprowadzania pierwszej ze stawek PTU A. Po określeniu (wykorzystanie pola wprowadzania stawki procentowej lub klawiszy ZWOLN i REZERWA odpowiednich dla stawki zwolnionej lub rezerwowej) i zatwierdzeniu stawki pojawia się ekran wprowadzania kolejnej stawki. Po wprowadzeniu stawki PTU G pojawia się lista propozycji dla stawki ryczałtowej PTU R (stawki AR-GR – stawki z określeniem wartości procentowej, RYCZAŁT oraz REZERWA – stawka rezerwowa). Pomyślne zdefiniowanie i zapis kompletu stawek podatku potwierdzone jest przez kasę wydrukowaniem raportu wprowadzenia stawek podatku. Stawki, które zostały zdefiniowane jako rezerwowe, nie są drukowane.

Możliwe jest dokonanie 30 zapisów kompletu zdefiniowanych stawek podatku. Po osiągnięciu limitu zapisów stawek sprzedaż na kasie jest możliwa jedynie w stawkach podatku zapisanych po raz ostatni.

2.6.6 Identyfikator kasy

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > IDENTYFIKATOR KASY

Funkcja służy do przypisania kasie numeru, który jest drukowany w stopce każdego dokumentu drukowanego przez kasę, umożliwiając jej identyfikację oraz adresowanie przy współpracy z komputerem w systemach kasowych. Jako identyfikator kasy możliwe jest wprowadzenie dowolnego ciągu znaków lub cyfr (maksimum 20 znaków). Domyślny identyfikator kasy: 01.

2.6.7 Użycie kierowców

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > UŻYCI KIEROWCÓW

Włączenie opcji powoduje uruchomienie funkcji logowania kierowcy bezpośrednio po włączeniu kasy (patrz rozdział 1.1 *Logowanie* na stronie 31). Przy wyłączonej opcji zostanie automatycznie włączony domyślny kierowca (nr 1), z pełnymi uprawnieniami dostępu do kasy, bez żądania wprowadzenia hasła. Włączenie opcji jest użyteczne, jeżeli kasa jest obsługiwana przez więcej niż jedną osobę.

Opcja jest domyślnie wyłączona.

2.6.8 Kierowcy sumacyjni

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > KIEROWCY SUMACYJNI

Włączenie opcji powoduje, że liczniki kasjerskie kierowców 1 do 7 po zakończeniu operacji kasowej są sumowane dodatkowo do kierowców sumacyjnych o numerach 8, 9 i 10, dzięki czemu możliwe jest wykonywanie raportów zawierających sumę obrotów, wpłat i wypłat, rabatów i innych wartości dla wszystkich kierowców. Raport kierowcy sumacyjnego może być wykonany, jako niezerujący – wówczas jest to raport STANU KASY (patrz rozdział 2.3.2 *Stanu kasy dla kierowcy* na stronie 52) lub jako zerujący – wówczas jest to raport KOŃCA ZMIANY (patrz rozdział 2.2.2 *Koniec zmiany* na stronie 50). Opcja kierowców sumacyjnych jest domyślnie włączona.

2.6.9 Zmiany tylko na kopii

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > ZMIANY TYLKO NA KOPII

Funkcja umożliwia włączenie raportowania zmian w bazie towarowej wyłącznie na kopii elektronicznej w celu zmniejszenia zużycia papieru i przyspieszenia samej operacji. W przypadku wyłączonej opcji – RAPORT ZMIAN TOWARÓW zostanie wydrukowany przed wydrukiem kolejnego raportu dobowego. Opcja jest domyślnie włączona.

2.6.10 Kontrola raportu dobowego

FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > KONTROLA RAPORTU DOBOWEGO

Zaznaczenie opcji powoduje wyświetlanie komunikatu przypominającego o konieczności wykonania zaległego raportu dobowego.

Komunikat informacyjny – jest wyświetlany w kolejnych dwóch dobach po dniu sprzedaży, który nie został zakończony raportem dobowym, po każdorazowym włączeniu drukarki oraz przy zmianie daty. Komunikat ma jedynie charakter przypomnienia i nie blokuje sprzedaży na drukarce. Komunikat blokujący – jest wyświetlany po 48 godzinach od wystawienia pierwszego paragonu zaległego raportu dobowego. W celu prowadzenia dalszej sprzedaży należy wykonać zaległy raport dobowy.

Wraz z komunikatami wyświetlana jest propozycja natychmiastowego wykonania zaległego raportu, która może zostać zaakceptowana lub anulowana przez użytkownika odpowiednim klawiszem. Potwierdzenie skutkuje natychmiastowym wykonaniem raportu. Opcja jest domyślnie włączona.

2.6.11 Kontrola raportu miesięcznego

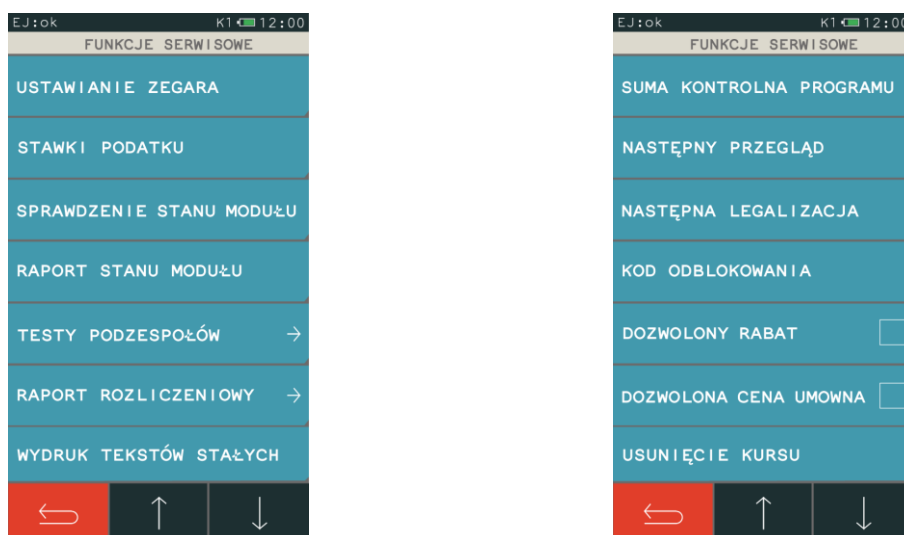
FUNKCJE > FUNKCJE KIEROWNIKA > USTAWIENIA > KONTROLA RAPORTU MIESIĘCZNEGO

Włączenie opcji powoduje wyświetlanie komunikatu przypominającego o konieczności wykonania raportu miesięcznego za poprzedni miesiąc. Komunikat wyświetlany jest po każdorazowym włączeniu kasy. Potwierdzenie skutkuje natychmiastowym wykonaniem raportu. Opcja jest domyślnie włączona.

3 Funkcje serwisowe

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE

Widok menu FUNKCJE SERWISOWE

Dostęp do opisanych poniżej funkcji tej grupy jest możliwy dla kasjera, a pozostałe funkcje tej grupy przeznaczone są wyłącznie dla autoryzowanego serwisanta i zostały opisane w odrębnym dokumencie pt. *Instrukcja serwisowa kasy ELZAB Teta*.

W przypadku wywołaniu funkcji serwisowej bez uprawnień serwisowych na wyświetlaczu pojawi się odpowiedni komunikat.

3.1 Stawki podatku

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > STAWKI PODATKU

Funkcja działa analogicznie do funkcji opisanej w FUNKCJACH KIEROWNIKA w rozdziale 2.6.5 *Stawki podatku* na stronie 74.

3.2 Sprawdzenie stanu modułu

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > SPRAWDZENIE STANU MODUŁU

Służy do kontroli w jakim trybie znajduje się kasa i moduł fiskalny, jaka wersja programu pracy kasy została zaimplementowana oraz jaka jest aktualna data i czas ustawiony w kasie.

3.3 Raport stanu modułu

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > RAPORT STANU MODUŁU

Funkcja umożliwia wydruk informacji o aktualnym stanie modułu fiskalnego kasy.

3.4 Testy podzespołów

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > TESTY PODZESPOŁÓW

Zbiór dostępnych funkcji umożliwia użytkownikowi i serwisantowi sprawdzenie poprawności działania odpowiednich podzespołów kasy np. drukarki, klawiatury.

Dostępne testy:

- TEST DRUKARKI
- TEST KLAWIATURY
- TEST DŁUGOTRWAŁY
- TEST PAMIĘCI PROM

Po wywołaniu danej funkcji realizowany będzie test wybranego podzespołu kasy.

W przypadku wybrania TESTU DRUKARKI istnieje również możliwość ustawienia stopnia zaczernienia wydruków (parametr STOPIEŃ ZACZERNIENIA).

3.5 Wydruk tekstów stałych

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > WYDRUK TEKSTÓW STAŁYCH

Funkcja umożliwia wydruk wszelkich tekstów drukowanych przez kasę np. tytuły i nazwy pozycji poszczególnych raportów, potwierdzeń.

3.6 Suma kontrolna programu

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > SUMA KONTROLNA PROGRAMU

Funkcja służy do wyświetlenia i wydrukowania sumy kontrolnej programu pracy kasy. Funkcja jest wymagana przepisami.

3.7 Następny przegląd

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > NASTĘPNY PRZEGLĄD

Funkcja ta umożliwi użytkownikowi sprawdzenie, a serwisantowi wprowadzenie, daty następnego przeglądu kasy oraz dodatkowej informacji np. numeru telefonu kontaktowego do serwisanta.

Długość informacji: 40 znaków.

Komunikat przypominający o konieczności przeprowadzenia przeglądu będzie pojawiać się na wyświetlaczu po każdym uruchomieniu kasy na miesiąc przed wprowadzoną datą oraz dodatkowo zostanie wydrukowany przed każdym raportem dobowym np. jeżeli ustawiono datę 5.05.2017r (format: DZIEŃ.MIESIĄC.ROK) to kasa zacznie przypominać o przeglądzie od 6.04.2017r.

W przypadku wywołania funkcji przy braku wprowadzenia daty następnego przeglądu przez serwisanta, na wyświetlaczu pojawi się odpowiedni komunikat, a kasa nie będzie sygnalizowała konieczności przeprowadzenia przeglądu.

Przykładowy wydruk informacji o przeglądzie został przedstawiony w rozdziale 2 *Przykładowe wydruki* na stronie 92.

3.8 Następna legalizacja

FUNKCJE > FUNKCJE SERWISOWE > NASTĘPNA LEGALIZACJA

Funkcja umożliwi użytkownikowi sprawdzenie, a serwisantowi wprowadzenie, daty następnej legalizacji taksometru. Działanie funkcji analogiczne do działania funkcji *Następny przegląd* opisanej powyżej.

Rozdział 4 Specyfikacja techniczna

1 Parametry kasy

1.1 Parametry techniczne

Kolor obudowy	popielato-jasnopopielaty	
Wymiary, masa	głębokość	190 mm
	szerokość	95 mm
	wysokość obudowy	70 mm
	masa (z papierem i akumulatorem)	0,65 kg
Termiczny mechanizm drukujący	typ (easy load)	LTPZ-245M*
	tryb pracy	znakowy
	format	42 znaki/linię
	szybkość wydruku	21 linii/sekundę (73 mm/sek)
Wyświetlacz kierowcy	kolorowy TFT dotykowy 4,3" (272x480 pikseli)	tekst i grafika
Kopia elektroniczna	karta microSD (na wyposażeniu kasy)	4 GB
Akumulator	Li-ion 7,4V/2,0 Ah, odłączany od korpusu (na wyposażeniu kasy)	kod: A73
Złącza interfejsów	złącze komputera (wirtualny port szeregowy)	mini USB-B
	złącze do podłączenia pendrive	USB-A (host)
	złącze do podłączenia taksometru (Cezar)	RJ45
Bezpieczeństwo	kasa wykonana jest w III klasie zabezpieczenia przeciwporażeniowego wg PN-EN 60950-1:2007. Zasilacz do kasy wykonany jest w II klasie zabezpieczenia przeciwporażeniowego wg PN-EN 60950-1:2007.	

1.2 Parametry funkcjonalne

Pojemność bazy towarowej:	12 PLU
Ilość kierowców:	10, w tym 3 kierowców sumacyjnych (z możliwością sumowania pozostałych)
Ilość rodzajów kierowców:	8
Ilość taksometrów:	200
Ilość znaków nazwy towaru:	40
Ilość płatności:	7 + gotówka
Długość nazwy płatności:	20
Ilość walut:	8
Rabaty (automatyczny, domyślny, bieżący i zdefiniowany)	procentowe na paragon
Ilość zdefiniowanych klawiszy poziomu rabatu	5
Nagłówek	graficzny + 5 linii x 42 znaki + linia NIP
Stopka	6 linii x 42 znaki

* znak handlowy Seiko Instruments Inc.

2 Dodatkowe wyposażenie i akcesoria*

Do jednoznacznej identyfikacji akcesorium służy tzw. numer rysunku, którego początkowe znaki tzw. kod są wystarczające do identyfikacji jego typu. Pozostała część numeru służy do dokładnego oznaczenia odmiany lub koloru i nie jest podawana w instrukcji.

Produkt		Kod produktu
Akumulator	Li-ion 7,4V/2,6 Ah, odłączany od korpusu (na wyposażeniu kasy)	kod: AA1
Dodatkowe akcesoria	zasilacz sieciowy 12V/1A	kod: T204
	Kabel USB A - mini USB B, 1m	kod: A75

3 Parametry papieru

Papier do drukarki termicznej

zalecany papier	marki ELZAB
szerokość	57 ⁺¹ / ₋₀ mm
postać	rolka długości 18 m
średnica zewnętrzna	maksymalnie 38 mm

UWAGA: Stosowanie papieru niskiej jakości lub zawilgoconego może powodować blokowanie się drukarki. Nie należy stosować papieru, w którym koniec rolki przyklejony jest do szpulki. Niektóre nadruki na tylnej stronie papieru, mogą zakłócić wykrycie obecności papieru w drukarce. Stosowanie papieru termicznego dostarczonego nie przez autoryzowanych dealerów ELZAB i nie firmowanego przez ELZAB powoduje utratę gwarancji na mechanizm termiczny.

4 Warunki pracy, przechowywania i transportu

Kasa przeznaczona jest do pracy w pojazdach samochodowych oraz w pomieszczeniach.

UWAGA: W celu zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowego działania kasy, zabrania się podłączania kasy wraz z taksometrem do instalacji samochodowych, które nie zostały wyposażone w bezpiecznik o wartości max. 5A.

Podczas instalowania kasy w samochodzie, należy dostosować się do ogólnych przepisów bezpieczeństwa dotyczących instalowania i przewożenia dodatkowych urządzeń w przestrzeni pasażerskiej samochodów.

UWAGA: Nie należy instalować kasy w miejscach nadmiernie nasłonecznionych, w pobliżu wylotów ciepłego powietrza (ogrzewanie samochodu) oraz w miejscach gdzie występuje kondensacja pary wodnej lub znaczna agresywność korozyjna środowiska. Należy unikać miejsc narażonych na duże zapylenie. Kasę należy chronić przed bezpośrednim opadem deszczu i śniegu.

* pełny asortyment dostępny na stronach producenta drukarki www.elzab.com.pl

Warunki klimatyczne pracy

Temperatura	-25°C ÷ 55°C
Wilgotność (bez kondensacji)	40% - 80%

Warunki klimatyczne przechowania

Temperatura	5°C ÷ 35°C
Wilgotność względna	<85%

 UWAGA: W przypadku dłuższego przechowywania kasy lub traktowania jej, jako tzw. „kasy rezerwowej” w celu zapewnienia poprawnego działania akumulatorów należy postępować zgodnie z instrukcjami w rozdziale 5.2 *Akumulator* niżej.

Transport

Transport może odbywać się dowolnymi środkami przewozowymi (samochody, wagony kolejowe) w warunkach eliminujących bezpośrednie oddziaływanie czynników atmosferycznych. Warunki transportu morskiego i powietrznego wymagają specjalnych uzgodnień.

5 Zasilanie**5.1 Zasilacz sieciowy**

Zasilanie kasy pobierane jest z samochodowej instalacji elektrycznej przez przewód połączeniowy z taksometrem. Dodatkowo kasa może być zasilana niezależnie od połączenia z taksometrem z:

ZASILACZA SIECIOWEGO 12V/1A	jeżeli kasa jest używana w miejscu dostępu do instalacji elektrycznej (zasilacz wymaga oddzielnego zakupu)
-----------------------------	--

Wymagania dla sieciowego zasilania elektrycznego

Napięcie znamionowe	220V – 230V
Częstotliwość	47 - 63 Hz

Parametry zasilacza sieciowego

Napięcie wyjściowe	12V/1A
Napięcie wejściowe	230V
Pobór mocy	max 12W

 UWAGA: Do zasilania kasy poza przewodem połączeniowym taksometru, należy stosować wyłącznie zasilacze producenta.

5.2 Akumulator

Kasa posiada pojemny akumulator wewnętrzny podtrzymujący zasilanie kasy w przypadku braku zewnętrznego zasilania (raporty mogą więc być drukowane poza samochodem). W przypadku zaniku zewnętrznego zasilania kasa samoczynnie przechodzi na zasilanie z akumulatora. Akumulator wewnętrzny jest ładowany, gdy kasa jest podłączona zasilaczem sieciowym do zewnętrznego źródła zasilania, niezależnie czy jest włączona (pracuje) czy wyłączona. Z akumulatorem połączony jest układ jego ładowania, stąd możliwe jest ładowanie akumulatora zarówno umieszczonego w kasie, jak i odłączonego od kasy. Stan ładowania jest sygnalizowany za pomocą diody LED.

Jeżeli akumulator wewnętrzny kasy jest bliski rozładowania i odpowiednia opcja w ustawieniach jest włączona (patrz rozdział 2.6.3.3 *Ustawienia dźwięku* na stronie 68), co 20 sekund włączany będzie sygnał akustyczny. **Należy wówczas niezwłocznie kasę podłączyć do sieci energetycznej w celu naładowania akumulatora wewnętrznego.**

 UWAGA: Akumulator nie powinien pozostawać nienaładowany - może to spowodować szybką utratę pojemności akumulatora.

Parametry akumulatora

Napięcie znamionowe/pojemność	Li-ion 7,4V/2,0Ah
Szacunkowy czas pracy bez doładowania ¹	ok. 5 godz. ciągłej pracy
Szacunkowy czas ładowania akumulatora po rozładowaniu	ok. 4 godz.

Czas pracy pomiędzy ładowaniami akumulatora zależy od konfiguracji i intensywności użytkownika kasy. W celu wydłużenia czasu pracy pomiędzy ładowaniami akumulatora należy zoptymalizować ustawienie parametrów kasy np. zmniejszenie poziomu podświetlenia wyświetlacza, skrócenie czasu podświetlenia. Należy pamiętać, że praca w niskich temperaturach skróci czas pracy pomiędzy ładowaniami akumulatora. Naturalnym zjawiskiem jest utrata pojemności akumulatora w czasie.

Kasa posiada również dodatkowy akumulator wewnętrzny, który także wymaga cyklicznego doładowywania.

W celu zapewnienia poprawnego działania akumulatora należy zapewnić ciągłość pracy kasy, przez co najmniej 4 godziny raz na 6 miesięcy poprzez:

- standardową pracę kasy lub
- **podłączenie do sieci zasilającej i włączenie kasy (nie musi być użytkowana).**

 UWAGA: Zaniedbanie okresowych czynności wymaganych do poprawnego działania akumulatora (doładowywanie) może doprowadzić do uszkodzenia akumulatora z winy użytkownika, co wiąże się z dodatkowymi kosztami.

6 Plombowanie kasy

Obudowa kasy zaplombowana jest plombą. Plomba ta jest plombą serwisową i ma wytłoczony identyfikator producenta lub serwisanta. Każdy fakt rozplombowania i plombowania kasy powinien być każdorazowo odnotowany w Książce Kasy Rejestrującej urzędnika. Prawo ingerencji do wnętrza kasy ma wyłącznie autoryzowany serwisant, posiadający ważny identyfikator serwisowy wydany przez producenta kasy, jest wpisany w książce kasy rejestrującej lub posiada stosowne upoważnienie. Po każdej ingerencji serwisowej wymagającej zdjęcia plomby, użytkownik powinien we własnym interesie sprawdzić, czy kasa została ponownie prawidłowo zaplombowana.

 UWAGA: Naruszenie lub brak plomby serwisowej grozi nie tylko utratą przez użytkownika prawa do napraw gwarancyjnych, ale również konsekwencjami karno-skarbowymi, w przypadku kontroli przeprowadzonej przez służby podatkowe.

¹ Szacunki dla nowego akumulatora (domyślne ustawienia kasy, temperatura pokojowa, brak podłączonych dodatkowych urządzeń).

7 Konserwacja, przeglądy okresowe i gwarancja

UWAGA: Wszelkie zabiegi konserwacyjne należy przeprowadzać przy kasie wyłączonej.

Kasa w trakcie eksploatacji wymaga okresowego czyszczenia, przeglądu i konserwacji.

Wszystkie zewnętrzne elementy obudowy kasy wykonane są z tworzywa sztucznego i wymagają okresowego czyszczenia, które najlepiej wykonać specjalnym środkiem antystatycznym do mycia sprzętu komputerowego (sposób użycia wg zaleceń producenta środka). Można także użyć miękkiej szmatki, zwilżonej lekko wodą z dodatkiem delikatnych płynnych środków czyszczących.

Do czynności konserwacyjnych, będących obowiązkiem użytkownika, należy przegląd i czyszczenie mechanizmu drukującego z drobnych pozostałości papieru. Czynności należy wykonać po każdym zużytych 60 rolkach papieru. Usunięcie zanieczyszczeń i pyłu papierowego najłatwiej wykonać przy pomocy pędzelka i sprężonego powietrza (można użyć gumowej gruszki). Zabiegi konserwacyjne należy powierzyć osobie posiadającej odpowiednie kwalifikacje, umiejętności techniczne lub zlecić serwisowi technicznemu.

Do czynności konserwacyjnych okresowych, będących obowiązkiem serwisu autoryzowanego należy, podczas każdej wizyty u klienta dokładne przemyć głowicy termicznej i rolki gumowej w mechanizmie drukującym oraz oczyszczenie całego toru prowadzenia papieru. Do mycia należy stosować czysty spirytus etylowy lub spirytus techniczny (izopropanol).

UWAGA: Zaniedbanie bieżących i okresowych czynności konserwacyjnych może doprowadzić do uszkodzenia kasy z winy użytkownika i może spowodować utratę praw gwarancyjnych.

Prawidłowość wyczyszczenia mechanizmu drukarki można ocenić po jakości wydruku (czytelności) jak również po płynnym wysuwaniu się papieru podczas wydruku (bez zacięć i poślizgu). Odległości między wydrukowanymi wierszami na papierze powinny być jednakowe i równoległe. Próbę można przeprowadzić po uruchomieniu testu kasy w funkcjach serwisowych.

Informacja o zbliżającym się terminie następnego przeglądu kasy oraz następnej obowiązkowej legalizacji taksometru może zostać wyświetlana na ekranie kasy po każdym jej uruchomieniu oraz drukowana przed każdym wydrukiem raportu dobowego. Dodatkowo użytkownik może sprawdzić termin następnego przeglądu i legalizacji za pomocą odpowiednich funkcji serwisowych (patrz rozdział 3.7 *Następny przegląd* oraz 3.8 *Następna legalizacja* na stronie 78).

W przypadku braku wprowadzenia informacji przez serwisanta po wywołaniu danej funkcji zostanie wyświetlony odpowiedni komunikat.

Gwarancja

Szczegółowe warunki gwarancji umieszczone są w Księżce Kasy Rejestrującej dołączanej do urządzenia.

Producent nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek utratę danych lub zysków, ani za żadne inne szkody powstałe w wyniku użytkowania niniejszego urządzenia.

8 Alfabetyczny spis komunikatów i sposoby postępowania

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
AKTYWNA ZWORA SERWISOWA	Kasa jest w trybie serwisowym, w którym sprzedaż jest niemożliwa. Wyłączyć i włączyć kasę. Jeżeli komunikat pojawi się ponownie - wezwij serwis.
AWARIA DRUKARKI	Odłączony lub uszkodzony mechanizm drukujący. Wyłączyć i włączyć kasę. Jeżeli komunikat pojawi się ponownie - wezwij serwis.
BŁĄD INICJOWANIA KARTY	Wystąpił błąd podczas inicjowania karty pamięci. Karta nie została zainicjowana.
BŁĄD PODCZAS BACKUPU KARTY	Wystąpił błąd podczas operacji kopii karty pamięci. Zawartość karty nie została skopiowana.
BŁĄD TESTU ZAPISU PAMIĘCI FISKALNEJ	Błąd testowego zapisu/odczytu pamięci fiskalnej.
BŁĄD W CENIE LUB CENA ZEROWA	Wartość jednostki taryfowej, opłaty początkowej lub dopłaty jest zbyt duża (większa od 99999,99) lub równa 0,00.
BŁĄD W NUMERZE NIP	Błędnie wprowadzono numer NIP (występuje przy wpisie NIP i fiskalizacji kasy). Przed wprowadzeniem numeru należy wpisać słowo NIP.
BŁĄD ZAMYKANIA NOŚNIKA	Błąd podczas zamykania karty pamięci. Karta nie została zamknięta.
BŁĘDNE HASŁO	Podczas próby wykonania raportu rozliczeniowego wprowadzono błędne hasło dostępu do tej funkcji.
BŁĘDNE NUMERY RAPORTÓW	Błędnie wprowadzono numery raportów okresowych (numer poza możliwym zakresem).
BŁĘDNY ZAKRES	Błędnie wprowadzono datę początkową i końcową raportu okresowego (data końcowa wcześniejsza od początkowej).
BŁĘDNY ZAKRES NUMERÓW	Błędnie wprowadzono numery raportów okresowych (numer końcowy wcześniejszy od początkowego).
BRAK DANYCH KASJERA	Brak zdefiniowanego kasjera/kierowcy o podanym hasle lub numerze.
BRAK DANYCH DO WYDRUKU	Brak wydruku, żadne dane nie spełniają podanych kryteriów.
BRAK DANYCH UŻYTKOWNIKA	Nie zostały wprowadzone dane użytkownika do nagłówka wydruków.
BRAK KARTY	Brak karty pamięci w kasie. W celu dalszej pracy na kasie należy włożyć kartę do gniazda w kasie.
BRAK KOMUNIKACJI Z MODUŁEM INTERFEJSOWYM	Wezwij serwis.
BRAK MIEJSCA NA KOLEJNY TAKSOMETR	Lista taksometrów współpracujących z daną kasą została zapełniona. Wezwij serwis.
BRAK MOŻLIWOŚCI EDYCJI	Nie ma możliwości edycji wybranej pozycji. Dane pole/definicja nie podlega zmianom.
BRAK NOŚNIKA	Została wywołana funkcja związana z zapisem/odczytem danych na zewnętrzny nośnik USB (kopia karty pamięci, zapis grafik do kasy), przy braku podłączonego nośnika. Podłącz odpowiedni nośnik do złącza USB kasy i powtórz operację.
BRAK OSTATNIEGO PARAGONU	Brak danych do wydruku lub podglądu z kopii elektronicznej.
BRAK PAMIĘCI FISKALNEJ	Brak pamięci fiskalnej lub pamięć źle podłączona. Wezwij serwis.

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
BRAK PAMIĘCI PENDRIVE	Została wywołana funkcja związana z zapisem/odczytem danych na zewnętrzny nośnik USB (kopia karty pamięci, zapis grafik do kasy), przy braku podłączonego nośnika. Podłącz odpowiedni nośnik do złącza USB kasy i powtórz operację.
BRAK PAMIĘCI PODRĘCZNEJ	Wezwij serwis.
BRAK PAPIERU, UZUPEŁNIJ PAPIER	Należy założyć nową rolkę papieru w drukarce.
BRAK PLIKÓW Z GRAFIKAMI	Brak plików lub odpowiedniej struktury katalogów na podłączonym zewnętrznym nośniku USB.
BRAK RODZAJU KASJERA	Należy uzupełnić definicję kasjera/kierowcy i przypisać kasjerowi/kierowcy rodzaj.
BRAK ROZPOCZĘTEGO KURSU	Taksometr wysłał dane o kursie, bez uprzedniego rozpoczęcia tego kursu.
BRAK STAWEK PODATKU DLA TOWARÓW	Należy przypisać zdefiniowane stawki podatkowe w definicji każdego z towarów tj. dopłata, opłata początkowa, cena umowna, taryfy.
BRAK STAWEK PODATKOWYCH	Należy zdefiniować obowiązujące stawki podatkowe w kasie.
BRAK UPRAWNIEŃ	Kierowcy nie zostały przyznane uprawnienia do uruchomienia danej funkcji.
BRAK ZDEFINIOWANYCH ELEMENTÓW	Wywołanie funkcji kasowania zdefiniowanego elementu (np. waluty) w przypadku jego braku.
BRAK ZMIANY WALUTY DO WYKONANIA	Próba wykonania zmiany waluty ewidencyjnej przy braku zdefiniowania jej definicji. Zdefiniuj walutę ewidencyjną.
DANE NA KARCIE USZKODZONE	Należy w kasie umieścić nową kartę, którą następnie należy zainicjować. Jeżeli komunikat pojawi się ponownie - wezwij serwis.
DATA WCZEŚNIEJSZA NIŻ W PAMIĘCI FISKALNEJ	Próba wpisania daty/czasu wcześniejszego niż ostatni zapis do pamięci fiskalnej.
DOKUMENT DO WYDRUKOWANIA	Nacisnąć ZATWIERDŹ by dokończyć operację wydruku.
DYSK PRAWIE PEŁNY lub DYSK PEŁNY	Kończy się wolne miejsce lub brak wolnego miejsca na zewnętrznym nośniku podłączonym do kasy.
DZIENNE ŚWIATŁO JEST ZA CIEMNE lub NOCNE ŚWIATŁO JEST ZA JASNE	Próba ustawiania i zapisywania poziomu światła dziennego/nocnego (przy podświetleniu automatycznym) w zmiennych warunkach oświetlenia. Ustawienie nie zostanie zapisane. W celu poprawnego ustawienia poziomu światła należy zapewnić stabilne warunki oświetlenia zbliżone do warunków pracy kasy (podczas ustawień fotorezystor umieszczony z przodu kasy nie powinien być zasłonięty, ani narażony na punktowe źródła światła).
HASŁO JUŻ ISTNIEJE	Hasło jednoznacznie identyfikuje kierowcę. Podczas definiowania hasła kierowcy wprowadzono hasło używane już przez innego kierowcę.
KARTA OBCA	Karta włożona do gniazda w kasie jest kartą z innego urządzenia. W celu prowadzenia sprzedaży na kasie i możliwości zapisu na karcie, należy w kasie umieścić otwartą kartę właściwą dla tej kasy lub nową kartę (należy ją zainicjować w kasie).

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
KARTA TYLKO DO ODCZYTU	Karta włożona do gniazda w kasie jest kartą tylko do odczytu. W celu prowadzenia sprzedaży na kasie i możliwości zapisu na karcie, należy w kasie umieścić otwartą kartę właściwą dla tej kasy lub nową kartę (należy ją zainicjować w kasie).
KARTA ZAINICJOWANA	Próba inicjowania karty, która już wcześniej została zainicjowana.
KARTA ZAPEŁNIA SIĘ	Kończy się wolne miejsce na karcie pamięci w kasie. Po wypełnieniu karty sprzedaż na kasie nie będzie możliwa.
KASA W TRYBIE FISKALNYM	Wywołana funkcja nie jest możliwa w trybie fiskalnym kasy.
KASA W TRYBIE SZKOLENIOWYM	Wywołana funkcja nie jest możliwa w trybie szkoleniowym (niefiskalnym).
KASJER MA OTWARTĄ ZMIANĘ	Nie można skasować kasjera/kierowcy, który ma otwartą zmianę.
KASJER MA ZAMKNIĘTĄ ZMIANĘ	Nie można wykonać raportu końca zmiany kasjera/kierowcy, który ma zamkniętą zmianę.
KIEROWCA WYLOGOWANY	Żaden z kierowców nie jest zalogowany. W celu prowadzenia sprzedaży na kasie należy zalogować kierowcę.
KOREKTA CZASU WYKRACZA POZA DOBĘ	Korekta czasu wykracza poza bieżącą dobę.
MIEJSCE TYLKO NA RAPORT DOBOWY	W pamięci podręcznej brak jest wolnego miejsca na zapis kolejnych wydruków. Należy sprawdzić czy karta pamięci jest włożona do kasy i czy jest to karta z tej kasy. Po włożeniu karty i jej zweryfikowaniu kasa zapisze na niej dane. Po zapisie można kontynuować pracę na kasie. Jeżeli kasa pomimo tego nie zapisuje danych na karcie należy sprawdzić stan kopii elektronicznej wyświetlanej na pasku statusu i skontaktować się z serwisem.
NALEŻY JUŻ WYKONAĆ RAPORT DOBOWY WYKONAĆ RAPORT TERAZ?	Kasa sygnalizuje że poprzedni dzień sprzedaży nie został zakończony raportem fiskalnym dobowym. <u>Komunikat ma jedynie charakter przypomnienia i nie blokuje sprzedaży na kasie.</u> Po 48 godzinach od wystawienia pierwszego paragonu, po którym nie został wykonany raport fiskalny dobowy, <u>w celu prowadzenia dalszej sprzedaży na kasie należy wykonać zaległy raport.</u>
NASTĘPNY PRZEGLĄD PRZED: RRrMM.DD	Kasa ma włączoną funkcję przypominania przed raportem fiskalnym dobowym o terminie następnego przeglądu. W celu wykonania raportu dobowego należy nacisnąć klawisz ZATWIERDŹ.
NASTĘPNA LEGALIZACJA PRZED: RRrMM.DD	Kasa ma włączoną funkcję przypominania przed raportem fiskalnym dobowym o terminie następnej legalizacji. W celu wykonania raportu dobowego należy nacisnąć klawisz ZATWIERDŹ.
NIEAKTYWNA ZWORA SERWISOWA	Wywołana funkcja wymaga uaktywnienia zwory serwisowej przez serwisanta.
NIEOPRAWNA NAZWA	Nazwa zawiera niedozwolone znaki, jest za długa/za krótka.
NIEWYDRUKOWANY KURS	W pamięci kasy został niewydrukowany paragon. Jeżeli paragon nie drukuje się, wyłączyć i ponownie włączyć kasę.
NIEZAKOŃCZONY MIESIĄC	Raport okresowy miesięczny może być wykonany tylko dla zakończonych miesięcy (z punktu widzenia daty).

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
NIEZGODNA PAMIĘĆ FISKALNA	Wezwij serwis.
NIEZGODNA PAMIĘĆ PROGRAMU	Wezwij serwis.
NIEZNANY KOD ODBLOKOWUJĄCY	Wprowadzono błędny kod odblokowujący sprzedaż po czasowej blokadzie.
NIEZNANY TYP TAKSOMETRU	Kasa nie rozpoznała taksometru – sprawdź możliwość współpracy podłączonego modelu taksometru z kasą.
NIEZNANY ROZKAZ Z TAKSOMETRU BŁĄD SUMY KONTROLNEJ DANYCH TAKSOMETRU lub BŁĄD WYSYŁANIA DANYCH DO TAKSOMETRU lub NIEZNANY ROZKAZ DO TAKSOMETRU	Problem z komunikacją pomiędzy kasą i taksometrem. Wezwij serwis.
NISKIE NAPIĘCIE AKUMULATORA GŁÓWNEGO	Podłączyć kasę do zasilania sieciowego i włączyć ją. Jeżeli komunikat pojawia się pomimo, że kasa była podłączona do zasilania przez kilka godzin, wezwij serwis.
NISKIE NAPIĘCIE AKUMULATORA ZEGARA	Wezwij serwis.
NOCNE ŚWIATŁO JEST ZA JASNE	Próba ustawiania i zapisywania poziomu światła nocnego (przy podświetleniu automatycznym) w zmiennych warunkach oświetlenia. Ustawienie nie zostanie zapisane. W celu poprawnego ustawienia poziomu światła należy zapewnić stabilne warunki oświetlenia zbliżone do warunków pracy kasy (podczas ustawień fotorezystor umieszczony z przodu kasy nie powinien być zasłonięty, ani narażony na punktowe źródła światła).
NOŚNIK NIEZNANY	Zewnętrzny nośnik podłączony do kasy nie został rozpoznany przez kasę lub ma błędną strukturę. Podłącz inny nośnik.
OTWARTA DOBA	Wywołana funkcja możliwa jest do wykonywania tylko po wykonaniu raportu dobowego fiskalnego, a przed pierwszym paragonem.
OTWARTY PARAGON	Wywołana funkcja wymaga zakończenia paragonu.
PAMIĘĆ FISKALNA W TRYBIE TYLKO ODCZYT	Prawidłowy stan pracy kasy to tryb zapis/odczyt. Tylko w tym trybie możliwe jest wystawianie paragonów i wykonywanie raportów fiskalnych dobowych. Kasa może przejść do trybu tylko odczyt w wyniku wykonania raportu rozliczeniowego względnie zapełnienia lub uszkodzenia pamięci fiskalnej. Wezwij serwis.
PARAGON JEST ANULOWANY	Operacja anulowania paragonu została zakończona.
PARAMETR POZA ZAKRESEM	Wprowadzona wartość parametru nie mieści się w dozwolonym zakresie.

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
PEŁNA PAMIĘĆ PODRĘCZNA	W pamięci podręcznej brak jest wolnego miejsca na zapis kolejnych wydruków. Należy sprawdzić czy karta pamięci jest włożona do kasy i czy jest to karta z tej kasy. Po włożeniu karty i jej zweryfikowaniu kasa zapisze na niej dane. Po zapisie można kontynuować pracę na kasie. Jeżeli kasa pomimo tego nie zapisuje danych na karcie należy sprawdzić stan kopii elektronicznej wyświetlanej na pasku statusu i skontaktować się z serwisem.
PRZEKROCZONA MAKSYMALNA LICZBA ZAMKNIĘĆ KARTY	Została przekroczona liczba dopuszczalnych zamknięć karty.
PRZEKROCZONA MAKSYMALNA LICZBA ZMIAN	Została przekroczona liczba dopuszczalnych zmian stawek podatkowych lub waluty ewidencyjnej.
PRZEKROCZONY CZAS LUB DROGA KURSU	Brak możliwości wykonania danej operacji w związku z przekroczeniem 500m lub 20 min podróży i przejściem kasy w kolejny etap trwania kursu.
PRZEKROCZONY DZIENNY LIMIT KOREKTY	Przestawianie zegara możliwe tylko w zakresie +/- 120min. w ciągu doby. Został przekroczony dzienny limit korekty.
PUSTA NAZWA	Próba zapisu pustego ciągu znaków np. podczas definicji formy płatności.
RODZAJ AKTUALNIE UŻYWANY	Próba usunięcia rodzaju kierowcy, do którego jest przypisany aktualnie zalogowany kierowca.
SKASOWANA PAMIĘĆ RAM	Wezwij serwis.
SPRZEDAŻ ZABLOKOWANA - UPLYNĄŁ CZAS	Zakończył się okres użytkowania kasy podany kodem czasowym. Skontaktuj się z serwisem, do czasu odblokowania kasy sprzedaż nie jest możliwa.
TAKIE STAWKI JUŻ ISTNIEJĄ	Próba zapisania kompletu stawek podatkowych, które są zgodne ze stawkami aktualnie zapisanymi w kasie.
TAKSOMETR NIE ODPOWIADA	Brak komunikacji z taksometrem. Sprawdź poprawność połączenia kasy z taksometrem.
TAKSOMETR NIE WSPIERA DANEGO TYPU POLA Lub TYP WYŚWIETLENIA NIE WSPIERANY	Próba przesyłania ustawień ekranów z programu serwisowego ze zdefiniowanym polem, które nie jest obsługiwane przez dany taksometr (ustawienia są osobne dla każdego typu obsługiwanego taksometru).
TOWAR O PODANEJ NAZWIE JUŻ ISTNIEJE	Próba zapisania towaru o nazwie istniejącej już w bazie. W kasie nie może być dwóch towarów o takiej samej nazwie. Należy pamiętać, że kasa, zgodnie z obowiązującymi przepisami przy sprawdzaniu unikalności nazwy towaru pomija wprowadzoną spację.
TRWA INNA FUNKCJA	Poczekaj na zakończenie uruchomionej wcześniej operacji lub kursu.
TRWA JUŻ KURS	Brak możliwości wykonania danej operacji w związku z trwaniem kursu.
TRWA WERYFIKACJA KARTY	Trwa weryfikacja danych na karcie pamięci.
TRWA WYDRUK	Zajęty bufor wydruku. Nowy wydruk będzie możliwy po zakończeniu poprzedniego.
TRWA WYKRYWANIE NOŚNIKA	Trwa operacja wykrywania zewnętrznego nośnika podłączonego do kasy.

Komunikat na wyświetlaczu kasjera	Przyczyna / sposób postępowania
TRWA ZAPIS DANYCH NA KARTĘ	Dane są zapisywane na kartę pamięci.
TYMCZASOWY BŁĄD LOGA	Wezwij serwis.
USZKODZONA PAMIĘĆ OPERACYJNA	Wezwij serwis.
USZKODZONA PAMIĘĆ PODRĘCZNA	Wezwij serwis.
USZKODZONA PAMIĘĆ PROGRAMU	Wezwij serwis.
WYKONAJ RAPORT DOBOWY	Wymagane jest wykonanie wydruku raportu dobowego fiskalnego.
WYKONAJ RAPORT KOŃCA ZMIANY	Kasjer/kierowca ma zbyt duże wartości sprzedaży, wymagane jest zamknięcie zmiany.
WYKONAJ RAPORT MIESIĘCZNY CZY WYKONAĆ RAPORT TERAZ?	Kasa sygnalizuje, że poprzedni miesiąc sprzedaży nie został zakończony raportem okresowym miesięcznym.
WYMAGANY NOŚNIK Z SYSTEMEM PLIKÓW FAT	Zewnętrzny nośnik podłączony do kasy nie został rozpoznany przez kasę lub ma błędną strukturę. Podłącz inny nośnik.
ZA DUŻA WARTOŚĆ PARAGONU	Suma sprzedaży na cały paragon jest zbyt duża (większa od 99999,99).
ZBYT DUŻA KOREKTA CZASU	Przestawianie zegara możliwe tylko w zakresie +/- 120min. w ciągu doby
ZEROWY KURS WYMIANY	Został błędnie wprowadzony kurs wymiany np. w definicji waluty lub w definicji wydruku równowartości. Kurs wymiany musi mieć wartość większą od 0.
ZMIANA NIP NIEDOZWOLONA	Zmiana numeru NIP w trybie fiskalnym kasy nie jest możliwa.
ZMIANA WALUTY DO WYKONANIA	Należy wykonać zmianę waluty zgodnie z definicją.

W przypadku wystąpienia błędu, który nie został wyszczególniony w powyższej tabeli – skontaktuj się z serwisem.

Rozdział 5 Informacje dodatkowe

1 Dokumentacja

1.1 Homologacja

Decyzja GUM o dopuszczeniu do obrotu kasy ELZAB Teta

[Decyzja nr PT 4/2017 ważna do dnia 27.02.2021r.](#)

www.elzab.com.pl/decyzje_mf

1.2 Deklaracja Zgodności

To urządzenie zostało oznakowane znakiem CE, co oznacza, że pomyślnie przeszło proces oceny zgodności z obowiązującymi wymogami dyrektyw Unii Europejskiej. Szczegółowy wykaz dyrektyw oraz norm, którym podlega, zawiera Deklaracja Zgodności dostępna na stronie producenta urządzenia.

<http://www.elzab.com.pl/pl/strefa-dla-klienta/do-pobrania/deklaracje-zgodnosci>

1.3 Oświadczenie producenta

Oświadczenie producenta dotyczące zgodności kasy ELZAB Teta z kasą wzorcową

Zakłady Urządzeń Komputerowych
ELZAB S.A.
41-813 Zabrze, ul. FI 7AB 1
NIP: 618-000-02-55

Zabrze, 04.01.2019

ELZAB 1969

OŚWIADCZENIE PRODUCENTA

Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A. 41 813 Zabrze, ul. ELZAB 1

Oświadczamy: Każdy egzemplarz kasy **ELZAB Teta** we wszystkich dopuszczonych wersjach kompletacyjnych z następującym oprogramowaniem:

program pracy kasy	wersja: MTD1.01,
program aplikacyjny	wersja: MTD1.01,
program archiwizujący	wersja: EJViewer2.exe(1.0.21.0)

jest identyczny technicznie, funkcjonalnie i programowo z kasą wzorcową, dla której wydano potwierdzenie, i spełnia wymogi rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U. poz. 1076).

Potwierdzenie: Główny Urząd Miar nr PT4/2017

Data: 27.02.2017

Podpis: **PREZES Zarządu**
Krzysztof Urbaniak

Podpis: **WICEPREZES Zarządu**
Janusz Wójcik

Nrys. 7A10-963

2 Przykładowe wydruki

Przykładowe wydruki z kasy ELZAB Teta

Raport FISKALNY DOBOWY	93
PARAGON FISKALNY	94
Raport ZAMKNIĘCIE ZMIANY Ksjera	95
Raport STAN KASY	96
Przykładowe wydruki niefiskalne	97
Raport STANU MODUŁU FISKALNEGO	98

Raport FISKALNY DOBOWY

ZUK ELZAB SA		
UL. KRUCZKOWSKIEGO 39 41-813 Z A B R Z E NIP 642-000-02-55		
data wykonania wydruku	dn. 17r04. 12	numer wydruku wydr. 00000110
		oznaczenie wydruku
RAPORT FISKALNY DOBOWY		
data i godzina rozpoczęcia oraz zakończenia sprzedaży	Rozpoczęcie sprzedaży: 17r04. 12 g. 16:00 Zakończenie sprzedaży: 17r04. 12 g. 16:24	kolejny numer raportu dobowego nr rap. 0013
data wykonania raportu dobowego	dn. 17r04. 12	
	PTU A 23,00% PTU B 8,00% PTU C 5,00% G ZW. PTU PTU R RYCZAŁT	aktualne stawki podatku od towarów i usług PTU (VAT), stawka PTU A jest dedykowana dla najwyższej stawki podatku
wartość sprzedaży netto (bez podatku) w każdej ze zdefiniowanych stawek podatkowych oddzielnie	Sprzed. opod. PTU A 0,00 Sprzed. opod. PTU B 0,00 Sprzed. opod. PTU C 0,00 Sprzed. zwol. PTU G 0,00 Sprzed. opod. PTU R 313,16	wartość podatku dla poszczególnych stawek podatkowych oddzielnie, oprócz stawki zwolnionej i stawki zerowej
łączna kwota podatku ze wszystkich stawek podatkowych	Kwota PTU A 0,00 Kwota PTU B 0,00 Kwota PTU C 0,00 łączna kwota PTU A,B,C 0,00 łączna należność R 313,16 łączna należność A,B,C,G 0,00	łączna kwota sprzedaży brutto (należność)
suma zmian przeprowadzonych w bazie towarowej od ostatniego raportu dobowego np. zmiany stawek podatkowych itp.	Ilość zerowań RAM 0 Wykonano zmiany w bazie towarowej 1	ilość zerowań pamięci RAM, w okresie, który obejmuje raport
ilość wystawionych paragonów od wykonania ostatniego raportu dobowego	Anulowane paragony 2 6,25	ilość i sumaryczna wartość anulowanych paragonów (do wartości anulowanych paragonów zaliczana jest suma pozycji do zapłaty w momencie anulowania paragonu)
ilość wierszy raportu dobowego od linii „raport fiskalny” do linii „ilość paragonów” włącznie (z pominięciem linii-separatorów)	Ilość paragonów 5 Ilość pozycji 26 Waluta ewidencyjna PLN	waluta obowiązująca
identyfikator danej kasy np. #01 /oznaczenie danego kasjera (numer i nazwa) np. 01 KIEROWCA	WARTOŚCI SUMOWANE NARASTAJĄCO łączna należność 1296,85	sumowane narastająco z raportów dobowych wartości podatków dla poszczególnych stawek podatkowych oddzielnie oraz łącznej należności
numer kontrolny potwierdzający, że dokument został wydrukowany przez daną kasę	#01/01 KIEROWCA 16:25 2BF20623F21710A075E8886640E5F945A94BC346 ZP XYZ 000000005 0DD8307AB99787172D0B11E7C9BE3EE1556081C4	godzina wykonania wydruku
	skróty kryptograficzny	logo fiskalne (PL) oraz pełny numer unikatowy kasy (3 litery prefiksu i 10 cyfr) zgodnie z rozporządzeniem MG z dnia 27 sierpnia 2013r.

Ilość zerowań RAM	3
Zerowanie RAM*Z nr 0008	dn. 16r02.05 g. 09:41
Zerowanie RAM Z nr 0009	dn. 16r02.05 g. 10:23
Zerowanie RAM*Z nr 0010	dn. 16r02.05 g. 14:26

w przypadku wykonania zerowania pamięci RAM drukowane są dodatkowe wiersze z datą, godziną i innymi informacjami dot. zerowania
Z - zewnętrzne zerowanie RAM,
* - sprzedaż lub anulowanie paragonów po raporcie dobowym, a przed zerowaniem RAM

PARAGON FISKALNY

oryginał

wydruk z kopii elektronicznej

opcjonalny graficzny nagłówek
na wydrukachnagłówek wydruku zawierający
wymagane dane: nazwę, adres
i NIP użytkownika kasy
5 linii x 42 znaki + linia z NIP

data i numer wydruku

numer paragonu w danym raporcie
dobowym np. 00001
/nr raportu dobowego, do którego
zostanie zaliczona sprzedaż z paragonu
np. 0002
orazidentyfikator danej kasy np. #01
/oznaczenie kasjera (numer i nazwa)
np. 01 KIEROWNIK

godzina wykonania wydruku

ELZAB¹⁹⁶⁹

ZUK ELZAB S.A.
ul. Kruczkowskiego 39
41-813 ZABARZE
NIP 648-000-02-55

dn. 16r07.13 wydr. 000000006

PARAGON FISKALNY
NR REJESTRACYJNY: WAW 456

NR BOCZNY: 123456

OPŁATA POCZĄTKOWA 3,00 A
TARYFA 1 0,50 PLN / km
31j. * 0,05= 1,55 A
TARYFA 2 0,75 PLN / km
29j. * 0,05= 1,45 A
Opłata za 1 godz. w taryfie 1: 5,00 PLN
Opłata za 1 godz. w taryfie 2: 5,00 PLN
RAZEM DO RABATU 6,00

RABAT 10%
KURS od 16r07.13 09:40 do 16r07.13 09:41
DROGA PRZEBYTA 5 km
Sp.op.A 5,40
PTU A=23,00% 1,01
Razem PTU 1,01

SUMA PLN 5,40
ZAPŁACONO GOTÓWKĄ PLN 10,00
RESZTA GOTÓWKĄ PLN 4,60
00001/0002 #01/01 KIEROWNIK 09:41
0261ARE6B0E6B5ECC873744276235901BF047D74
XYZ 1234567890
NUMER KURSU: 195

oznaczenie odpowiednio
początku i końca wydruku
danych z kopii elektronicznej

ZUK ELZAB S.A.
ul. Kruczkowskiego 39
41-813 ZABARZE
NIP 648-000-02-55

dn. 16r07.13 wydr. 000000006

NIEFISKALNY

**POCZĄTEK WYDRUKU
DANYCH Z KOPII**

KRYTERIA WYSZUKIWANIA
Raporty od nr 2 do 2
Filtr: paragony od nr 1 do 1

DANE Z PAMIĘCI PODRĘCZNEJ

[GRAFIKA]

ZUK ELZAB S.A.
ul. Kruczkowskiego 39
41-813 ZABARZE
NIP 648-000-02-55

dn. 16r07.13 wydr. 000000006

**PARAGON FISKALNY
[KOPIA]**
NR REJESTRACYJNY: WAW 456

NR BOCZNY: 123456

OPŁATA POCZĄTKOWA 3,00 A
TARYFA 1 0,50 PLN / km
31j. * 0,05= 1,55 A
TARYFA 2 0,75 PLN / km
29j. * 0,05= 1,45 A
Opłata za 1 godz. w taryfie 1: 5,00 PLN
Opłata za 1 godz. w taryfie 2: 5,00 PLN
RAZEM DO RABATU 6,00

RABAT 10%
KURS od 16r07.13 09:40 do 16r07.13 09:41
DROGA PRZEBYTA 5 km
Sp.op.A 5,40
PTU A=23,00% 1,01
Razem PTU 1,01

SUMA PLN 5,40
ZAPŁACONO GOTÓWKĄ PLN 10,00
RESZTA GOTÓWKĄ PLN 4,60
00001/0002 #01/01 KIEROWNIK 09:41
0261ARE6B0E6B5ECC873744276235901BF047D74
XYZ 1234567890
NUMER KURSU: 195

WYDRUKOWANO DANE Z ZAKRESU
Raporty od nr 2 do 2

**KONIEC WYDRUKU
DANYCH Z KOPII**

NIEFISKALNY ##
#01/01 KIEROWNIK 10:54
1234567890

Raport ZAMKNIĘCIE ZMIANY Ksjera

	ZUK ELZAB SA	
	UL. KRUCZKOWSKIEGO 39 41-813 Z A B R Z E NIP 642-000-02-55	
data wykonania wydruku	dn. 17r04.12	numer wydruku
	wydr. 000000108	
	## NIFEJSKALNY ##	
	ZAMKNIĘCIE ZMIANY	nazwa raportu
kolejny numer raportu	NR 0008	
nazwa kierowcy, którego dotyczy raport	od 17r04.12 g.14:41 do 17r04.12 g.16:25 KIEROWCA: KIEROWCA	data i godzina rozpoczęcia oraz zakończenia zmiany
wartość sprzedaży	ILOSC PARAGONOW 5	ilość paragonów sprzedaży z wyłączeniem paragonów anulowanych
wartość rabatów udzielonych na paragony	SPRZEDAZ OGOLEM 313,16 RABATOW NA PARAGON 2,54	
łączna droga i czas trwania kursów	ILOSC ANUL. PARAGONOW 2 KWOTA ANUL. PARAGONOW 6,25 ŁĄCZNA DROGA KURSOW 164,3 km ŁĄCZNY CZAS KURSOW 27 min. 52 s	ilość i sumaryczna wartość anulowanych paragonów (do wartości anulowanych paragonów zaliczana jest suma pozycji do zapłaty w momencie anulowania paragonu)
kwota wpłat i wypłat w danej formie płatności lub walucie	GOTÓWKA PLN	
kwota obliczona przez kasę w danej formie płatności lub walucie, która powinna znajdować się w szufladzie	WPŁYWY ZE SPRZEDAZI 218,16 WPLATY DO KASY 200,00 WYPŁATY Z KASY 50,00 RAZEM W SZUFLADZIE 368,16 ZLICZONO W SZUFLADZIE 368,16 RÓŻNICA 0,00	kwota w walucie ewidencyjnej uzyskana ze sprzedaży (uwzględnia również wypłaty reszty w walucie ewidencyjnej przy zapłacie w innej walucie lub kartą płatniczą)
kwota w danej formie płatności lub walucie, która została zliczona i wprowadzona przez kasjera	KARTA PLN	
różnica kwoty obliczonej przez kasę, która powinna znajdować się w szufladzie i kwoty zliczonej i wprowadzonej przez kasjera w danej formie płatności lub walucie	WPŁYWY ZE SPRZEDAZI 50,00 RAZEM W SZUFLADZIE 50,00 ZLICZONO W SZUFLADZIE 50,00 RÓŻNICA 0,00	kwota przyjętej zapłaty w danej formie płatności lub walucie
informacja o wyzerowaniu liczników po wykonaniu raportu	GOTÓWKA EUR	
identyfikator danej kasy np. #01 /oznaczenie danego kasjera (numer i nazwa) np. 01 KIEROWCA	WPŁYWY ZE SPRZEDAZI 10,00 ROWNOWARTOSC W PLN 45,00 W TYM WYMIANA NA PLN 22,14 RAZEM W SZUFLADZIE 10,00 ZLICZONO W SZUFLADZIE 10,00 RÓŻNICA 0,00	kwota w walucie ewidencyjnej odpowiadająca kwocie przyjętej zapłaty w danej walucie
	WYZEROWANO LICZNIKI	kwota wypłacona w walucie ewidencyjnej odpowiadająca wydanej reszcie przy płatnościach w danej walucie
	## NIFEJSKALNY ##	godzina wykonania wydruku
	#01/01 KIEROWCA 16:25	
	000000005	

Przykładowe wydruki niefiskalne

ZUK ELZAB SA
 UL. KRUCZKOWSKIEGO 39
 41-813 ZABRZE
 NIP 648-000-02-55
 dn. 17r04.06 wydr. 000000051
 ## NIEFISKALNY ##
**NASTĘPNY OBOWIĄZKOWY
 PRZEGLĄD PRZED
 05.05.2017
 PROSZĘ POWIADOMIC
 SERWIS**
 ZADZWOŃ 32 2722021
 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 11:11
 0000000005

ZUK ELZAB S.A.
 ul. Kruczkowskiego 39
 41-813 ZABRZE
 dn. 16r07.04 wydr. 000000126
 ## NIEFISKALNY ##
**RAPORT KONFIGURACJI
 LISTA TAKSOMETRÓW**

 TAKSOMETR NR REJESTRACYJNY NR BOCZNY

 CEZAR 047282 NAW 456 123456

 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 11:11
 0000000005

ZUK ELZAB SA
 ul. Kruczkowskiego 39
 41-813 Z A B R Z E
 NIP 648-000-02-55
 dn. 16r04.06 wydr. 000000231
 ## NIEFISKALNY ##
**RAPORT
 MIESIĘCZNY 02.2016**

BRAK RAPORTÓW W ZAKRESIE

 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 13:05
 0000000002

ZUK ELZAB S.A.
 ul. Kruczkowskiego 39
 41-813 ZABRZE
 dn. 16r07.04 wydr. 000000127
 ## NIEFISKALNY ##
**RAPORT KONFIGURACJI
 TAKSOMETRU**

 TAKSOMETR: CEZAR
 UKŁAD TARYF:
 OPŁATA POCZĄTKOWA: 3,00
 JEDNOSTKA TARYFIKACYJNA: 0,05
 JEDNOSTKA DOPŁAT: 1,00
 TARYFA 1:
 OPŁATA ZA DROGĘ: 0,50
 OPŁATA ZA CZAS: 5,00
 TARYFA 2:
 OPŁATA ZA DROGĘ: 0,75
 OPŁATA ZA CZAS: 5,00
 TARYFA 3:
 OPŁATA ZA DROGĘ: 1,00
 OPŁATA ZA CZAS: 5,00
 TARYFA 4:
 OPŁATA ZA DROGĘ: 1,50
 OPŁATA ZA CZAS: 5,00
 STAŁA K TAKSOMETRU: 2000

 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 10:04
 0000000005

ZUK ELZAB S.A.
 ul. Kruczkowskiego 39
 41-813 ZABRZE
 NIP 648-000-02-55
 dn. 16r07.13 wydr. 000000005
 ## NIEFISKALNY ##
DANE O TOWARACH

-NR-	STAWKA	-----	NAZWA TOWARU-
0001	A		OPŁATA POCZĄTKOWA
0002	A		CENA UMOWNA ZA PRZEJAZD
0003	A		DOPŁATA
0004	A		TARYFA 1
0005	A		TARYFA 2
0006	G		TARYFA 3
0007	B		TARYFA 4
0008	A		TARYFA 5
0009	A		TARYFA 6
0010	A		TARYFA 7
0011	A		TARYFA 8
0012	A		TARYFA 9

 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 09:00
 0000000005

ZUK ELZAB SA
 ul. Kruczkowskiego 39
 41-813 Z A B R Z E
 NIP 648-000-02-55
 dn. 16r04.06 wydr. 000000230
 ## NIEFISKALNY ##
**ZAPIS DANYCH
 NA KARTĘ ZAKOŃCZONY**
 RAPORT DOBOWY NR: 22
 Podpis doby:
 AD46B01325B5CA3B0E1A5E7CA1E24674355BB407
 ETYKIETA: 160405_145223_0000000002_09C0
 ## NIEFISKALNY ##
 #01/01 KIEROWCA 13:01
 0000000002

Raport STANU MODUŁU FISKALNEGO

data wykonania wydruku	dn. 17r04.19	wydr. 00000121	numer wydruku
dane producenta kasy	ZUK ELZAB SA UL. KRUCZKOWSKIEGO 39 41-813 Z A B R Z E NIP 642-000-02-55		nazwa raportu
tryb pracy kasy : szkoleniowy lub fiskalny	## NIEFISKALNY ## RAPORT STANU MODUŁU FISKALNEGO		numer unikatowy pamięci fiskalnej zainstalowanej w kasie
data pierwszego i ostatniego zapisu do pamięci fiskalnej: raportu fiskalnego dobowego, stawek podatkowych (PTU), zerowania RAM wykonanych po fiskalizacji lub komunikat BRAK	PRODUCENT: Z.U.K. ELZAB S.A. 41-813 ZABRZE ul. Kruczkowskiego 39 NR UNIKATOWY: XYZ 0000000005 KASA W TRYBIE: FISKALNYM FISKALIZACJA: 10.03.2017 g.09:34 MODUŁ W TRYBIE: ZAPIS/ODCZYT		data i czas fiskalizacji kasy
liczba odpowiednio raportów dobowych oraz zmian stawek podatkowych (PTU) wykonanych po fiskalizacji	DATA PIERWSZEGO ZAPISU: 17r03.10 g.09:34 DATA OSTATNIEGO ZAPISU: 17r04.18 g.14:33 LICZBA RAPORTÓW DOBOWYCH: 14 LICZBA REKORDÓW ZE STAWKĄ PTU: 9 LICZBA NOLNYCH RAPORTÓW: 1816 LICZBA NIEZWERYFIKOWANYCH REKORDÓW: 0 LICZBA KASOWAŃ RAM: 1 WALUTA PODSTAWOWA: PLN LICZBA ZMIAN WALUTY EWIDENCYJNEJ: 0		tryb pracy modułu fiskalnego: zapis/odczyt (normalna praca kasy) lub odczyt , przy którym podana jest data, czas i przyczyna przejścia kasy w ten tryb (0 - po raporcie rozliczeniowym, 1 - pamięć fiskalna zapełniona, 2,3 - błąd podczas zapisu rekordu, 4 - uszkodzone już zapisane rekordy, 5 - błąd przy fiskalizacji, 6 - błąd przy inicjowaniu przez producenta, 7 - przekroczony limit 200 zerowań RAM)
liczba aktualnie możliwych do wykonania raportów dobowych	STAWKI PTU: A: 23,00% B: 8,00% C: 5,00% D: ---- E: ---- F: ---- G: ZW.PTU R: RYCZAŁT		liczba kasowań pamięci wykonanych po fiskalizacji
liczba rekordów, w których podczas próby zapisu nastąpił błąd weryfikacji danych (nie oznacza błędów w danych fiskalnych)	ILOŚĆ PARAGONÓW LICZBA TESTÓW PAMIĘCI:		aktualną walutę ewidencyjną (kasa w trybie szkoleniowym ma ustawioną walutę PLN)
aktualne stawki podatków (poziome kreski oznaczają stawkę rezerwową)	NASTĘPNY OBOWIĄZKOWY PRZEGLĄD PRZED: 05.05.2017 PROSZE POWIADOMIĆ SERWIS ZADZWOŃ 32 2722021		liczba zmian waluty ewidencyjnej wykonanych po fiskalizacji
liczba wystawionych paragonów od wykonania ostatniego raportu dobowego	STATUS EJ: KASA ODBLOKOWANA		komunikat drukowany tylko w przypadku wprowadzenia przez serwisanta daty następnego przeгляdu kasy wraz z opcjonalną informacją dodatkową (patrz rozdział 3.7 <i>Następny przegląd</i> na stronie 78) analogicznie w przypadku wprowadzenia daty i informacji dotyczącej następnego legalizacji taksometru (patrz rozdział 3.8 <i>Następna legalizacja</i> na stronie 78) - brak wydruku komunikatu świadczy o braku wprowadzonej daty odpowiedniej czynności
liczba testowych zapisów do wydzielonego obszaru pamięci fiskalnej			kody QR zawierające informacje o stanie modułu fiskalnego kasy, ułatwiające serwisantowi zapis danych do elektronicznej Książki Kasy Rejestrującej
informacja o braku ograniczenia czasowego kasy (KASA ODBLOKOWANA) lub dacie, do której będzie możliwa sprzedaż (SPRZEDAŻ MOŻLIWA DO...)			
identyfikator danej kasy np. #01 /oznaczenie danego kasjera (numer i nazwa) np. 01 KIEROWCA	## NIEFISKALNY ## #01/01 KIEROWCA 0000000005		godzina wykonania wydruku

Zużytego sprzętu zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2013 poz. 1155), nie wolno umieszczać, wyrzucać, magazynować wraz z innymi odpadami. Użytkownik jest zobowiązany do oddania go prowadzącym zbieranie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zarejestrowanym w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska i prowadzącym selektywną zbiórkę odpadów. Właściwe postępowanie ze zużytym urządzeniem przyczynia się do uniknięcia szkodliwych dla zdrowia ludzi konsekwencji, ochrony środowiska, obniża przedostawanie się szkodliwych substancji do atmosfery oraz wód powierzchniowych, wynikających z obecności składników niebezpiecznych oraz niewłaściwego składowania i przetwarzania takiego sprzętu.

Zużyty akumulator oddaj do Organizacji Odzysku i/lub do punktu zbiórki zużytych baterii i akumulatorów i /lub skontaktuj się z autoryzowanym serwisem producenta.

Zużytych baterii i akumulatorów zgodnie z rozdz. 3 ustawy o bateriach i akumulatorach nie wolno umieszczać, wyrzucać, magazynować z innymi odpadami w tym samym pojemniku (Dz. U. nr 79, poz. 666). Stosując prawidłową utylizację baterii i akumulatorów użytkownik przyczynia się do zapobiegania potencjalnie negatywnym konsekwencjom dla środowiska naturalnego i ludzkiego zdrowia, które mogłyby powstać w przypadku nieprawidłowej utylizacji baterii. Recykling materiałów przyczynia się do ochrony zasobów naturalnych. Szczegółowe informacje dotyczące recyklingu baterii można uzyskać u producenta wyrobu bądź u autoryzowanego partnera.

UWAGA:

Informacje zawarte w niniejszej instrukcji mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Producent zastrzega sobie prawo zmiany informacji zawartych w niniejszej instrukcji bez wcześniejszego powiadomienia. Aktualne wersje instrukcji znajdują się zawsze na stronie producenta urządzenia.

www.elzab.com.pl/instrukcje_obsługi

Data wprowadzenia wyrobu:	02.2017r		Nr rysunku:	TA1IO00019
			Data edycji:	19-02-2020

SIEDZIBA:

ul. ELZAB 1
41 - 813 Zabrze

tel. +48 32 272 20 21
fax +48 32 272 25 83